

ESMASPÄEV, 9. MÄRTS 2009

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

President

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

President. – Kuulutan neljapäeval, 19. veebruaril 2009 peatatud Euroopa Parlamendi istungjärgu jätkunuks.

2. Presidendi avaldus

President. – Austatud daamid ja härrad, otsustasin rääkida selle riigi keeles, kus see kohutav sündmus aset leidis.

Austatud kolleegid, kuulsite kindlasti nädalavahetusel kurba uudist rünnakust Põhja-Iirimaa Massereene'i sõjaväebaasile, kus tapeti kaks sõdurit – sapöörid Mark Quinsey Birminghamist ja Cengiz Azimkar Londonist – ning sai vigastada veel neli isikut, sealhulgas kaks tsiviilisikut, kellest üks – Poola kodanik – on kriitilises seisundis. See mõrvarlik rünnak Põhja-Iirimaa julgeolekujõudude vastu on äärmiselt jälestusväärne tegu, mille ma mõistan ülimalt karmilt hukka.

(Aplaus)

Meie kaastunne oma elud kogukonna teenimisele pühendanud mõrvatud sõdurite peredele ja armsamatele ning teistele ohvritele.

See oli Põhja-Iirimaa 12 aasta jooksul esimene sõdurite mõrv ja rünnak Põhja-Iirimaa demokraatlike institutsioonide vastu ning vaba ja demokraatliku ühiskonna aluste vastu. Kui ma hiljuti Põhja-Iirimaa külastasin, nägin, millist rikkalikku kasu annab rahuprotsess, kus mõlema kogukonna liikmed teevad koostööd, et tulevaste põlvkondade elu oleks parem ja ununeks mineviku kurjus.

Mõrvarid, kes selle rünnaku toime panid, tahavad kaotada Põhja-Iirimaa tänavatelt demokraatia ja normaalse elu. Neil puudub rahva toetus ja rõhuv enamus inimesi on nende tegevuse karmilt hukka mõistnud. Oleme täiesti solidaarsed sealsete inimeste ja julgeolekujõududega nende püüetes need mõrvarid kohtu ette tuua.

Oleme Euroopa Parlamendis korduvalt öelnud, et ei kiida terroristlikku vägivalda mitte mingitel asjaoludel heaks. Neil mõrvaritel ei õnnestu hävitada Põhja-Iirimaa hoolikalt loodud rahuprotsessi, mida Euroopa Parlament on alati tugevalt toetanud nii moraalselt kui ka materiaalselt. Põhja-Iirimaa inimesed on valinud teistsuguse tuleviku: rahu ja kõikide inimeste väärkuse vastastikuse austamise. Toetame neid rahu, demokraatia ja õigusriigi teel ning oleme nendega sel ajal solidaarsed.

Austatud kolleegid, paluksin teid ühineda minuga lühikeses leinaseisakus mõrvatud sõdurite mälestuseks.

(Parlament tõusis ja seisis minut aega vaikides.)

James Nicholson (PPE-DE). - Austatud president, laupäeva õhtul tabas meid – ma arvan, nagu kõiki inimesi maailmas – suur šokk: kaks noort sõdurit mõrvati brutaalselt ja külmavereliselt. See on Põhja-Iirimaa halvim õudusunenägu.

Olen selles parlamendis olnud peaaegu 20 aastat ja lootsin, et ei pea enam kunagi siin seisma ja avaldama kaastunnet Põhja-Iirimaa elu kaotanud inimeste peredele. Olen väga kurb, et seda täna jälle tegema pean.

Need noormehed tegid seda, mida teeksid paljud noormehed: nad tellisid kohalikust pitsapoest pitsat; kolm tundi pärast seda pidid nad lennukile minema ja Afganistani lendama. Ent nad ei jõudnud sinna. Võime ainult mõtetes nendega olla, kui nende elu lõpetati nende parimates aastates. Praegu ei ole midagi muud öelda, kui avaldada nende peredele kaastunnet. Nüüd on aeg, mil need pered seda tuge vajavad.

Need, kes selle teo toime panid, ilmselt minu hukkamõistu kuulda ei võta. Aga pean ütlema, et neid ei saada kunagi edu – nad ei saa võita, sest Põhja-Iirimaa on kõnelenud demokraatlik protsess, mis peab võitma. Kuigi selles võib aeg-ajalt ette tulla vigu, on see toonud mu rahvale Põhja-Iirimaa teistsuguse elu – nad on

leidnud parema elu, nad on seda paremat elu kogenud ja ma tahan, et nad seda paremat elu jätkaksid. Lisan teie kaastundeavaldustele omapoolse kaastundeavalduse hukkunute peredele.

(Aplaus)

Liam Aylward (UEN). - Austatud president, ka mina mõistan täiel määral hukka kahe briti sõduri tapmise ja nelja inimese haavamise väljaspool Massereene'i barakke eelmisel laupäeval Antrimi linnas. Vastutuse selle kohutava rünnaku eest, mis on 12 aasta jooksul esimene surmaga lõppenud rünnak Põhja-lirimaa julgeolekujõudude vastu, on endale võtnud Põhja-lirimaa äärmuslik vabariiklaste rühmitus Real IRA. Need terroriteod sooritanud tuleb kohtu ette tuua ja oma kohutavate kuritööde eest vastutama panna. Nende rünnakud ei saa Põhja-lirimaa rahva poliitilist toetust.

1998. aasta Suure Reede rahulepingus on selgelt sätestatud Põhja-lirimaa poliitilise ja majandusliku arengu raamistik. Lepingus sätestatud struktuurid toetavad hästi demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi, rahu ja leppimist. Me ei saa lubada ega luba neil inimestel hävitada rahu, mille nimel me Põhja-lirimaal nii kaua ja põhjalikult töötanud oleme.

Jim Allister (NI). - Austatud president, tänan teid kaastundeavalduse eest briti sõdurite nimel, kes laupäeva õhtul elu kaotasid. Põhja-lirimaal hinnatakse seda, et olete oma mõtetes leinajatega.

Nende kahe sõduri mõrvarid otsivad vägivalda abil poliitilist edu. Tahaksin öelda, et neil ei ole edu, aga kahjuks tundub, et Põhja-lirimaal tasub vägivald ära – tasub nii palju, et meil on valitsuses kolm süüdi mõistetud IRA terroristi ja meie abipeaminister on mees, kes Peter Robinsoni sõnul (siis, kui ta ei olnud nõus, et terroristid valitsusse saavad) on isiklikult tapnud vähemalt 12 sõdurit. Ta ei ole parem ega teistsugune kui Antrimi terroristid, kes seisid surevate sõdurite kohal ja neisse kuule juurde kihutasid.

Nüüd jagab see alatu kõmmutaja McGuinness, keda härra Robinson Rabamõrtsukaks nimetas, häbitult meie riigi kõrgeimat ametikohta. Nii juhtub, kui terroristidega läbirääkimisi pidada. Olen veendunud, et meie tänavatele naasnud terroristidega kunagi läbirääkimisi ei peeta ja et mineviku õppetundidest õppust võetakse ja oma vigu parandatakse.

President. – Austatud daamid ja härrad, me ei saa paluda kõikidel iiri parlamendiliikmetel sõna võtta. Rääkisin meie kõigi nimel ja sellest peaks piisama. Kas olete nõus, et see on väärline austus neile, kes kaotasid oma elu? Aitäh.

Samuti on mul väike avaldus eilse rahvusvahelise naistepäeva kohta. Selle sündmuse puhul tahan eriti tervitada kõiki naissoost parlamendiliikmeid ja tänada neid nende panuse eest. Samuti tahan öelda, et anname endast parima, et sooline võrdsus oleks reaalsus nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

Sada aastat tagasi kogunes New Yorgis 15 000 naist demonstratsioonile nende väärkuse ja õiguste eest. Nende pärand on väga oluline. Kahtlemata on pärast seda saavutatud palju nii naiste õiguste tunnustamises ja kaitsmises kui ka meeste ja naiste võrdsete võimaluste edendamises kõikides ühiskonna valdkondades. Me ei tohi oma püüdeid vähendada; saavutamaks Euroopa Liidus sooline võrdsus ja suurendada naiste osalust töös, kodanikuühiskonnas ja poliitikas, tuleb veel palju ära teha. Euroopa Parlamendi arvates on veel palju ruumi, et suurendada naiste osalust kohaliku, riikliku ja Euroopa Liidu tasandi otsustamises. Meie liikmesriigid peavad leidma viise, kuidas julgustada ja toetada naiste osalust otsustamisprotsessis ja poliitikas nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Euroopa valimiseni on vaid mõned kuud. Tahan täna rõhutada, et naiste osalemine neil valimistel ja sugudevaheline tasakaal Euroopa Parlamendis on eriti olulised nii Euroopa Liidu kui ka kogu ühiskonna demokraatliku arengu jaoks. Lõpetuseks tahaksin teile meelde tuletada, et paljud sõjad sel planeedil on tabanud naisi eriti rängalt, ning me teeme tööd selles suunas, et hoida ära naiste ahistamise ja vägistamise kasutamist sõjarelvana. Me peame kaitsma kõikide inimeste väärkust sel maakeral ja sellesuunalistest tegevustest mitte kunagi loobuma.

Tänan teid tähelepanu eest.

(Aplaus)

3. Eelmise istungi protokoll kiinnitamine: vt protokoll

4. Parlamendi koosseis: vt protokoll

5. Parlamendiliikme puutumatus kaitsmise taotlus: vt protokoll
6. Puutumatus kaitsmise taotluse järelmeetmed: vt protokoll
7. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis: vt protokoll
8. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine: vt protokoll
9. Kiirmenetluse taotlus: vt protokoll
10. Esitatud dokumendid: vt protokoll
11. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine): vt protokoll
12. Petitsioonid: vt protokoll
13. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid: vt protokoll
14. Assigneeringute ümberpaigutamine: vt protokoll
15. Tööplaan

President. – Laiali on jagatud selle osaistungjärgu päevakorra projekti lõplik versioon, mille koostas neljapäeval, 5. veebruaril kodukorra artiklite 130 ja 131 kohaselt esimeeste konverents.

Esmaspäev:

Esiteks on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon palunud viia läbi hääletuse proua Kósáné Kovácsi raporti üle romide sotsiaalse olukorra kohta homme, mitte neljapäeval, nagu planeeritud.

Teiseks on Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon palunud ka, et hääletus härra Reuli raporti üle võimalike lahenduste kohta seoses naftatarnetega toimuks homme.

Mõlemal juhul on resolutsioonide alternatiivsete ühissetpanekute tähtaeg täna õhtu, mis tähendab, et tehniliselt on võimatu nende tekstide üle homme hääletada. Aga hääletus võib toimuda homse asemel kolmapäeval. Kas sellele on vastuväiteid?

Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Austatud president, kahju, et homme hääletada ei saa, sest mitmed romide esindajad on kavatsenud kohale tulla, lootes, et hääletus toimub siis. Kui see on täiesti võimatu, siis tuleb see muidugi korraldada kolmapäeval, aga tahan korrata, et romide esindajate külaskäiku arvesse võttes ja kuna fraktsioonid nõus on, peaks kindlasti olema võimalik erandit teha.

President. – See poliitiline tahe on teada võetud. Mulle öeldi, et kodukorra kohaselt on võimalik hääletada ainult kolmapäeval. Aga me võime romide esindajatele teada anda, et lood on sellised, väljendamaks oma poliitilist tahet. Siis saame hääletada mõlema taotluse üle kolmapäeval.

(Parlament kiitis taotluse heaks.)

Teisipäev:

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon palus päevakorda lisada komisjoni avalduse geneetiliselt muundatud maisi MON810 kohta ja et arutelu lõpeks resolutsiooni ettepaneku esitamisega. Kes tahab seda taotlust põhjendada? Härra Cohn-Bendit?

Daniel Cohn-Bendit, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Austatud president, daamid ja härrad, nagu te teate, oli viimasel keskkonnanõukogu istungil komisjoni taotluse vastu selge kvalifitseeritud häälteenamus.

Komisjon esitas sellised taotlused ka 2006. ja 2007. aastal ja iga kord oli nõukogu neile vastu. Taotlust korratakse tõenäoliselt ka järgmisel keskkonnanõukogu istungil, seekord Prantsusmaa ja Kreeka vastu. Parlament peaks võtma selge seisukoha, et see arutelu lõplikult lõpetada. Komisjoni ülesanne ei ole pidevalt püüda riike ära osta, kuna erinevad fraktsioonid ei ole algatust heaks kiitnud. Sellepärast tahame lõpuks näha debatti nõukogu ja komisjoniga ning resolutsiooni ettepanekut, et asjale lõplikult lõpp teha – ja seda enne valimisi, et valijad teaksid, kes mille eest seisab. Kas pole nii, härra Ferber?

President. – Tänan teid väga. See oli põhjendus. Kes räägib taotluse vastu?

Martin Schulz, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Austatud president, nagu härra Swoboda just ütles, olen härra Cohn-Benditi taotluse ühe osa poolt ja teise vastu. Minu arust on tal õigus; komisjoni käitumine on kindlasti pehmelt öeldes tähelepanuväärne. Teiseks on tõsi, et nõukogus on olukord segadust tekitav: mõned liikmesriigid jagavad komisjoni arvamust ja teised mitte.

Meil on siin parlamendis sarnane olukord. Tõesti on vaja arutelu komisjoniga – vaatamata sellele, et ta on seda juba esitanud nii mitu korda ja vastupidi parlamendi ja isegi nõukogu liikmete soovitudele – ja toetame nõuet komisjonilt avalduse nõudmiseks selle kohta. Teine osa on resolutsioon. Lugesin väga tähelepanelikult läbi Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni taotluse ja härra Cohn-Benditi selgituse, mis käsitles küll rohkem valimiskampaaniat kui geneetiliselt muundatud maisi, mis oli väga huvitav. Fraktsioon Verts/ALE taotles samuti komisjoni mahahääletamist – komisjoni umbusaldamise üle hääletamist. Ent see samm on nii kaugeleulatuv, et meie arust tuleks seda enne hoolikalt uurida, mistõttu pooldamegi arutelu. Lisaks on erikomisjon, mis resolutsiooniga tegelema peaks; see peaks ühel tulevasel täiskogul esitama meile resolutsiooni ettepaneku, mis on korralikult ette valmistatud, mitte sel nädalal kiirelt kokku klopsitud.

President. – Tänan teid väga. Annan nüüd sõna härra Fjellnerile, kes võib esitada taas teistsuguse seisukoha.

Christofer Fjellner, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Austatud president, olen härra Cohn-Benditi ettepaneku mõlema osa vastu, sest vähem kui kuu aega tagasi arutlesime sel teemal ja hääletasime selle üle keskkonnakomisjonis, nagu varem juba mainiti. Nii et ütlesin, et seda on tehtud, ja eriti veel praegusel ajal, seadusandlusperioodi lõpus, kui meil on vaevalt aega olulistele seadusandlikele ülesannetele, siis minu arust on vale see konkreetne teema prioriteediks seada.

Me ei saa praegu seada prioriteediks arutelusid, millega on juba tegeletud ja teha seda veel selle pärast, et rohelised arvavad, et nad ei saa enne valimisi piisavalt tähelepanu; see oleks tõeliselt vastutustundetu.

President. – Ühelt poolt on tehtud ettepanek resolutsiooni teema päevakorda lisada ja teiselt poolt ütleb härra Fjellner, et ei avaldust ega resolutsiooni ei tuleks päevakorda panna. Teen ettepaneku hääletada kõigepealt menetluse üle ja siis saame rääkida, kas esitame ainult avalduse.

Lisaks olen saanud taotluse viia läbi nimeline hääletus. See on selleks, et teha kindlaks, kes toetab härra Cohn-Benditi ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni taotlust. Hääletus algab nüüd.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Austatud president, seda ei tohiks veel keerulisemaks teha. Kindlasti on teil formaalsel tasandil õigus; olete selline kindlakäeline president, et ma ei kahtlegi selles. Aga mulle jäi mulje, et proua Frassoni on meie ettepanekuga nõus.

Peame komisjoniga sel nädalal arutelu ja paluksin, et ka see lisatakse päevakorda. Samas paluksin, et laseksime vastutaval erikomisjonil resolutsiooni ette valmistada. Arvan, et see oleks kaugeleulatuv taotlus, mille üle võiksite korraldada esialgse hääletuse.

President. – Võime selle üle arutlemisele kulutada veel pool tundi. Õige on hääletada, kas rahuldame Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni taotluse või mitte. Püüdsin abiks olla oma ettepanekuga korraldada hiljem teine arutelu, et kas tahame komisjoni avaldust, aga teises järjekorras me neid asju teha ei saa.

(Parlament lükkas taotluse tagasi.)

Kolmapäev:

Annan teile teada, et proua Elisa Ferreira raportile Euroopa majanduse taastamise kava kohta on esitatud 113 muudatusettepanekut. Seda on rohkem kui kodukorra artiklis 156 sätestatud ülempiir (50), mistõttu edastasid need tekstid vastutavale komisjonile. Komisjon kohtub täna õhtul ja arutelu raporti üle jääb kolmapäeva päevakorda.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon on taotlenud, et suuliste küsimuste esitamine nõukogule ja komisjonile SIS II kohta toimuks pärastlõunase istungi esimese päevakorrapunktina kell 15.00. Kuna kõik fraktsioonid on selleks oma nõusoleku andnud, tehakse päevakorda vastav muudatus.

Mulle anti just teada, et olen teisipäeva osas midagi kahe silma vahele jätnud: Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on palunud, et pärastlõunaseid arutelusid pikendataks poole tunni võrra ja seega toimuks komisjoni infotund 16.30–20.00. Kas nii sobib?

(Parlament kiitis taotluse heaks.)

Neljapäev:

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon ja Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon on esitanud taotluse, et arutelu komisjonile esitatava suulise küsimuse üle Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeva teemal lõpetataks resolutsiooni ettepaneku esitamisega.

Monica Frassoni, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (IT) Austatud president, daamid ja härrad, meie arvates peaks parlament sellise äärmiselt olulise sündmuse – Tiibeti rahva ülestõusu ja Dalai Lama põgenemise 50. aastapäeva – puhul avaldama arvamust resolutsiooni kujul, mitte pelgalt arutelu teel.

See poleks esimene kord: parlament on juba toetanud Dalai Lamat ja Tiibeti rahva vabadusepüüdlusi ning me ei saa nüüd käsi rüppe panna, sest olukord ei lähe üldse mitte paremaks. Olukord halveneb pidevalt ja alles üsna hiljuti ähvardas Hiina valitsus meid Tiibeti vabadusega seoses. Sellepärast on minu arvates väga oluline mitte ainult rääkida, vaid langetada ka otsuseid.

Marco Cappato, fraktsiooni ALDE nimel. – (IT) Austatud president, daamid ja härrad, aasta tagasi võtsime vastu resolutsiooni, mis toetas Dalai Lama seisukohta läbirääkimistes Hiinaga, et Tiibet peab olema vägivallavaba ja autonoomne, mitte iseseisev.

Hiina katkestas läbirääkimised, süüdistades Dalai Lamat vägivaldsuses, vägivalga põhjustamises ja iseseisvuse, mitte autonoomia poole püüdluses. Nii et täna, Lhasa ülestõusu 50. aastapäeval oleks täiesti mõeldamatu, et parlament ei sekkuks, mitte ainult Dalai Lama ja vägivallatuse kaitseks, vaid ka parlamendi seisukoha ja maine kaitseks. Me ei soovi, et päevakorrast midagi maha võetaks; lihtsalt palume, et parlamendil oleks julgust oma seisukoht välja öelda.

Sellepärast palume, et lisaks arutelule hääletataks ka resolutsiooni üle.

Nirj Deva (PPE-DE). - Austatud president, arvasin, et ei võta sõna, aga arvestades, et see on väga oluline parlament ja on üleilmne krediitkriis ning meie dialoogipartnerid kogu maailmas peaksid meid tõsiselt võtma, ei peaks me tegelikult keskenduma sellistele asjadele, kui praegu on vaja luua majanduslikke sildu ja partnerlussuhteid.

President. – Hindan teie sõnu, aga see ei olnud kodukorraga kooskõlas.

(Parlament kiitis taotluse heaks.)

Seoses aruteluga inimõiguste, demokraatia ja õigusriigiga seotud rikkumiste üle on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon esitanud taotluse asendada päevakorra alapunkt Sierra Leone kohta uue alapunktiga „Abiorganisatsioonide väljasaatmine Darfurist”.

Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Austatud president, teen lühidalt. Olukord Darfuris on muutunud väga kriitiliseks ja seda halvendab veelgi erinevate abiorganisatsioonide väljasaatmine. Sellepärast tahame selle praegu prioriteediks seada. Paluksin teie toetust. Aitäh.

President. – Darfur on nüüd üks päevakorrapunkt.

(Tööplaan kinnitati.)

16. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

President. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Austatud president, üleilmse finantskriisi kahjulik mõju on praeguseks nähtav rahvusvahelises kaubanduses. Pruugib vaid märkida, et maailma majanduse kasvutempo vähenes 2006. aasta kaheksalt ja poolelt protsendilt viiele ja poolele protsendile 2007. aastal ja 2008. aastal oli see vaid nelja protsendi ringis. Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames juurutati erimehhanism, millega jälgida meetmeid, mille organisatsiooni liikmesriigid on vastu võtnud ja võtavad vastu kannatada saanud sektorite toetamiseks.

Arvestades väliskaubanduse erilist olulisust majandusele, majanduskasvule ja tööhõivele Euroopa Liidus, palutakse komisjonil majanduse taastamise kava kohaldamise raames võtta kohe juhtiv roll mitmepoolses kaubanduse toetamise algatuses. Samuti palutakse tal kooskõlastada igasugused sellised algatused Maailmapanga ja teiste mitmepoolsete arenguorganisatsioonide tööga.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Härra president, praegune kriis avaldab survet rahvusvahelisele, poliitilisele, sõjalisele, majanduslikule ja finantsülesehitusele. EL on selle ülesehituse keskne osa. See näis ainsa võimalusena, kuidas Euroopa saab säilitada oma rolli kahepolaarses maailmas. See laienes edukalt, et Euroopa pärast külma sõda taasühendada, ja nüüd peab ta säilitama varem saavutatu ja jätkama integratsiooni, kui paremad ajad naasevad.

See ei ole lihtne ülesanne, eelkõige praeguse eesistujariigi jaoks, aga ka tulevaste eesistujariikide jaoks, kes peavad tegelema jätkuva institutsioonidevahelise patiseisuga seoses Lissaboni lepinguga ning uuele parlamendile ja komisjonile üleminekuga, võideldes samas proteksionistlike kalduvustega, ähvardustega taasriigistada ühised poliitikavaldkonnad ja võimalike rahvusvaheliste kriisidega naabruskonnas.

ELi jaoks on seega praegu oluline aeg. Ta kas tuleb toime või lõhub kõik. Meie edu sõltub täielikust mõistmisest, et solidaarsus on ainus viis, kuidas tulla toime nende suurte probleemidega jätkata meie seikluslikku rännakut maailmaasjades.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Pärast Rumeenia parlamendivalimisi on opositsiooniparteid praegu raskes olukorras. Õigupoolest püüavad võimuparteid nad kohalikust poliitikast ja haldusest eraldada ja üldse välja jätta.

Poliitilistel põhjustel kohaliku poliitika loojate väljavahetamine praeguses majanduskriisis toob esile valitsuse vastutustundetuse. See kannab endas ohtu, et konkreetselt kohalikele kogukondadele suunatud projektide elluviimise tempo aeglustub.

Praeguse valitsuse demokraatlikus usaldusväärsuses võib kahelda, sest kaht Brașovi kohaliku tasandi volikogu liiget – Vasile Brani ja Iulian Marat, kelle kohalikud elanikud valisid, ei ole ametlikult sellele kohale kinnitatud juba kaheksa kuud pärast kohalikke valimisi. Vasile Brani valimine kuulutati volikogu otsusega põhjendamatult tühiuks, aga Iulian Mara ei saanud vannet anda, sest tema kohta kinnitava otsuse vaidlustas halduskohtus Brașovi maakonna prefektuur.

Kuna võimalolijad tegelevad kohaliku valitsuse funktsioonide õõnestamisega ega austa kodanike soove, rikuti seadust ja asendati need kaks volikogu liiget enamuse äranägemisel kahe teise inimesega.

Minu arust peab praegune valitsus teadma, et enamushääled ei anna õigust seaduste üle irvitada. Seda sorti kuritarvitamine tuleb lõpetada ja seadus tuleb jõusse seada. Kodanike hääli ei tohi enamuse diktatuuri poolt tühiuks kuulutada.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). - (PL) Austatud president, eelmisel nädalal külastas parlamendi mitteametlik delegatsioon Palestiinat ja Iisraeli. Käisime ka Gaza sektoris. Seal nähtu tekitas minus tohutut raevu ja kaastunnet okupeeritud Palestiina riigile. Minu raevu jagavad ka ÜRO agentuurid, kes seal piirkonnas tegutsevad.

Härra president, mina näen sellest olukorrast vaid üht väljapääsu: Palestiina riik tuleb luua väga kiiresti ja tingimusteta. 1948. aastal, kui juudid oma riigi asutasid, ei küsinud nad palestiinlaste nõusolekut. Tänapäeval ei tohi Iisrael takistada Palestiina rahva tahet. Kordan: allasurutud rahvale tuleb anda tingimusteta kiiret abi, mis lõpetaks selle vana konflikti.

Arvan, et sellised meetmed tugevdaksid rahu kogu maailmas, aga eelkõige peaksime seda tegema lihtsalt sellepärast, et palestiinlastel on õigus oma riigile.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Austatud president, paistab, et Ameerika Ühendriikide välisministri poolt tema külaskäigu ajal Iisraellastele tehtud soovitude seas olid soovitud lõpetada ehitustööd

ja asunduste laiendamine Jordani Läänekaldal, avada teesulud, lõpetada müüri ehitamine ja palestiinlaste Ida-Jeruusalemmast väljaviskamine ning lubada importida Gazasse tsementi ja ehitusmaterjale, mida on vaja selle piirkonna ülesehitamiseks.

Need on head soovitusel, aga tundub, et need öeldi kurtidele kõrvadele, sest kuigi iisraellased ei luba neil materjalidel Gazasse suunduda, on nad kõhklemata kaevandanud Jordani Läänekaldalt ebaseaduslikult kolm neljandikku Iisraeli ehitustööstusele tarnitud materjalidest, hävitades sealjuures halastamatult loodust, ning selle maa juriidilised omanikud ei ole selle eest mingit raha saanud.

On aeg, et Ameerika Ühendriigid ja Euroopa Liit lõpetaksid Iisraeli karistamatuse ning teeksid midagi enamat, kui jagaksid sõnu ja soovitusi.

(Aplaus)

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Austatud president, tahaksin juhtida tähelepanu millelegi, mis selle parlamendi mainet eriliselt määrib: pensionifondile.

Ajakirja Stern viimaste andmete kohaselt on vähemalt 76 saksa parlamendiliiget selle fondiga liitunud. See puudutab ainult liitumisnimekirja, mitte fondi. Seega palun teilt, härra Pöttering, kui parlamendi presidendilt, et te saadaksite Saksamaa parlamendi alamkoja juhatusel täieliku loetelu fondi liikmetest, sest teie riigis kehtivate eeskirjade kohaselt tekib kohe tõsise pettuse kahtlus, kui selgub, et tehtud on topeltväljamakseid. Sellele peab järgnema vastav uurimine ja Saksamaa võimudel on õigus seda teilt teada saada.

Samamoodi on meil kõigil õigus teada saada selle fondi puudujäägist. Midagi siin vaikitakse maha ja on oht, et spekulatsioonid pääsevad parlamendi koosseisu ametiaja lõppedes taas kord maksumaksjate miljonitega. Seda ei tohi lubada!

President. – Parlamendi juhatus tegeleb selle küsimusega juriidiliselt korrektsel ja poliitiliselt mõistlikul viisil – võite selles kindel olla.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Austatud president, Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri viimases aruandes järeldatakse, et Iraan on tootnud piisavalt palju väherikastatud uraani, et luua aatompomm.

Kõige ärevusttekitavam on Iraani edasiliikumise kiirus. Agentuuri hinnangute kohaselt on Teheran kolme aastaga suurendanud uraani rikastamise tsentrifuugide arvu 34 korda. Järgmise viie aasta jooksul kavatseb Iraan lisada olemasolevale 5600-le veel 45 000 tsentrifuugi. See tähendab võimet toota tuumarelvi tööstuslikult. See tähendab ka kohaletoimetatavaid aatompomme, kui arvestada raketide arenevat võimsust ja Iraani esimese satelliidi orbiidile saatmist.

See tähendab, et Iraani vaoshoidmise poliitika vaid arglike sanktsioonide ja diplomaatiaga on läbi kukkunud. See on andnud Teheranile piisavalt aega, et oma tuumaprogramm lõpule viia.

Seetõttu on viimane aeg lõpetada *de facto* rahuosituspoliitika ja keskenduda ELi ühisele reaktsioonile Iraani võimalikule tuumasaantaažile või ultimaatumile. Kui ka siis on tavapärased läbirääkimised meie ainus võimalus, tähendab see poliitilist alistumist.

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

Asepresident

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Austatud juhataja, hakkame tegelema, proua Kósáné Kovácsi raportiga romide küsimuse kohta, aga kahjuks mitte arutama seda. Tahaksin kasutada võimalust seda teemat praegust väga rasket olukorda arvestades esile tõsta. Mitu intsidenti on aset leidnud Ungaris, aga probleem selle riigiga ei piirdu, sest majanduskriis ja sotsiaalsed probleemid võivad olla põhjusteks, mis suurendavad taas rünnakuid romide vastu. See on eriti laiduväärne. Paljud romid – sealhulgas Austria romid – on minuga ühendust võtnud ja palunud sellest juttu teha, sest taas kord on Euroopa romide kogukonda haaranud hirm. Tahaksin paluda ka komisjonil sel olukorral väga tähelepanelikult silm peal hoida ja teha kõik võimalik, et tagada romidele – ja ka teistele vähemustele, aga räägime eelkõige just romidest – taas hirmuta elu Euroopas: tänapäeval ei peaks nad oma elu pärast kartma.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, Itaalias avaldas sõltumatu Kommunikatsiooniamet 43. resolutsiooni, mis on suunatud riigitelevisiooni vastu, kes rikkus Itaalia kodanike õigusi olla informeeritud radikaalide algatustest.

Itaalias ei ole kümme kuud tagasi toimunud valimistest saati üle kantud valimisdebatte; nende edastamine on ebaseaduslikult peatatud. Itaalia parlamendi raadio ja televisiooni järelevalvekomisjon ei kohtu, mis on samuti seadusevastane. Probleem ei puuduta ainult härra Berlusconi: see puudutab parempoolsete, keskparteide ja vasakpoolsete süsteemi, mis rikub Itaalia kodanike kodaniku- ja poliitilisi õigusi.

Härra Pannella ja mina peame jätma homme oma töö ja kiirustama Itaaliasse, et püüda luua vägivaldset vastuhaku vorme sellele uuele demokraatia eitamise vormile. Saadame kõikidele kolleegidele teatise, kus selgitame üksikasjalikult nende rikkumiste olemust ning palume teie toetust ja abi.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Austatud juhataja, taas kord olen sunnitud siin parlamendi istungisaalis rääkima Leedu rahvusvähemuste õiguse eest, mida Leedu võimud ja kohtusüsteem julmalt rikuva.

Vilniuse ümbruses on üle seitsmekümne protsendi elanikkonnast poolakad. Senini olid tänavate ja linnade nimed kahes keeles, nagu paljudes Euroopa Liidu riikides, kus on rahvusvähemusi. Veidi aega tagasi otsustas Leedu Kõrgem Halduskohus, et poolakeelsete tänavasiltide lisamine leedukeelsetele on ebaseaduslik ja käskis need eemaldada. Vilniuse kohalik omavalitsus viis selle otsuse ellu – võeti maha poolakeelsed tänavasildid piirkonnas, kus enamik elanikkonnast on poolakad.

Selline asi ei ole vastuvõetav riigis, mis on olnud viis aastat Euroopa Liidu liige. See on äärmusliku natsionalismi tunnus, näitab vähemusrühvuste õiguste eiramist ja rikub aluspõhimõtteid, millele Euroopa Liit on rajatud.

Nõuan, et Leedu võimud taastaksid poolakeelsed tänavate ja linnade sildid piirkondades, kus enamik elanikke on poolakad.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja, terrorismi töötajate vastu, mida toetavad repressiivsed riigimehhanismid, on nüüd orjatöökohtal tavalähenemine. Tuhanded töötajad koondatakse ning töötajate põhiõigust tööle ja sotsiaalseid õigusi kärbitakse nii, et need oleksid sobilikud pealesurutud ühtlustavasse malli.

Üks tüüpiline näide on Ühendkuningriik, kus avastati, et eraettevõtte kogub teavet töötajate ametiühingu ning sotsiaalse ja poliitilise tegevuse kohta ning müüb seda ettevõtetele. Kreekas on töövaidlused koondatud töötajate tööle tagasivõtmise osas kuulutatud ebaseaduslikuks.

Töötajad on selgelt otsustanud oma õigusi kaitsta ja kasutavad 22-aastase töötaja Nikos Nikopoulou sõnu, mida ta kasutas Kreeka kõrgemale apellatsioonikohtule saadetud avalikus kirjas, kus ta mainib muu hulgas järgmist:

'Minu jaoks eksisteerivad siin elus teatud asjad, mida ei saa osta ega müüa. Minu palk peab olema minu võõrandamatu õigus, et saada rikkusi, mida ma toodan ja mis mulle kuuluvad. Oma kompromissitu keeldumise tõttu altkäemaksust või terroriga leppimisest vallandati mind juba teist korda. Mina ja mu pere oleme saanud otseseid ähvardusi.'

See avaldus näitab kenasti, mida töötajad tahavad ja millise tee nad valivad.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Viimastel päevadel, ehk osaliselt kriisi tõttu, on viimase viie aasta jooksul liitunud liikmesriikide avalik arvamus reageerinud üha suurema tundlikkusega igasugustele sammudele, mis võivad kahtluse alla seada nende liikmelisuse võrdsuse ja identsed standardid. Mis puudutab mu enda valimisringkonda, siis oleme Rootsi televisioonist ja seejärel Internetist kuulnud süüdistusi, et hanede kitkumise viis Harkakötöny külas on loomade julm kohtlemine, ent nimetatud kohas ei ole hanesid tegelikult juba aastaid peetud. Mul on hea meel, et selles asjas on esitatud laimuhagi. Sarnaseid laimavaid avaldusi tehti hiljuti minu riigi hanekasvatajate vastu seoses sundtoimisega. Sellised avaldused on põhjustanud boikoti töötajate vastu, mis on tekitanud majanduslikku kahju. Huvitaval kombel ei ole selliseid süüdistusi esitatud vanade liikmesriikide vastu. See on majanduslikest huvidest tingitud tegevus, aga teine, üheselt poliitiline laimuvorm on väited romide vastu suunatud rünnakute kohta Ungaris, nagu need oleksid tegelikult aset leidnud, kuigi praeguseks on enamikel juhtudel olnud võimatu leida tõendeid, et sellised rünnakud on tõepoolest toimunud. Palun, et komisjon sellisel poleemikal tähelepanelikult silma peal hoiaks ja seda ei levitaks, sest sellised väited võivad enne valimisi tõsiselt õhnestada Euroopa Liidu mainet minu riigis.

Thierry Cornillet (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, parlamendi humanitaarabi alalise raportööri naasin just Kivust Kongo Demokraatlikus Vabariigis ning lootsin edastada teile optimistliku teate, et sealne olukord on lahenenud ja et ümberasustatud isikud on kodudesse naasnud.

Kahjuks kärpis mu optimismi president El Béchiri otsus suurima humanitaarkriisi kohta Darfuris. Tõsi, president El Béchir, see tuleks edasi lükata, sest see on õigupoolest võitlus karistamatuse vastu ning tagada tuleb rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine.

Ent president El Béchir just suurendas temavastaseid tõendeid, kui langetas otsuse, mis on halb kahel põhjusel: esiteks sellepärast, et see suurendab juba olemasolevaid kaebusi tema vastu, ja teiseks sellepärast, et juba see üksinda tuleks kaevata rahvusvahelisse kriminaalkohtusse, sest tagajärjed Darfurile on humanitaartasandil äärmiselt tõsised.

Siis maailm ei unustaks, ent ainult sõnadel pole mingit mõju, austatud juhataja. Ma saan aru, et muutsime asja, aga peame üle minema sõnadelt tegudele.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Austatud juhataja, see, et ELi kodanikud peavad töö leidmiseks migreerima, et nad peavad olema liikuvad, sest seal, kus nad elavad, ei ole tööd, ja töötusega seonduv vaesus tähendab sageli seda, et laste eest hoolitsetakse vähem ja mõnikord jäetakse nad hoopis hooletusse.

Arenev majanduskriis ohustab tõsta töötust olulisel määral. See võib suurendada tänavalaste probleemi. Sellistel lastel pole sobivat toitu ja nende tervise eest ei hoolitse keegi, nende haridustee katkeb ja mõnikord puutuvad nad kokku kuritegelike elementidega. Demograafilise krahhi ajal ei hävita see mitte ainult nende laste arenguvõimalusi, vaid on ka sotsiaalne oht järgmisele põlvkonnale. Me peame selle probleemiga kindlasti tegelema.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Eile oli rahvusvaheline naistepäev. Seda tähistati ajal, kui naiste, eelkõige töötavate naiste, olukord halveneb oluliselt, sest nad kannatavad endiselt ebavõrdsuse ja diskrimineerimise all.

Miljonid naised ja tütarlapsed peavad praegu toime tulema elamis- ja töötingimuste olulise halvenemisega, haletsusväärsete pensionite, koondamiste, töötuse, ebakindla ja halvasti tasustatud töö ning laialt levinud vaesuse ja sotsiaalse tõrjumisega. Neil probleemidel on eriti tõsine mõju naistöötajatele, pensionäridele ja puuetega naistele, kelle õigusi väarika elu jaoks nii olulistest küsimustest ei austata.

Seetõttu tahan lisaks kõikide Euroopa Liidu ja maailma naiste tervitamisele nõuda kiireloomulisi meetmeid ja uut poliitikat, mis tagaksid naiste täielikud kodanikuõigused tööl, pereelus, ühiskonnas ja poliitikas.

Peame looma tingimused, et töötavatel naistel oleks õigused, et nad saaksid olla emad ja töötajad ilma karistusteta ning et nad saaksid õiglast palka ja pensioni, mis võimaldaks neil väarikalt elada.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (SK) Taas kord on meil Slovakkias probleem vähemusrahvuse õigustega ja seda haridusministri süül, kes kuulub rahvusäärmuslikku valitsusparteisse.

Ta andis välja otsuse, mille kohaselt tuleb vähemuskeelse õppekeelega koolides kasutada edaspidi ainult slovakeelsele ajalooõpikute tõlgitud versioone. Sellest nähtub, et ajalugu õpetatakse valitsuspartei ettekirjutuse kohaselt, mitte faktide alusel.

See on vastuolus senise praktikaga ja vähemuste rahvusvaheliselt tagatud õigustega. ELis on igal vähemusrahvusel õigus õppida oma ajalugu. Ungari õpetajad ja tegelikult kogu ungarlaste kogukond Slovakkias on õigustatult pahased. On lubamatu, et äärmuspartei pidevalt niimoodi vähemusi rõhub. Üleilmse majanduskriisi ajal on vähemusrahvuste provotseerimine vastutustundetu. Sellistel ebakindlatel aegadel on selline käitumine mäng tulega.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Austatud juhataja, paljud (nagu ka mina) on mures Euroopas kasvava juudivastasuse pärast. Nädalavahetusel toimus mu kodulinnas Malmö Davis Cupi tennisematš Rootsi ja Israeli vahel. See ei olnud tavaline matš. See toimus ilma pealtvaatajateta, sest kohalikud poliitilised juhid leidsid, et ei suuda tagada turvalisust – otsus, mida paljud meist on kritiseerinud. Matšiga seoses toimusid demonstratsioonid, millest üks oli väga vägivaldne. Muidugi on lubatud Israeli riigi poliitikat kritiseerida, aga kriitika ei tohi muutuda üldiseks juudivihaks ehk antisemitismiks.

Holokaustist pääsenud ei peaks kuulma Eurooplasi skandeerimas „Mõrvarid, mõrvarid!”, kui toimub Israeli riiki toetav kogunemine. Gaza sõja tagajärjel on toimunud mitmeid rünnakuid juutide vara ja huvide vastu, sealhulgas minu kodulinnas. Kõik demokraatlikud jõud peavad selles osas väga selgel seisukohal olema. Euroopal on kohutav ajalugu ja see ei tohi kunagi korduda.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Austatud juhataja, olles inimene, kelle jaoks Euroopa Liidu aluseks olevad ideaalid on midagi enamat kui hüüdlause, on mul hea meel, et Euroopa Parlament annab ruumid, kus korraldada Tiibeti ülestõusu 50. aastapäevaga seotud arutelu.

Samas olen üllatunud ja kurb, et arutelu kuupäev on viidud 12. märtsile. Tahaksin neile, kes selle on unustanud, meelde tuletada, et Tiibeti ülestõus algas 10. märtsil. Aga parlament tegeleb sel päeval selliste teemadega nagu tüübikinnituse nõuded mootorsõidukite üldise ohutuse tagamiseks ja raskeveokite maksustamine.

Need on olulised teemad. Sellegipoolest ei oleks inimesed ja institutsioonid, kes raskeveokite tüübikinnituse nõuetega tegelevad, solvunud, kui nende arutelude ajad ära vahetataks. Võib-olla toimus 10. märtsil midagi sellega seotut, mida mina ei tea. Võib-olla on see rahvusvaheline raskeveokite tüübikinnituse päev või tüübikinnitusinspektorite päev.

Parlamendi mainele oleks väga kahjulik, kui selguks, et selline arutelukuupäev valiti selleks, et selle tähtsust vähendada.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Austatud juhataja, komisjoni direktiivi ettepanekut diskrimineerimise kaotamise kohta on tabanud paljude Euroopa kodanike vastuseis; nad kahtlevad sellise ettepaneku valiiduses, sest see puudutab nende õigust otsustada oma riigi nende küsimuste üle, milles Euroopa Liidul pädevus puudub.

Minu arvates ei peaks me Euroopa valimiste lähenedes selliseid teemasid tõstatama. Sümbolite kaotamise ja elu üle otsustamise õiguse kaotamise õigus kuulub riikidele. Ajal, kui Euroopa Parlament kaotab struktuure, mille kaudu parlamendiliikmed saavad end vabalt väljendada, nagu näiteks fraktsioonidevahelised rühmad, ei saa me rääkida diskrimineerimise kaotamisest.

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja, kuu aega tagasi käisime teiega koos aasta teisel külaskäigul Gazas. Meie eeskuju on järginud teisedki – seal on käinud Javier Solana, lõpuks ometi ka Tony Blair, ning parlamendi president ise on käinud seal vaatamas, millised on palestiinlaste praegused elutingimused.

Parlament palus lõpetada majandusblokaadi, aga suures osas kestab see endiselt. Nädal nädala järel jätkavad iisraellased palestiinlaste kollektiivset karistamist. Meie sõnad on kenad, aga nende väärtus on väike, kui Iisrael neid ei kuula. Proua asepresident, palun paluge presidendil kokku kutsuda fraktsiooni esimeeste ja tema kabineti koosolek, kus arutatakse, kuidas meie sõnu tegudeks muuta. Mu valijad küsivad minult kogu aeg: „Teil on Iisraeliga assotsiatsioonileping. Kuidas me hoiame seda suhet ühe poolega, kui ta eirab meie huve ja suhtub meie sõnadesse põlgusega?”

Juhataja. – Tänan härra Davies, edastan teie palve.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Euroopa väärtused on Rumeenia haridussüsteemile eriti olulised. Meie kolleegide László Tőkési, Csaba Sógori ja Iulius Winkleri valimiskõnedel kaob vahel side reaalsusega.

Rumeenia pakub vähemusrahvustele laialdast haridust nende emakeeles. Tahaksin rõhutada seda olulist rolli, mis on riiklikul Babeș-Bolyai Ülikoolil Cluj-Napocas ungarikeelse hariduse andmisel. Babeș-Bolyai Ülikooli 1995. aasta hartas sätestatud multikultuurne struktuur tagab täieliku sõltumatu õpetuse rumeenia, ungari ja saksa keeles ning juudi keeles akadeemilise hariduse igal tasandil.

Babeș-Bolyai Ülikoolil on näha mitmeid ungari- ja saksakeelseid märke ja kirju. Seitsmeteistkümmes teaduskonnas pakutakse praegu rumeenia- ja ungarikeelseid kursusi ning üheteistkümmes rumeenia- ja saksakeelseid. Kahes teaduskonnas – reformeeritud teoloogia ja roomakatoliku teoloogia teaduskonnas – on kursused ainult ungari keeles.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Tunnen heameelt Horvaatia valitsuse tänase otsuse üle reageerida põhimõtteliselt positiivselt Euroopa Komisjoni vahendamisalgatusele Sloveenia ja Horvaatia vahel. Kahjuks hõlmab see positiivne vastus tarbetut tingimust, mis vähendab oluliselt vahendamisvõimalust.

Aga oluline on teha koostööd, et luua tingimused, mis võimaldavad vahendamise algust nii pea kui võimalik, et rahustada mõlema riigi poliitilist kliimat, mis võimaldaks dialoogi parematel tingimustel. Peame Euroopa Liidu laienemise protsessi edendama ja sellepärast on meil vaja Lissaboni lepingut. Aeg on kriitilise tähtsusega ja sellepärast loodan, et vahendamise raamleping saab peagi valmis.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Austatud juhataja, piimakarja pidajad on väga raskes olukorras. Liitri piima hind on langenud 22–24 eurosendini ja piimatoodete nõudlus on kogu maailmas järsult vähenenud, eelkõige

Aasias ja Hiinas melamiiniskandaali tõttu. Iirimaal on umbes 20 000 piimakarjakasvatajat ja 30 000 inimest saavad seetõttu otseselt tööd. Ainuüksi Ameerika Ühendriikides on tootmine suurenenud kolme protsendi võrra, samuti Brasiilias. Teine probleem on euro ja naelsterlingi vahetuskurss. On selge, et piimakarjakasvatajatele tuleb nende ellujäämise tagamiseks anda lühiajalist abi. Üks asi, mida tuleks teha, on sekkumiskava, mis on varem väga edukaks osutunud.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Täna teid, proua juhataja. Rahvusvaheline naistepäev on sündmus, mil peaksime inventeerima oma soolise võrdsuse poliitikat. Paljude arvates on see suunatud ainult naistele, kes tahavad meestega sarnaseid võimalusi töö, palga ja vaba aja osas.

Sellised eesmärgid on majanduskriisis sama olulised, aga võrdsuspoliitika peaks keskenduma ka meestele. Kriis mõjutab tööturgu. Eeldatakse, et paljud neist kaotavad töö, kuna nende palk on suurem ja finantssektoris kuivavad töömahukad tegevused kokku. Suureneb töenäosus, et mehed hakkavad pereeluga rohkem tegelema ja toimub traditsiooniliste soorollidega seotud läbimurre. Mil määral nad selleks valmis on ja kas sotsiaalsed muutused sellisele muutusele kaasa aitavad, on küsimused, mis ootavad veel vastust.

Võimalikud lahendused on liikmesriigiti, piirkonniti ja kogukonniti erinevad. Sellepärast on vaja riiklikud võrdsuskavad ajakohastada ja kehtestada paindlikud reeglid, mis sobivad võrdselt nii meeste kui ka naiste vajadustega.

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Statistika kohaselt on neljandik Euroopa Liidu lapsi istuva eluviisiga ja toitub ebatervislikult. See mitte ainult ei suurenda nende kõrgvererõhutõppe ja diabeeti jäämise ohtu, vaid neil võib tekkida ka muid haigusi.

2007. aastal võttis Euroopa Parlament vastu raporti kehalise kasvatuses rolli kohta hariduses. Sellega tehti haridusprogrammides kohustuslikuks nädalas vähemalt kolm tundi kehalist kasvatust. Teame, et kehaline kasvatus valmistab lapsi ette tervislikuks eluviisiks ning annab edasi olulised sotsiaalsed väärtused, nagu enesedistsipliin, solidaarsus, meeskonnavaim ja aus mäng.

Just sellepärast kutsun Euroopa Komisjoni üles jälgima tähelepanelikumalt, kuidas võetakse sisemaistesse õigusaktidesse üle kohustuslik nõue, et koolides oleks nädalas vähemalt kolm tundi kehalist kasvatust ning et suurendataks spordihallide arvu ja nende põhivarustust ning kuidas seda nõuet täidetakse.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, ühes Albert Camus' teoses kuulutavad surnud rotid tänaval katku saabumist, ent keegi ei oska seda näha. Me ei taha olla nagu kasutatud rotid, kes tulevad kuulutama antidemokraatlikku, vägivaldset ja euroopavastast katku, mis tekitab uusi katastroofe Roomas, Brüsselis, Jeruusalemmas ja Pariisis.

Härra Cappato juba ütles, miks me homme oma tööpostilt lahkume, et tõtata aktivistide võitlusele Euroopa ja demokraatia vastasuse vastu meie riigis. Euroopa Parlament tähistab oma 30. sünnipäeva. Kui mõelda 30 aasta tagusele ajale, on paljugi muret tekitavat. Me võitleme, me ei ole mures.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Tahaksin oma kõnes juhtida parlamendi tähelepanu 15. märtsile, mis on rahvusvahelise tarbijaorganisatsiooni Consumers International algatusel kuulutatud rahvusvaheliseks tarbijaõiguste päevaks. See päev annab suurepärase võimaluse tuua EL tarbijakaitsega seotud poliitika abil kodanikele lähemale.

Olen siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmena selle küsimusega palju tegelenud. Mul on hea meel tohutu huvi üle, mida näitavad üles noored, kes asuvad aktiivselt tegelema erinevate tarbijatele suunatud tegevustega. Näiteks Slovakkia Tarbijaassotsiatsiooni poolt noortele tarbijatele korraldatud rahvusvahelisest võistlusest „Consumption for Life“ võtab igal aastal osa üha enam noori tarbijaid, kes räägivad huvitavaid lugusid oma esimestest kogemustest seoses valikute ja tarbijaotsustega.

Tahaksin julgustada ELi liikmesriikide valitsusi tarbijaorganisatsioone tugevdama ja toetama. Ainult tugevad, esinduslikud ja efektiivsed vabaühingud suudavad suurendada tarbijate teadlikkust oma õigustest.

Marian Harkin (ALDE). - Austatud juhataja, ka mina tahan lisada oma hääle nende sekka, kes mõistavad hukka mõrvarliku, kõlvatu ja argpüksliku rünnaku briti sõjaväebarakkidele Põhja-Iirimaal ja tahan edastada oma südamliku kaastunde vigastatute ja tapetute peredele.

Aga teema, mille ma tahaksin täna õhtul tõstatada, on see, et kolmapäeva õhtul teeb komisjon avalduse rohelise raamatu kohta Euroopa tervishoiutöötajate kohta. Rohelise raamatu kohaselt on piisava tööjõu tagamisel oluline koolitada, värvata ja hoida tööl noori töötajaid.

Ent Iirimaa on meil olukord otse vastupidine – õenduse õppekohti on vähendatud kuueteist ja poole protsendi võrra. Minu piirkonnas on St. Angela Kolledžis vähendatud üldõenduse õppekohti kahekümne viie protsendi ja vaimse puudega patsientide õenduse õppekohti neljakümne protsendi võrra.

Komisjon peab liikmesriikidele survet avaldama, et iga riik vastutaks oma tervishoiutöötajate koolitamise eest ning meil on eetilise kohustus mitte püüda värvata arenevate riikide tervishoiutöötajaid, kahjustades nende juba niigi haavatavaid tervishoiusüsteeme.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Olen mitu korda sõna võtnud traditsiooniliste vähemusrahvuste eest. Mõned kolleegid on mind natsionalismis süüdistanud. Veider, et enamus püüab sageli peita oma hirmu ja vähemustevastasust natsionalismisüüdistustega või vähemustevastaste kõnedega. Loodan, et mu kolleegid ei pahanda, kui ma nüüd usuvähemuse eest räägin. Kommunismi ajal oli Rumeenia kreekakatoliku kirik keelatud. Pärast 1990. aastat korraldati see ümber ja sarnaselt teistele ajaloolistele kirikutele püüab see tänase päevani tagasi saada oma konfiskeeritud kinnisvara. Rumeenias koostatakse praegu seaduse eelnõu, mis, kui see vastu võetakse, võtab sisuliselt ära selle kiriku kinnisvara, mida praegu tagasi nõutakse. Tahaksin selle mikrofoni taga juhtida tähelepanu selle olukorra väärakusele, kuidas õigusi jalge alla trambitakse, ja sellele varjatud natsionaliseerimiskatsele. On lubamatu, et riik sekkub kahjustavalt kiriku ellu.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - (BG) Tänan teid, proua juhataja. Tahaksin tõstatada küsimuse, mis tekitab suurt meelehärmi. Viimase kahe nädala jooksul oleme kuulnud Makedoonia Vabariigist teateid, et teatud kirikuvõimud on avaldanud soovi kaevata välja kõikides 20. sajandi sõdades selle riigi territooriumil hukkunud bulgaaria sõdurite surnukehad. Bulgaaria üldsus ja olen kindel, et ka kogu Euroopa avalikkus, peab selliseid üleskutseid täiesti vastuvõetamatuteks. Kellelgi ei ole õigust mõnitada sõjas hukkunute mälestust. Peame neid austama, järgima Euroopa põhimõtet surnuid austada ja järgima head sallivustava.

Kutsun Euroopa Parlamenti üles juhtima Makedoonia Vabariigi võimude tähelepanu sellele, et valitsus ei tohi sellistele üleskutsetele vastu tulla. Peame saama selge kinnituse, et keegi Makedoonias selliseid ähvardusi ellu ei vii. See oleks ükskõik millise tsiviliseeritud riigi peamiste kultuuriliste ja rahvuslike tõekspidamiste rikkumine.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Austatud juhataja, saime just teada uskumatu uudise, et saksa juristid Horst Mahler ja Sylvia Stolz mõisteti kuueks aastaks vangi.

Seda kohutavat kohtuotsust põhjendati sellega, et nad avaldasid ametlikust versioonist erinevat arvamust Teise maailmasõja kontsentratsioonilaagrite ajaloo tegelikkuse ja ulatuse kohta.

Sõltumata sellest, mida mõeldakse nende arvamusest, on äärmiselt tõsine asi, et tänapäeval mõistetakse Euroopa Liidu kodanikud, ja veel juristid, selliselt vangi selle eest, et nad vaidlustavad ajaloolist fakti.

Näib, et tänapäeval nn demokraatlikul Saksamaal on ikka veel kohtunikke, kes takistavad sõnavabadust samadel eesmärkidel nagu natsionaalsotsialistlikul Saksamaal või kommunistlikul Saksamaal.

Kahjuks on lood samad ka liidu teistes riikides, kaasa arvatud Prantsusmaal. See on lubamatu ja äärmiselt tõsine asi.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Austatud juhataja, ma ei taha täna tõstatada poliitilist küsimust. Hiljuti võttis minuga ühendust üks mu valijatest, kes on standardimise agar pooldaja, ja pakkus välja, et mobiiltelefonide laadijad võiksid olla standardsed.

See ainult tundub tühisena. Olen veendunud, et kui selles valdkonnas võetakse vastu eeskirjad, oleksid kõik mobiiltelefonimanikud selle üle rõõmsad. Tehnilisest vaatevinklist on asi väga lihtne. Sellised lahendused olid näiteks CDde puhul edukad – neid saab kasutada kõikides arvutites. Ehk tasub ka selliste pisiasjadega tegelda, et kodanikke aidata. Nad ootavad meilt seda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

17. 2010. aasta eelarve – III jagu, komisjon: „Suunised 2010. aasta eelarveks“ – 2010. aasta eelarvemenetluse suunised – jaod I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII ja IX (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite kohta:

- eelarvekomisjoni nimel László Surjáni esitatud raport 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta, III jagu – komisjon [2009/2005(BUD)] (A6-0111/2009);

- eelarvekomisjoni nimel Vladimír Maňka esitatud raport 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta, jaod I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX [2009/2004(BUD)].

László Surján, *raportöör*. – (HU) Euroopa Parlament eeldab, et 2010. aasta eelarveprojekt aitab liikmesriikidel ja kodanikel praegusest kriisist üle saada. See on praegu meie suurim mure. Teisisõnu, eelarve peaks vähendama Euroopa kodanike muresid ja taastama nende kindlustunde selle suhtes, et nad saavad tööd ja saavad teenida elatist ning elada rahus ja julgeolekus. Jutt on kodanikest, kelle raha me kulutame ja kellele me vastust anname.

Finantskriisi tõttu ei ole eurooplased kindlad, kas nende raha on pangas kindlas kohas, ning ei tea, kas neil homme töökoht alles on. Ent neil on ka muid muresid ja probleeme: kui kaua saavad nad oma kodusid kütta, kas toidus on ohtlikke kemikaale või muid mõjureid ja nii edasi ja nii edasi. Seepärast tahaksime eelarvet, mis taastab kodanike kindlustunde mitte üksnes finantsinstitutsioonidesse, vaid teineteisesse ja solidaarsusesse Euroopa tasandil. Teadupärast ei saa mitte iga probleemi lahendada ühe protsendiga rahvamajanduse kogutulust, palju sõltub sellest, kas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted saavad julgustust ja tuge. Kas töötatakse välja ühtset energiapoliitikat? Kas me teeme kõik selleks, et võidelda kliimamuutustega ja toetame taastuvaid energiaallikaid? Kas ühispiiri kaitse muutub tõhusamaks? Kas sidususpoliitika muutub viljakamaks, järelejäädumise kiiremaks ja toit ohutumaks?

Parlament näeb, et nende eesmärkide osas on eelarve väike, ent on teadlik ka sellest, et liikmesriigid ei kasuta täielikult isegi praegust eelarveraamistikku. Seepärast ootame, et Euroopa Komisjon astuks otsustavaid samme bürokraatlike takistuste vähendamiseks, keskenduks valdkondadele, kus toetusi kasutati tõhusalt, ning lõpetaks valdkondade toetamise, kus tekivad pidevad ülejäägid. Parlament on valmis koostööks komisjoniga, et jälgida, kas käivitatud programmid on tõepoolest edukad ja täidavad seatud eesmärgi. Me ei saa rahulduda pelgalt sellega, et kontrollime kulutuste õiguspärasust. Me nõuame garantiid, et nad saavutavad oma eesmärgi. Vastutasuks Euroopa kodanike panuse eest nõuame väärtust ja tulemusi ning ootame, et liikmesriigid rakendaksid programme kiiresti ja tõhusalt. Me palume Euroopa Komisjonil suhtuda meie nõudmistesse täie tõsidusega. Euroopa Parlament on ainus ELi institutsioon, mille koosseisu saavad kodanikud otseselt mõjutada. Me seisame neile kõige lähemal ja esitatud raport kajastab kokkuvõtet nende arvamustest. Eelarveprojekti esitamiseni on veel üle kuu aja aega. Seega on komisjonil aega arvestada parlamendi arvamusega ja lisada need ettepanekutesse.

Lisaks oleks mul väga hea meel, kui vastupidiselt väljakujunenud tavale ei muudaks nõukogu ja parlament komisjoni ettepanekuid teineteisest mööda rääkides, vaid need kolm institutsiooni tegutseksid koos, et kriisist üle saada.

Daamid ja härrad, lõpetuseks tänan ma kõiki, kes on selle raporti valmimisele kaasa aidanud, sealhulgas eelarvekomisjoni sekretariaati, komisjoni liikmeid, minu fraktsiooni eksperte ja neid, kes esitasid oma muudatusettepanekud. Ma palun teil ettepanekuid arutada ja anda neile oma hääl. Andkem Euroopa kodanikele lootust ja julgeolekut!

Vladimír Maňka, *raportöör*. – (SK) Täna teid, proua juhataja. Lugupeetud volinik, daamid ja härrad, Euroopa Parlamendi eelarve koostamisel peame keskenduma oma põhiülesandele ja kasutama ette nähtud vahendeid parlamendi seadusandliku töö parandamiseks. Eelarvest tuleb võimalikult suures ulatuses välistada küsimused, mis ei ole seotud meie ülesandega.

Kui tahame, et Euroopa Parlamendi liikmed teeksid tõhusat tööd, siis peame me neil võimaldama täita oma kohustusi nende omas keeles, kui nad seda soovivad. Paljudel juhtudel saaksime ennetada raskusi ja vältida raha raiskamist, kui saaksime keeli kiiresti vahetada vastavalt tegelikule, mitte kavandatud osalemisele aruteludes.

Paljud teist kindlasti teavad, et on komisjone, kus dokumendid pole heakskiitmise ajaks olnud kättesaadavad isegi mitte kõige levinumates keeltes. Kui komisjon peab seetõttu pidama eriistungi või kui tekivad muud tarbetud viivitused, siis kaotame aega ja raha.

Lisaks kirjalikule tõlkele peame suurendama ka suulise tõlke paindlikkust. Vestlustes erinevate Euroopa Parlamendi üldsekretariaatidega olen saanud kasulikke soovitusi ja teavet. Direktoraatide esindajad ise on teinud ettepaneku teatud reservid kõrvaldada. Mõningatel juhtudel on neil aga vaja meie abi.

Näiteid on palju. Daamid ja härrad, kindlasti pole te arvamisel, et parlamendi julgeolek väheneks, kui mõlemad sissepääsud Strasbourgi parlamendihoonesse oleksid suletud ajal, mil täiskogu istungeid ei toimu. Samuti ei ole meil vaja turvatöötajate füüsilist kohalolu teatud kohtades Strasbourgis ja Luxembourgis.

Teisalt on praegusel turvasüsteemil omad puudused. Me nägime seda oma silmaga, kui rööviti Euroopa Parlamendi Brüsseli hoones asuva ING Panga kontorit ja kui Mumbais kiputi kahe parlamendiliikme elu kallale.

Ma usun, et direktoraadi poolt koostatavad ettepanekud parandavad olukorda ning tagavad ressursside parema kasutuse ja üllatavalt suure rahalise säästu. Me säästame miljoneid, kui parandame institutsioonidevahelist koostööd. Iga institutsiooni kasutamata võimekus tuleb anda teiste institutsioonide käsutusse.

Puudulik planeerimine koos ebapiisava ja olematu suhtlusega, mis puudutab tõlkeressursside olemasolu, takistab nende ressursside tõhusat kasutamist. Kirjaliku tõlke eest vastutav üksus annab tellimusi välistõlkijatele, kontrollimata sisemiste ressursside olemasolu. Ainuüksi tõlkimise valdkonnas suudame aastas säästa üle 10 miljoni euro institutsioonidevahelises raamistikus. Seepärast, daamid ja härrad, usun, et toetate ettepanekut võtta maksimumi sõltumatutest uuringutest, milles käsitletakse ressursside kasutamist ja töö korraldamist.

Parlamendiliikmetel peab olema põhjalik teave nende käsutuses olevate ressursside ja materjalide kohta, et nad saaksid oma tööd vastutustundlikult ja tõhusalt teha. Seepärast palusime parlamendi juhtkonnal luua teadmiste haldamise süsteem, mis võimaldab meil tõhusalt töötada kõigi dokumentidega. Esimesed konkreetsed ettepanekud selles valdkonnas tehakse lähinädalatel.

Üheks prioriteediks on ka kodanike parem teavitamine sellest, mida nende esindaja Euroopa Parlamendis teeb ja mis kasu on parlamendi tööst ELi kodanikel. Selleks on meil vaja teostada Euroopa Parlamendi televisiooni, külastajate keskuse ja uue audiovisuaalse keskuse idee, tugevdada neid ning hakata neid tõhusalt kasutama.

ELi institutsioonide halduskulude kirjed sisaldavad hoonete soetus- ja rendikulusid. Mitmetel juhtudel on institutsioonid soetanud või rentinud vara turuhinnast kallimalt. Kontrollikoja väitel ei ole institutsioonid hinnanud hoonepoliitikat koos, vaid on tegutsenud eraldi. Seepärast on meil vaja töötada välja ühine hoonepoliitika, et saavutada selles valdkonnas parem koostöö. Meil on võimalikult kiiresti vaja strateegilist dokumenti hoonepoliitika kohta keskmises või pikas perspektiivis, et saaksime esimesel lugemisel võtta vastu asjakohase otsuse. Täna.

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Proua juhataja, täna teid väga võimaluse eest vahetada arvamusi parlamendiga nii varakult sel aastal. Ma olen eelarvekomisjonile selle algatuse eest väga tänulik. Komisjon on juba väga tõsiselt tutvunud parlamendi suunistega 2010. aasta eelarveks ja on enamikuga nõus. Lisaks hindab komisjon seda, et parlament on vaadanud läbi 2010. aasta poliitikastrateegia, mis kajastub juba parlamendi resolutsioonis ning nõustub paljude parlamendi poolt määratletud prioriteetidega.

Vaja on tegeleda ootamatute probleemide, nagu finantsiline, majanduslik ja sotsiaalne taastamine. Pikaajalised lahendused muudes küsimustes, nagu kliimamuutustega toimetulek ning Euroopa jätkusuutlikuks muutmine, on samuti olulised. Seepärast võtab komisjon 29. aprillil vastu 2010. aasta esialgse eelarveprojekti.

Komisjon on juba juhtinud tähelepanu sellele, et 2010. aastal on vaja eraldada rahalisi vahendeid eeskätt majanduse taastamise kava jaoks. Komisjon on juba märganud parlamendi toetust halduskulude tõhustamisele ning jätkab selles suunas tegutsemist. Mis puutub katseprojektidesse ja ettevalmistavatesse meetmetesse, siis olen kindel, et saame tugineda eelmise aasta suurepärasele koostööle institutsioonide vahel.

Esialgse eelarveprojekti aluseks on mõistlikud hinnangud meie ühiste prioriteetide saavutamise ja meie ees seisvate probleemide lahendamise vajaduse kohta. Ma olen kindel, et rahuldav kokkulepe 2010. aasta eelarve kohta saavutatakse taas kord tänu heale koostööle kõigi institutsioonide vahel, eeskätt tänu heale koostööle parlamendiga.

Margaritis Schinas, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Proua juhataja, Euroopa Parlamendi tuleva aasta eelarvega seondub kolm uut aspekti. Tegu on aastaga, mil Euroopa Parlament saab uue peasekretäri, tõenäoliselt jõustub Lissaboni leping ja kaks uut põhimäärust, mis puudutavad nii parlamendiliikmeid kui ka nende assistente.

Minu fraktsioon on püüdnud kajastada neid muutusi Mañka raportis arvukate muudatuste teel ja meil on hea meel, et komisjon on suutnud põimida toimunud muutused nelja prioriteeti.

Minu fraktsiooni neli prioriteeti on järgmised.

Esiteks, rõhu asetamine seadusloomele. Parlament on kõige tõhusam, kui ta tegeleb seadusloomega ja parlamendi juhtkond peab meile tõestama, et suudab suunata parlamendi ressursid sinna, kus me saame midagi muuta.

Teine prioriteet – siinkohal nõustume Euroopa Parlamendi sotsialistide fraktsiooniga – on mitmekeelsuse täielik kaitse ja liikmete juurdepääs kirjaliku ja suulise tõlke teenustele nii emakeelest võõrkeelde kui ka vastupidises suunas.

Kolmanda prioriteedina peame suutma hinnata juba vastu võetud oluliste kavade elluviimist, sealhulgas Europarl TV ja külastajate keskuse avamine, mis oleks tulnud viia lõpule enne parlamendivalimisi, ent mis kahjuks ei ole veel lõpule viidud, ning Euroopa Ajaloo Maja avamine. Need mitmeaastase tähtajaga kavad peavad toimima sujuvalt ja neid tuleb nõuetekohaselt hinnata.

Ma usun, et Euroopa Parlamendis peaksime toetama iga algatust, mis näitab Euroopa maksumaksjatele kriisi ajal, et parlament teeb vajalikke kulutusi mõistlikult, et oma tööd paremini teha.

Costas Botopoulos, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Proua juhataja, volinik, arutelu, mis puudutab Surjáni raportit, mille juures mul oli au olla variraportööriks, on poliitiline arutelu, millel on mitmeid olulisi aspekte eeskätt just käesoleval aastal. Alustuseks näitab aruande olulisust asjaolu, et tegu saab olema ainsa selgelt poliitilise aruteluga poliitiliste prioriteetide teemal, sest nagu te teate, ei ole meil valimiste aastal võimalust rohkem poliitilisi arutelusid pidada; hiljem siseneme korra uude faasi, tähtsatesse tehnilistesse erisustesse ja aruteludesse.

Arutelu leiab aga aset ka aastal, mil – nagu kõik on öelnud ja nagu meie kui poliitikud ja kodanikud hästi teame – Euroopa on sattunud ränka kriisi ning kõik märgid viitavad sellele, et ka 2010. aastal, millele meie raport ja arutelu viitavad, saab olema kriisi aasta.

Seepärast on minu esimeseks märkuseks, et raport, mille üle me vaidleme ja mille üle me lihthäälteenamusega hääletama hakkame, võib praegusel ajahetkel olla piisav, kuid tulevikku silmas pidades peab see olema raport, mis väljendab kogu Euroopa Parlamendi, mitte pelgalt ühe fraktsiooni seisukohti. Tegu peab olema aruandega, mis väljendab kodanike ja poliitikute muret, ent – siinkohal lähevadki meie seisukohad raportööri ja tema fraktsiooni omadest lahku – ei rõhuta üksnes hirme ja muresid, vaid vaatab ka tulevikku.

Me peame kasutama eelarvet selleks, et anda kodanikele mõista, et eelarve on poliitiline vahend, millega me ei reageeri mitte üksnes hirmudele, vaid pakume ka poliitilisi tulevikuväljavaateid. See on minu arvates ääretult tähtis ja meie fraktsiooni püüdlused nii komisjonis kui ka täiskogus toimunud aruteludes on suunatud tasakaalu saavutamisele käesoleva teksti ja poliitilise arengu vahel, et me ei jätaks muljet, justkui oleks kätte jõudnud viimnepäev – külvates hirmu ja muret –, vaid leiaksime Euroopa Liidu jaoks uusi võimalusi.

Ma kordan veel kord, et täna võib lihthäälteenamus olla piisav ja üks fraktsioon võib oma tahtmise läbi suruda, ent tähtis on saavutada ulatuslik, kogu parlamenti hõlmav toetus ehk teisisõnu on vaja võtta kuuluda kodanike arvamust.

Sotsialistid leiavad, et Euroopa Liit peaks reageerima kriisile väga konkreetse eelarve abil. Meie eelarve ja poliitilise Euroopa reaktsioon peab olema eeskätt koordineeritud – me ei tohi jätta muljet, et me jätame kõik liikmesriigid selles raskes olukorras omapead. Teiseks prioriteediks peab olema kodanike sotsiaalne kaitse; seda Euroopa Liidule iseloomulikku sotsiaalset näitajat tuleb iga hinna eest toetada. Seepärast püüame me öelda mõningaid asju raportis teistmoodi. Reaktsioon kriisile peab olema kodanikele arusaadav ning kajastama keskkonna- ja energiaalaseid prioriteete, ütleva „jah“ energeetiliselt sõltumatule Euroopa Liidule, ent jätma valla kõik teed ja võimalused, saavutamaks seda, mida me tahame saavutada.

On palju küsimusi, milles me nõustume aruande üldise tooni, kiireloomulisuse ja poliitilise vajalikkusega. Samas tahame aga rõhutada, et eelarve kaudu võetavatel sammudel peavad olema just need omadused.

Seega kohtumiseni septembris lootuses, et komisjon võtab parlamendi seisukohti tõsiselt.

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DA) Proua juhataja, László Surján on pannud 2010. aasta eelarve pealkirjaks „turvalisus“ selle sõna kõige laiemas tähenduses: finants- ja majanduskriisi leevendamine, töökohtade säilimine ja majanduslik turvalisus, energia tarnekindlus, transpordi ohutus, kodanike turvalisus

ja julgeolek seoses sisserändest ja demograafilistest muutustest tulenevate probleemidega, olukord, kus väiksem hulk noori peab hoolitsema suureneva vanurite hulga eest, vajadus parema keskkonnakaitse järele, vajadus võidelda terrorismi vastu ning edendada turvalisust ja julgeolekut läbi ELi rolli maailmas. Pealkiri „turvalisus“ viitab paljudele valdkondadele, kus ELi eelarve on tähtis, ja sellele, kui tähtis on see, et eelarve kajastaks meie vajadusi.

2010. aasta kujuneb ELi eelarve seisukohast põnevaks aastaks. Struktuurifondide jaoks on 2010. aasta näol tegu esimese aastaga, mil hakkab kehtima „n + 3 reegel“. Need vahendid, mida ei ole kolme eelmise aasta jooksul programmi kohaselt ära kasutatud, langevad ära. Nüüd näeme, kas liikmesriigid on suutnud neile eraldatud vahendid ette nähtud aja jooksul ära kasutada. Ma loodan väga, et aegumisklauslit, s.o n + 3 reeglit ei tule rakendada, ent kui see juhtub, siis on põhjust veel kord kontrollida, kas struktuurifondide reeglid on ikka piisavalt paindlikud ja bürokraatiavabad.

2010. aastal saab välispoliitika sarnaselt varasematele aastatele olema keeruline küsimus. Ma kutsun üles komisjoni leidma vajalikke vahendeid, ehkki kulutused on selles kategoorias väga piiratud. Eelarvekomisjonis on toimunud rida arutelusid seoses meie seisukohaga, mis puudutab Nabucco gaasijuhtme toetamist ELi poolt. Siinkohal tahaksin rõhutada, et tegu on küsimusega, mis on Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni jaoks väga tähtis. Energiajulgeolek tuleb tagada paljude erinevate algatuste abil, ent me tahaksime näha toetust Nabucco projektile, mis on Gazpromist sõltumatu.

Sel aastal kujuneb eelarvemenetlus väga raskeks. Tegu on mõistagi valimiste aastaga. Vladimír Maňka ja László Surjáni raportid on parlamendi jaoks ainsaks võimaluseks väljendada oma arvamust eelarve kohta. Parlamendi uus koosseis peab pidama tegelikke läbirääkimisi seoses eelarvega. Ei ole lihtne jätkata eelmisel aastal kehtestatud menetluskorda, mille puhul pr Haug oli raportööriks ja kasutati ulatuslikult erikomisjonide abi. Me peame loomulikult andma oma parima, tagamaks, et menetlus oleks võimalikult avatud ja struktureeritud, ning mul on hea meel kuulda, lugupeetud volinik, et te kavatsete selle eest hea seista. Ma arvan, et nii Vladimír Maňka kui ka László Surján on esitanud selleks hea ettepaneku.

Wiesław Stefan Kuc, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Proua juhataja, 2010. aasta eelarve koostamine nõuab palju julgust. Me ei tea ikka veel eelmisel aastal alanud majanduskriisi täit ulatust. Hoolimata riikide märkimisväärtetest piüüdlustest kriisi ohjata, see jätkub – töökohti koondatakse, tööpuudus kasvab ja perekonnad ning ühiskonnarühmad, linnad ja külad muutuvad vaesemaks.

2007.–2013. aasta mitmeaastases finantsraamistikus vastu võetud ülesannete täitmine muutub üha keerulisemaks. Eelmisel aastal, kui koostati 2009. aasta eelarvet, saavutati rahastamise hinnanguline määr suurte raskustega. Kas 2010. aastal õnnestub seda määra säilitada? Ma loodan seda. See on meie jaoks tuleva aasta raskeim ülesanne.

Ei tohi unustada, et rasketel aegadel on kõige olulisem solidaarsus. Me ei tohi loobuda Lissaboni strateegias vastu võetud üllastest eesmärkidest. Me peame meeles pidama ELi liikmesriikide majanduslikku mitmekesisust – mitte kõik neist ei suuda kriisiga toime tulla, ent ühine tegutsemine võib olla suureks abiks. Keskmises perspektiivis on meil veel võimalus muuta oma poliitikat ja keskenduda kriisi negatiivsete mõjude leevendamisele, tehes sellest oma esmase ülesande.

Lõpetuseks tahaksin südamest tänada eelarvekomisjoni liikmeid, László Surjáni ja Vladimír Maňkat, raskel ajal tehtud töö eest.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Olles eelmise aasta detsembris võtnud vastu 2009. aasta eelarve, mis on 2007.–2013. aasta mitmeaastases finantsraamistikus (MFF) ettenähtust ligikaudu 8 miljardit eurot väiksem, ja seistes silmitsi Euroopa Liidus süveneva kriisiga, soovib Euroopa Parlament, et 2010. aasta lõplik eelarve oleks sellele ülempiirile lähemal. Meie arvates ei piisa vähimast, mida Euroopa Parlament oleks saanud nõuda.

Kehtivas MFFis seatud eelarvepiirangute kohaselt piirdub ühenduse eelarve ühe protsendiga ELi SKPst, mis on selgelt ebapiisav selleks, et saavutada väljakuulutatud majanduslik ja sotsiaalne sidusus. Lisaks ei kasutata neid ebapiisavaid vahendeid täielikult selle eesmärgi saavutamiseks, kehtestatud piiranguid ei järgita ning kindlasti ei rakendata neid täielikult. Struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi pidev alarahastamine ja ebapiisav rakendamine, mis on ette nähtud ajakavast kaks aastat maas, nõuab terve rea meetmete võtmist, tagamaks nende fondide rakendamise olukorras, kus Euroopa Liit ja tema neoliberaalne poliitika on praeguse majanduskriisi üks peamisi põhjuseid.

Seoses tööpuuduse, sotsiaalse ebavõrdsuse ja vaesuse kasvuga kordame me, et vaja on kiiresti muu hulgas suurendada struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi rahalisi vahendeid, kiirendada nende rakendamist ja tagada nende rakendamine, suurendada ühenduse kaasrahastamist ja tühistada nende fondide n + 2 ja n + 3 reeglid. Neid fonde tuleb kasutada töötajate õiguste kaitseks ja nende ostujõu suurendamiseks, väike- ja peretalude ja kalakasvatuste tõhusaks toetamiseks, kõigi liikmesriikide, eeskätt ühtekuuluvusriikide tootmissektorite kaitsmiseks ja arendamiseks ning mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ja koostöösektori tõhusaks toetamiseks.

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, EL astub üleilmselt majanduskriisile vastu eelarvega, mille koostamise põhimõtted sätestati pool sajandit tagasi. Raportööri arvates peaks EL vaatama nüüdisaegse, üleilmastunud majandusega tõtt eelarvega, milles peaaegu kogu raha on eraldatud hullumeelsele põllumajandusele ja ebatõhusale regionaalpoliitikale. Sama hästi võiks minna ratsaväega sõdima tänapäevase tehnoloogia ja juhitavate rakettidega varustatud armee vastu.

Jõu erinevus on absurdelt suur. Finantskriisi peatamise maksumust on hetkel raske hinnata, ent ühe esitatud arvutuse kohaselt jääb see number 50 000 miljardi USA dollari kanti. Kogu ELi eelarve on vaid paar protsenti sellest summast ja seegi on juba põllumajanduse ja regionaalpoliitika tarbeks broneeritud. EL on nõudnud, et iga liikmesriik viiks ellu majanduse stimuleerimise paketi, mis ületab ühe protsendi tema SKPst. See on juba enam kui kogu ELi eelarve, mis küünib mõistagi vaid ühe protsendini.

Samuti on halenaljakas lugeda kummagi raporti sõnastust seoses kliimapolitiitika ja energiapolitiitika. Neis valdkondades on ELi eelarve minimaalne. ELi ülesanne on saavutada koostöö ja kohustuste täitmine, mille kulud tuleb kanda liikmesriikides eeldusel, et see toimub demokraatlikult.

Sama kehtib ka energiapolitiitika kohta. Gaasijuhtme ehitamine maa peale on merepõhjaga võrreldes odavam. Nüüd, kus Venemaa ja Saksamaa ikkagi rajavad merepõhja kahe riigi vahelise gaasijuhtme, isoleerivad nad sellega ennast. Tegu on uue Rapallo lepinguga ja EL ei ütle sõnakestki. Nagu ütleb „Hamletis“ kuningas: „Suust kerkib sõnu, mõtted jäävad maha.“

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Eelarvekomisjoni raportööri Vladimír Maňka poolt välja pakutud Euroopa Parlamendi eelarve struktuuri lähtealused on mõistlikud. Neis pööratakse tähelepanu valdkondadele, mis on kehvemas olukorras ja milles asjad ei ole täielikult läbi mõeldud või millega ei ole varasematel aastatel piisavalt tegeldud.

See tähendab eeskätt Euroopa Parlamendis kasutatavate kirjaliku ja suulise tõlke ressursside korrastamist. Ootustest hoolimata pole me suutnud tagada ühe Euroopa Liidu peamise aksiooni rakendamist, mis seisneb võrdses juurdepääsus ja keelelises mittediskrimineerimises.

Ma ei pea silmas pelgalt võrdset juurdepääsu ja mittediskrimineerimist seoses parlamendiliikmete tegevusega, vaid eeskätt just ELi kodanike võimalust emakeelest hoolimata tutvuda teabega tegevuse ja arutelude tulemuste kohta institutsioonis, kuhu kodanikud saavad oma esindajad otseste valimiste kaudu.

Kuigi Euroopa Liit on teinud läbi suure laienemise, näib viieaastane viivitus siiski absurdseks. See õhustab usku Euroopa institutsioonidesse eeskätt just väikestes riikides ja on viljakaks pinnaseks rahvuslikult meeletatud poliitilistele rühmitustele.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). - (ES) Proua juhataja, volinik, tegu on selle parlamendikoosseisu viimase eelarvega ja hea õnne korral ka viimase eelarvega enne Lissaboni lepingu rakendamist koos uute eelarvesätetega.

Tänane arutelu puudutab eelarvesuuniseid ja me peame need piisavalt kiiresti vastu võtma, et mõjutada voliniku poolt koostatavat esialgset eelarveprojekti, nagu me just äsja temalt kuulsime. Tegu on suunistega, sest need kätkevad endas parlamendi prioriteete, millele tuleb anda eelarveline sisu ja rahaline kate.

Euroopa Liidu eelarve on lahing nappide ressursside pärast, seda eriti praeguse finants- ja majanduskriisi tingimustes. Tähtsaim on otsus, millega me määrame Euroopa Parlamendi poliitilised prioriteedid, sest see eelarve on sillaks parlamendi kahe koosseisu vahel ja ka Euroopa Komisjoni kahe mandaadi vahel.

Need, kes seda protsessi praegu alustavad, ei ole samad inimesed, kes selle detsembris lõpetavad, ja eelarveküsimustega võib tänasest kuni detsembrini sattuda tegelema lausa kolm erinevat volinikku – siinkohal tahaksin kasutada võimalust önnitleda volinikku tema ametissenimetamise puhul. Seepärast on prioriteetide osas konsensuse saavutamine parlamendis ääretult tähtis.

Sarnaselt eelmisele aastale koostame eelarve, lähtudes oma kodanikele võimalikult suure turvalisuse tagamisest. See turvalisus kätkeb endas tervet rida erinevaid rubriike, nagu sotsiaalne ühtekuuluvus, töötamine ja ühtekuuluvus, ning – nagu kahjuks ka käesoleva istungi alguses mainiti – on vaja suurendada julgeolekut ja võitlust terrorismiga. Me ei tohi unustada, et võitlus terrorismiga on kahjuks endiselt Euroopa Liidu prioriteet.

Loomulikult on prioriteediks ka majanduskriisiga võitlemine. Majanduse taastamise kava on toonud esile aastaeelarve, mitmeaastase finantsraamistiku ja koguni institutsioonidevahelise koostöö piirid ja puudused. Puudu on tõelisest dialoogist, millega kontrollitaks näiteks Euroopa Investeeringuspanga rolli ja ülejääkide kasutamist kulukategooriates Euroopa Komisjoni plaanide rahastamiseks. Puudu on konsensusest ja ka dialoogist.

Käesolevad suunised hõlmavad poliitilisi otsuseid, mis kajastuvad juulikuises lepitusmenetluses, millele järgneb esimene lugemine.

Ma loodan, et raportöör László Surján saab piisava toetuse suuniste edukaks koostamiseks, sest ta on selleks võimeline, ning ma loodan, et detsembriks saavutab ta väga positiivse tulemuse.

Ralf Walter (PSE). - (DE) Suur tänu, proua juhataja, ja suur tänu, volinik! Nagu László Surján ütles, on eelarve väike – kõigest üks protsent SKPst. Seepärast peame me olema rahaliste vahenditega eriti hoolikad, eeskätt arvestades inimeste meeli rõhuvat kriisi. Me peaksime ka püüdma ühiselt otsustele jõuda.

Selles raportis on üks osa, mille puhul pole ühisotsused võimalikud. See puudutab energiavarustust ja energiajulgeolekut. Ma küsin endalt, kas ajal, mil me peame lugema iga eurot, peaksime me tõepoolest investeerima raha valdkondadesse, kus turuosalised teenivad miljardilisi kasumeid. Toetust taotletakse selliste gaasijuhtmetele nagu 10 miljardi euro suurust kasumit teeninud Itaalia kontserni Eni poolt teostatav South Streami projekt. Nord Stream on 5 miljardi euro suurust kasumit teeniva Saksa kontserni E.ON projekt ja Nabucco teevad koostööd Saksa, Austria ja Türgi äriühingud, kelle kasum ületab kokku 6 miljardit eurot. Kas me peaksime tõesti suunama maksumaksjate raha valdkondadesse, kus teenitakse kasumit? Kas konglomeraadid ei peaks mitte tegema vajalikud investeeringud ise ja kas me ei peaks tegelema üksnes nende valdkondadega, kus maksumaksjate tugi on tõepoolest vajalik? Me ei peaks jagama raha neile, kes juba niigi piisavalt teenivad. Siit ka küsimus, kas seda me tahamegi?

Teine küsimus on selline. Kui me toetame äriühinguid, siis miks Nabuccot? Miks me tahame tekitada selliseid ebakõlasid? Miks me tahame eelistada näiteks Ungari äriühingut Itaalia äriühingule? Milles seisneb selle õigustus? Konkurentsialane neutraalsus on kohustuslik, ent see, mida loodate vastu võtta, rikub neutraalsust.

Kolmandaks, raha tuleb kulutada Euroopas. Mis kasu on meie investeeringust Aserbaidžaanil? Kriisi ajal ootavad Euroopa kodanikud meilt lahendusmehhanismi. Nad loodavad meie abile.

Me ei saa Surjáni raportit olemasoleval kujul toetada, sest see tähendaks konkurentsi moonutavate meetmete edendamist ja raha jagamist suurt kasumit teenivatele institutsioonidele ja tööstusharudele. Nappide ressurssidega Euroopa Liit ei saa seda endale mingil tingimusel lubada.

Kyösti Virrankoski (ALDE). - (FI) Proua juhataja, järgmise aasta eelarve koostamine on raske ülesanne. Euroopa Parlamendi valimised tuleval kevadel toovad kaasa pika pausi eelarve koostamise protsessis ja Lissaboni leppe võimalik jõustumine tähendab, et eelarve koostatakse lähtuvalt eeskirjadest, mis erinevad eeskirjadest, mille kohaselt eelarvet täitma asutakse. Seepärast soovin edu László Surjánile ja Vladimir Maňkale kui eelarve pearaportööridele selle tohutu ülesande täitmisel.

ELi struktuuripoliitika on takerdunud bürokraatia surnud ringi. Põhjuseks on selle lootusetult keeruline haldus- ja seiresüsteem, mille abil on suudetud täita vaid kaksikümme protsenti sotsiaalfondi programmidest ja kõigest seitse protsenti regionaalarengu fondi programmidest. Vahendeid on olemas vaid kahe protsendi jaoks suurprojektidest. Lisaks on uue programmiperioodi algusest möödunud juba kaks aastat. Näiteks eelmisel aastal võeti tagasi või lükati edasi 2,8 miljardi euro jagu kohustusi ja võeti tagasi üle 4 miljardi euro jagu kulukohustuste assigneeringuid.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Proua juhataja, igal aastal vastu võetud eelarved erinevad üksteisest mitmeaastaste finantsraamistikega võrreldes palju vähem. Eelarvete täitmine on madal, mistõttu täitmata eelarvekohustuste summa on märkimisväärne. See nähtus tuleneb eeskätt keeruliste reeglite ja nõuete süsteemist, mille kehtestas Euroopa Komisjon, ja soodustatud isikuid puudutavatest üksikasjalikest eeskirjadest, mille kehtestasid liikmesriigid.

Eelarve täitmise parandamiseks peavad nii komisjon kui ka liikmesriigid oluliselt vähendama bürokraatiat. Teiseks, ELis süvenevat majanduskriisi arvesse võttes on tähtis veelgi laialdasemalt kasutada ELi eelarveressursse ja rahalisi vahendeid Euroopa institutsioonide poolt liikmesriikide arengu, eeskätt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektori toetamiseks antavate laenude ja krediidi abil. Kolmandaks on samuti oluline kasutada veelgi enam ära ELi eelarveressursse ja pankade poolt pakutavaid rahalisi vahendeid, et tagada energiavarustuse tõeline mitmekesisus, eeskätt Nabucco projekti abil. Kui me ei mitmekesista oma energiatootmise toorainevarusid, eeskätt maagaasi varusid, siis hakkavad jaanuarikuus aset leidnud kriisiga sarnased kriisid korduma.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Proua juhataja, finantskriisist rääkimiseks on põhjust, ent pole põhjust öelda, et Euroopa Liidu eelarves puuduvad piisavad vahendid finantskriisi peatamise rahastamiseks.

Meie aastaelarve on 144 miljardit eurot, millest 5 miljardit eurot on kuidagi ära võetud. Ma teen ettepaneku teha sellest 5 miljardist eurost 50 miljardit eurot eelarvet suurendamata. Kuidas on see võimalik? Halduse juurde tülles, kui võtame kõik ELi halduskulud, mis peituvad rakenduskavades, siis saame kokku 15 miljardit eurot.

Ma väidan, et saaksime 5 miljardi euroga hakkama – seega jääb meil finantskriisi peatamiseks 10 miljardit eurot. Seejärel teeme seda, mida me alati teistelt nõuame, s.t allutame oma kavad ja tegevused sõltumatule kontrollile. Ma olen veendunud, et kui Euroopa Liidu erinevaid poliitikavaldkondi põhjalikult kontrollida, siis saavutaksime veel 30 miljoni euro suuruse aastase kokkuhoiu ilma meie sihte silmist kaotamata.

Ka parlamendis on mõned väikesed asjad vaja korda ajada. Meie eelarve on 1,5 miljardit eurot. Istungite õigeaegne alustamine muudaks meie töö tõhusamaks – selle väärtus oleks 700 miljonit eurot – ja ülejäänud 300 miljonit saaks nõukogust, mis töötab vähemalt sama raiskavalt kui parlamentki.

Reimer Böge (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, 2010. aasta eelarvesuunistes parlamendi täiskogu mitte üksnes ei määratle eelarvepoliitika suuniseid, vaid reageerib ka komisjoni 2010. aasta poliitilisele strateegiale, sest fraktsioonid ei ole teinud antud teemal resolutsiooni ettepanekut.

Eelarve keerukuse põhjus seisneb loomulikult selles, et see koosneb valdavalt kahest etapist. Parlament ja selle eelarvekomitee vastutavad juulikuise lepitusmenetluse eest ja hetkel ei ole võimalik ette näha, mis laadi uued probleemid ja lisameetmed kaasnevad näiteks Lissaboni lepingu võimaliku jõustumisega või uute nõuetega, mis tulenevad rahvusvahelistest või Euroopa tsüklilistest suundumustest. Samal ajal on 2010. aasta eelarve sillaks eelarve läbivaatamise ja mitmeaastaste programmide keskmises perspektiivis läbivaatamise vahel, mis peaks kumbki leidma aset 2010. aastal. Mul on hea meel, et raportöör Surján rõhutab Euroopa eelarvepoliitika aspektide arutamisel, et Euroopa on võimeline seisma võimaluste olemasolu eest ja pakkuma kaitset, s.t tagama nii sisemist kui ka välist julgeolekut, pakkudes Euroopa kodanikele kaitset ja aidates kaasa olemasolevate probleemide lahendamisele, andes kasvule, innovatsioonile ja töökohtade loomisele uut hoogu. Me ei räägi siin vaid uuest rahast, vaid olemasolevate meetmete lihtsustamisest ja kiirendamisest, et me ei peaks lisaeelarvetega aastast aastasse pidevalt tagastama kokkulepitud makseid oma solidaarsusprogrammidele, mis on juba eelarve osaks.

Ma tervitan prioriteete, mida Vladimír Maňka parlamendile esitatud aruandes käsitleb. Lisaks vajadusele parandada tõlketeenuste korraldust on parlamendi sisestruktuuride parandamiseks vaja jätkata alustatud läbivaatamisülesande täitmist, mitte nõuda alati uute ametikohtade loomist. Kui kavatseme võtta vastu rohkem seadusi, siis on vaja keskenduda rohkem muule; me ei saa pidevalt nõuda uute ametikohtade loomist, kui meil tuju tuleb. Selles vallas on meil vaja palju tööd ära teha.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Proua juhataja, volinik, ma tervitan asjaolu, et raportis väljendatakse ühemõttelist toetust Nabucco projektile, mida toetab ka komisjon. Vene-Ukraina gaasikriis on osutanud Euroopa sõltuvusele gaasitarnetest. Nabucco projekt on ainus realistlik ja teostatav plaan, mille abil leevendada Euroopa ühepoolset sõltuvust Venemaa gaasitarnetest. Te võite olla tüdinud sellest, et ma iga-aastase eelarvearutelu käigus juhin tähelepanu välispoliitika eelarvepeatüki ebapiisavale rahastamisele. Euroopa Liit saab reageerida uutele probleemidele õigeaegselt vaid juhul, kui tema eelarve võimaldab tõelist paindlikkust ja rahaliste vahendite ümberpaigutamist eelarvepeatükikide sees ja vahel; vastasel korral saame jätkata oma kõige olulisemate eesmärkide toetamist eelarvetrikkide ja läbipaistmatute eelarvemanipulatsioonide abil. Ma kutsun komisjoni üles pakkuma lahendusi välissuhete peatüki tõsiste rahastamisprobleemidele ehtsa keskmise perspektiivi kontekstis ning tagama suurem eelarve paindlikkus.

James Elles (PPE-DE). - Proua juhataja, jõudes 2010. aasta eelarve koostamise esimese etapi juurde, sooviksin õnnitleda mõlemat raportööri. On selge ja ka teised kõnelejad on maininud, et sel sügisel toimub arutelu on teist laadi, sest nüüd toimuvad üleeuroopalised valimised viimase 60 aasta halvimates majandustingimustes.

Seepärast kahtlustan, härra Surján, et kui sel sügisel hakatakse eelarvet arutama, siis teie poolt raportis esile toodud tavalisi küsimusi muudetakse oluliselt, keskendudes sellele, kuhu me liigume ja uute töökohtade loomisele, mitte tagasivaatamisele. Rõhk saab olema sellistel teie raportis käsitletud valdkondadel nagu roheline tehnoloogia, süsinikuheitmeteta tehnoloogia ning sellel, kuidas IKT saab aidata kaasa uuendustele ja uuele kasvule, mida Euroopa majandus vajab.

Härra Mañka, rääkides äsjamainitud läbivaatamisprotsessist seoses Euroopa Parlamendi eelarvega, ärge unustage palun tehnoloogia rolli ja seda, kuidas kõike on võimalik lihtsamini teha. Me ei pea tegema asju tavalisel moel – me peame mõtlema sellele, kuidas kodanikega uut moodi suhelda. Ma arvan, et järgmise parlamendikoosseisu volituste lõppemise ajaks on peaaegu igal parlamendiliikmel oma ajaveeb. Üleilmses süsteemis on täna ligikaudu 100 miljonit ajaveebi; kui praegune koosseis alustas 2004. aastal, siis polnud üldse ajaveebe. Me peame mõtlema tulevikule, mitte marssima mööda sissetallatud rada, millega me erinevates olukordades harjunud oleme.

Ma toetan tugevalt László Surjáni ettepanekut, sest see viitab mõlemas eelarves „kulutustele vastavale tulule”, mida nimetatakse ka kulutamise „kvalitatiivseks parandamiseks”. Majanduslangus on ränk ja meie kulutused peavad olema põhjendatud. Ma tahaksin tänada volinikku tema ametiajal tehtud töö eest seoses kulutuste jälgimisega. Oleks väga teretulnud, kui parlamendi uus koosseis saaks tutvuda analüüsiga, milles käsitletakse parlamendi kulutuste tugevaid ja nõrku külgi.

ISTUNGI JUHATAJA: MAREK SIWIEC

Asepresident

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Esmalt sooviksin tänada László Surjáni tehtud töö eest. Kuna 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste arutelu on sisuliselt poliitiline, siis sooviksin rõhutada paari asja.

Minu arvates ja Rumeenia arvates on Nabucco projekt üheks oluliseks elemendiks, mille abil tagada Euroopa Liidu tõhus toimimine ja mis tuleb ilmtingimata integreerida 2010. aasta eelarveridadesse. Me kõik teame, et Euroopa Liit sai sel talvel ühe üsna ebameeldiva kogemuse võrra rikkamaks, kui ühel hetkel gaasitarned sisuliselt katkesid. See küsimus ei puuduta üksnes gaasi, vaid kõiki Euroopa Liidu poolt kasutatavaid energiaressursse.

EL sõltub tema tarnijatest mitte üksnes seoses hinna, vaid ka tarnetega. Seepärast peame mitmekesistama energiatarbijaid ja energiaressursse ning nende ressursside transportimise meetodeid, et tagada oma kodanike piisav varustamine ja kaitsta neid katkestuste eest, eeskätt külmal talvel.

Teisalt leian ma, et peame investeerima uude tehnoloogiasse, mis muudab tööstusharud võimalikult energiasäästlikuks ning toetama vastavat teadus- ja arendustegevust. Me peame hoogustama oma energiasäästlikkuse kampaaniaid koos Euroopa kodanikega. Euroopa Liitu ähvardavate energiakriiside ennetamiseks ja lahendamiseks on vaja mitmekesistada ja säästa ressursse.

Ville Itälä (PPE-DE). - (FI) Proua juhataja, meie ees seisab raske aasta: tulemas on valimised ja kõigele lisaks valitseb majanduskriis. See tähendab, et meil on suur vastutus, ent õnneks László Surján ja Vladimír Mañka tegelevad probleemiga. Ma tean, et mõlemad võtavad oma ülesannet väga tõsiselt ja on väga võimekad. See tähendab mõistagi, et me kõik peame kaaluma eeskätt parlamendi enda projekte, olema üldsusele eeskujuks ja saavutama üldsuse usalduse. Me peame võtma välja luubi ja heitma terava pilgu projektidele, mida sel perioodil rakendada saame. Tegu ei tohiks olla millegi väga suurega.

Tahaksin keskenduda ühele detailile. Nimelt sellele, et tänavuse aasta eelarvesse lisati uus rida – „Läänemere strateegia” – ja ma loodan, et sel aastal võtavad komisjon ja parlament koos ette õiged projektid ja leiavad piisavad rahalised vahendid õigete meetmete tarbeks. Läänemere piirkonnas elavad inimesed ootavad, et Läänemere strateegia puhul jõutakse sõnadest tegudeni ja kui me asjad korralikult läbi mõtleme, siis võib see isegi õnnestuda.

László Surján, raportöör. – (HU) Ma tänan teid märkuste eest ja mulle näib, et lõviosa kriitikast ja esitatud muudatusettepanekutest pärinevad samast allikast. Tegu on pigem terminoloogiaküsimuste kui tõelise vastuseisuga. Üheks peamiseks aruteluallikaks on Nabucco küsimuse toetamine. Ma juhin tähelepanu sellele, et me ei kavatse toetada äriühinguid ja et jutt ei ole miljarditesse eurodesse ulatuvatest projektidest; ent me

ootame, et Euroopa Komisjon astuks samme Euroopa energiaalase sõltumatuse tagamiseks ja selle üheks sümboliks on muu hulgas ka Nabucco projekt.

Proua juhataja, palun lubage mul juhtida tähelepanu veel ühele asjale. Eelarve vaatab iseendast kaugemale. Erinevalt Euroopa Liidu asutajatest ei arva Euroopa kodanikud täna, et Euroopa Liit tagab rahu ja et enam pole võimalik alustada sõda. Praegusel ajal on kaalukausil midagi muud. Me ei pea kartma sõda, ent siiski näeme me gaasikriisi-sarnaseid rünnakuid. Kui me suudame selle olukorra lahendada ja kui me suudame endile ja Euroopa kodanikele tõestada, et Euroopa Liit on võimeline neid muresid ühiselt lahendama, siis saadab Euroopa Liit selge sõnumi oma kodanikele, et ohver on seda väärt ja et koostöö on seda väärt. Meil on Euroopa Liitu vaja. Ma loodan, et euroskeptitsism väheneb, kui võtame 2010. aastaks vastu eduka eelarve ja ma palun selleks teie toetust nii praegu kui ka sügisel. Täna teid tähelepanu eest.

Vladimír Maňka, raportöör. – (SK) Ma tahaksin tänada kõiki selles inspireerivas arutelus osalejaid ning samuti variraportööre konstruktiivse koostöö eest. Tänu nende muudatusettepanekule on kogu eelnõu kvaliteetsem.

Tahaksin tänada peasekretär Rømerit koostöö eest ja ootan juba võimalust teha koostööd järgmise peasekretäriaga.

Tahaksin tänada kõiki Euroopa Parlamendi peasekretariaatide esindajaid, kellega kohtusin ja arutelusid pidasin. Tahaksin öelda teiste peasekretariaatide esindajatele, et olen huvitatud ka nendega kohtumisest ja koostöö tegemisest, et leida tõhusaid lahendusi, mis võimaldaksid meil Euroopa kodanike rahalisi vahendeid tulemuslikumalt kasutada.

Eelarvekomisjon on teinud konstruktiivset koostööd teiste institutsioonidega nii kaugemas minevikus kui ka eelmise eelarveprotsessi käigus. Ma usun, et nende institutsioonide poolt esitatud eelarvenõuded on realistlikud.

Ma tahaksin avaldada tunnustust sellele, kuidas neis institutsioonides eelarveid koostatakse, sest eelarve koostamisel ei võeta automaatselt arvesse mitte üksnes inflatsioonikoefitsienti, vaid tegelikke vajadusi – see on praegusel ajal tõepoolest raske ülesanne. Lähipäevadel kohtun institutsioonide esindajatega, et tutvuda nende seisukohtadega enne hinnangute arutelu eelarvekomisjonis. Tahaksin veel kord tänada kõiki oma kolleegide. Loodan, et meie koostöö jätkub.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 10. märtsil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Finants- ja majanduskriisis on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, kes püüavad leida vahendeid teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja uuendustegevuse rahastamiseks, silmitsi kasvavate raskustega; konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi kohaselt oleks võimalik anda tõhusat toetust uuendustegevusega seotud VKEde tegevuseks – seepärast rõhutatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi piisava rahastamise tähtsust.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia pakub suurepäraseid võimalusi kasvu ja uuendustegevuse toetamiseks, aidates seega kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele ja praeguse majanduskriisi ületamisele; rohkem kui kunagi varem on Euroopa teadusruum Euroopa infoühiskonna vundamendiks ja tal on suur tähtsus Euroopa teadusuuringute, programmide ja poliitika ebakõlade kõrvaldamise seisukohast; selleks, et meil oleksid kvalifitseeritud teadlased, kes saavad vabalt liikuda, ja kõigile Euroopa teadlastele kättesaadav üleilmne teadusuuringute infrastruktuur, on vaja piisavat rahastamist.

Euroopa Liidu energiatarnekindluse tagamine ja energiaalase solidaarsuse põhimõte on ELi päevakorras kõige tähtsamad prioriteedid, mis peavad kajastuma ka ELi eelarves.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), kirjalikult. – (BG) Euroopa Parlamendi vastutus 2010. aasta eelarve koostamisel on varasemate eelarvetega võrreldes suurem. Põhjus seisneb finants- ja majanduskriisis ning ebastabiilses energiaolukorras, mis on mõjutanud ELi liikmesriike. Eelarve koostamise protsessis on vaja ülimat täpsust koos paindlikkusega, sest kriisi areng nõuab selle paindlikku juhtimist.

Me peame parandama regionaal- ja sotsiaalse ühtekuuluvuspoliitika rakendamist kogu ELis. See peab kajastuma igas prioriteedis – mis on majanduskriisi tingimustes veelgi raskem ülesanne –, et liikmesriikide vahel ei tekiks lõhesid, ning me peame aitama uutel liikmesriikidel toime tulla.

Ma usun, et eelarvehandide kasutamisel peame 2010. aastal pöörama rohkem tähelepanu energia- ja transpordivõrkudele ning ELi sisesed energiavõrgud tuleb kavandada nii, et nad tagaksid alternatiivi riikidele, mida energiapuudus kõige enam mõjutab. Muud olulisemad kaalutlused on seotud transpordikoridoride rahastamise paindlikkuse ja tõhususega, eesmärgiga hõlbustada liiklust ja laiendada riikidevahelisi ühendusi. Erilist tähelepanu tuleb pöörata põhja- ja lõunapoolsetele võrgustikele.

Teadus- ja arendustegevuse projekte tuleb intensiivsemalt laiendada. Innovatsioonipoliitika peab olema suunatud sektoritele, mis on asjaomaste riikide puhul asjakohased, et rahalisi vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada.

Péter Olajos (PPE-DE), - kirjalikult. (HU) Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana 2010. aasta ELi eelarve suhtes soovin väljendada rahulolu meie ees seisva materjaliga.

Iseäranis tervitan ma komisjoni kavatsust toetada majanduslikku ja sotsiaalset taastumist, tugevdada energiatõhusust ja võidelda kliimamuutustega.

Ma olen täiesti nõus, et Euroopa Liit peab tegema kaugemale ulatuvamaid finants- ja eelarveotsuseid, mis võimaldavad ELil toetada eeskätt majanduskasvu ja töökohtade loomist. Keskkonnakaitse, s.t uus roheline kokkuleppe saab praegusele majanduskriisile lahenduste leidmisega pakkuda suurepärase võimaluse laiendada roheline tehnoloogia infrastruktuuri.

Gaasitarneprobleemid aasta alguses näitasid taas kord seda, et alternatiivsed energiaallikad, alternatiivsed energiatarnekanalid, energiaressursside varumisvõimekus ja liikmesriikidevahelised energiatranspordiühendused on ebapiisavad. Seepärast on tähtis, et ELi eelarve kajastaks nõuetekohaselt vajadust suurendada energiatarne- ja transpordikindlust ning et me investeeriksime neisse valdkondadesse märkimisväärsed summasid.

Nagu raportis selgelt mõista antakse, on kliimamuutused ja keskkonnakaitse ning energiajulgeolek üksteisega tihedalt seotud. Samal ajal on kahju, et kliimamuutuste leevendamise meetmed on ELi eelarves endiselt alarahastatud. Minu arvates peaks parlament avaldama selles valdkonnas komisjonile survet ja hoolitsema selle eest, et nimetatud ressursse suurendataks.

18. Euroopa osaühingu põhikiri – Äriühingu registrijärgse asukoha piiriülene muutmise – Algatus „Small Business Act” – Töötajate osalus Euroopa põhikirjaga äriühingutes (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– Õiguskomisjoni nimel Klaus-Heiner Lehne koostatud raport (A6-0044/2009) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa osaühingu põhikirja kohta (KOM(2008)0396 - C6-0283/2008 - 2008/0130(CNS)).

Õiguskomisjoni nimel Klaus-Heiner Lehne koostatud raport (A6-0040/2009) soovist komisjonile äriühingu registrijärgse asukoha piiriülese muutmise kohta ((2008/2196(INI)).

– Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Edit Herczogi koostatud raport (A6-0074/2009) Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” kohta (2008/2237(INI)).

– Komisjoni avaldus „Töötajate osalus Euroopa põhikirjaga äriühingutes“.

Klaus-Heiner Lehne, raportöör. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma propageerin kaht raportit, mis mõlemad pärinevad parlamendi õiguskomisjonist.

Tahaksin alustada sellest, mis on hetkel tähtsam, sest see puudutab komisjoni poolt algatatud seadusandlikku erimenetlust, nimelt Euroopa osaühingut. See on algatus „Small Business Act” üks seadusandlikke põhielemente.

Nüüd paar sõna taustast. Euroopa osaühingu idee sisaldus juba volinik Bolkensteini ühinguõiguse tegevuskavas. Põhjustel, millest ma pole tänini aru saanud, kustutati Euroopa osaühingu idee toona tegevuskavast komisjoni ametiajal ning komisjon seda teemat uuesti üles ei võtnud.

Ent Euroopa Parlament ei olnud sellega nõus ja nii sündis kodukorra artikli 39 ja EÜ asutamislepingu artikli 192 alusel seadusandlik raport, mille parlament võttis mõnda aega tagasi ülekaaluka enamusega vastu. Neil

asjaoludel oli komisjon sunnitud Euroopa osaiühingu ideed veel kord kaaluma ja on nüüd pakkunud selle välja algatuse „Small Business Act“ raames, mis on vägagi teretulnud.

See äriühingu vorm on mõeldud eeskätt Euroopa väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Täni oli eraldi äriühingu vorm – Euroopa äriühing – olemas vaid suurettevõtetel. Leian, et see ettepanek oleks tulnud juba ammu teha. Kuivõrd see on mõeldud VKEdele, tuleb hoolitseda ka alustavate äriühingute, s.t äriühingute eest, mis tulenevad pigem äriühingu asutamise ideest, mitte olemasolevate või muude äriühingute ümberkujundamisest, jagunemisest või ühinemisest, tervitame me seda, et Euroopa Komisjon on hoidunud piirangute seadmisest seoses piiriülesele elemendile kehtestatud nõuetega. Seda on kõnealuses raportis väljendanud ka parlament.

Me leiame, et Euroopa tasandil tuleb õigusaktides panna paika kõik kapitali ja vastutusega seotud küsimused, sest need on VKEde jaoks suurimad probleemid. Praegu on nad sunnitud tegutsema riigiti väga erinevates juriidilistes vormides, mistõttu on neil suur vajadus nõu järele, mille uus juriidiline vorm kõrvaldab.

Ma arvan, et see on kooskõlas ka Euroopa Kohtu praktikaga küsimuses sellest, kas äriühingu asukoht peab langema kokku selle registrijärgse asukohaga või juhtimise kohaga, s.t et äriühingul saab olla vaid üks asukoht. Ma tean, et parlamendis on ka teistsuguse seisukoha esindajaid, kes on vähemuses, ent parlamendi õiguskomisjoni – mille töö võtab parlamendi täiskogu homme üle – enamus on arvamusel, et eristamise võimalus peab olema ja et Euroopa osaiühingut ja äriühingut kui ettevõtlusvormi ei saa seada kehvemasse olukorda võrreldes liikmesriikide äriühinguvormidega, millel on see võimalus Euroopa Kohtu praktika kohaselt.

Tõsine probleem, mis nõudis pikki läbirääkimisi, oli töötajate osalusega seotud olukord. Muude ühinguõiguse valdkonda kuuluvate õigusaktide puhul on selles vallas varem olnud suuri raskusi. Piisav vaid Euroopa äriühingu ja piiriüleste ühinemiste direktiivi nimetamisest. Ma usun, et tänu parlamendi kolme suurima fraktsiooni poolt allkirjastatud kompromissmuudatustele oleme suutnud leida sellele probleemile reaalse lahenduse, mis tugineb Euroopa Liidu varasemate õigusaktide edukatele elementidele ja kujutab endast kompromissi liikmesriikide erinevate õigusolukordade vahel ning aitab kaasa töötajate õiguste kaitsesele.

Minu viimane märkus puudutab 14. direktiivi, mille raportöör ma samuti olen. Lugu sarnaneb Euroopa äriühingu omaga. Meie eesmärgiks on kasutada Euroopa osaiühingu puhul kasutatud võimalust võtta vastu resolutsioon, mis sunniks komisjoni esitama käegakatsutava ettepaneku, ja me ootame, et komisjon seda teeks, et täita üks viimaseid lünki ühinguõiguses ja tagada äriühingute asutamisvabadus. Täna tähelepanu eest.

Edit Herczog, raportöör. – (HU) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me oleme jõudmas lõpule pika ja eduka protsessiga, mille kaudu oleme suutnud tuua unustuse hõlma vajunud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted tähelepanu keskmesse. Meil kulus tükk aega selleks, et jõuda punkti, kus siseturg oli küll ühendatud, ent mitte homogeenne. Oleme käinud pika tee ja selle lõpus näeme, et 23 miljonit väikest ja keskmise suurusega ettevõtet on sunnitud tegutsema sama halduskoormusega ja lähtuvalt samadest eeskirjadest, mis 41 000 suurt Euroopa äriühingut, ehkki esimesed ei saa siseneda turule kaugeltki samadel tingimustel.

Meile näib, et komisjon on volinik Verheugeni juhtimisel käinud viimase viie aastaga pika tee ja me tervitame Euroopa Liidu suhtumise muutumist, mille tulemusena kavatakse kõrvaldada tõkked VKEde teelt nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. Üheks võimaluseks suurendada VKEde käivet on võimaldada neil hõlpsamini siseneda Euroopa siseturule, sest hetkeseisuga on neist seda teinud vaid kaheksa protsenti ja vaid viisteist protsenti nende käibest tuleb Euroopa siseturult. Nende käive võib kasvada, kui nad saavad ulatuslikumalt osaleda uuenduslikes teadus- ja arendustegevuse programmides ja projektides. Väikeettevõtete tegevusele oleks abi sellest, kui rahastamisallikad oleksid praegusega võrreldes kättesaadavamad. Nende käive võiks suureneda, kui me looksime lõpuks ühenduse patendi, takistades seeläbi väikeettevõtete poolt loodud intellektuaalse omandi rikkumist odavate võltskaupade poolt.

Minu arvates on kõige tundlikumaks probleemiks kogu Lissaboni strateegia edukuse seisukohast see, kuidas aidata VKEidel liikuda oma liikmesriigist ELi siseturule. Praeguses majandusolukorras on aga lisaks eelöeldule vaja juhtida tähelepanu sellele, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetele on suuri probleeme peamise finantseerimisallikaga. Selleks allikaks on jätkuvalt laenu raha. Finantsinstitutsioonide suurem riskitundlikkus tähendab aga seda, et üha suuremal hulgal äriühingutest on raskusi laenu saamisega. Majandusliku olukorra ebakindluse tõttu ei taha pangad VKEdele laenu anda. VKEde juhid kurdavad, et ohus on tuhanded äriühingud ja kümned tuhanded töökohad. Meie huvides on tagada, et süsteemi likviidsemaks muutvad rahalised vahendid jõuaksid majandusse, mitte ei jääks pangaseifidesse. Üks olulisemaid samme pankade jaoks on hakata stimuleerima majandust ja VKEsid niipea kui võimalik.

Teiseks ülesandeks on muuta Euroopa solidaarseks. See on ainus viis, kuidas pakkuda liikmesriikidega võrreldes tõhusamat kaitset VKEdele, kes on kriisi tõttu raskustes. Seda öeldes juhin tähelepanu sellele, et VKEde olukord ja selle lahendamise viis on ka Euroopa solidaarsuse proovikivi. See näitab, et Euroopa on võimeline võtma liikmesriikidega jagatud riski ka väljaspool euroala. Eeskätt euroala stabiliseerimiseks võetud meetmed võivad kergesti tekitada ja on tekitanud finantsvaakumi liikmesriikides, kes euroalasse ei kuulu. Praeguses olukorras pean seepärast paluma Euroopa otsustajatel ja pangandussektori esindajatel mitte lubama luua kahekiiruselist Euroopat, sest kui langeb piirkond, kus VKEdel on otsustav roll – üle üheksakümne protsendi kõigist ettevõtetest –, siis saavad sellel olema katastroofilised majanduslikud tagajärjed. Selleks palun Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi liikmete tuge. Ma tänan kaasraportööri Nicole Fontaine'i ja teisi variraportööre tehtud töö eest ning soovin volinik Verheugenile veel kord õnne seniste saavutuste puhul.

Ján Figel', komisjoni liige. – Härra juhataja, esiteks tahaksin tänada mõlemat raportööri. Daamidel on eesõigus ja seepärast tänan esmalt proua Herczogi kvaliteetse raporti eest algatuse „Small Business Act“ (SBA) kohta ja tugeva toetuse eest, mida see osutab komisjoni algatusele töötada välja üksikasjalik väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete poliitika. Samuti tahaksin tänada härra Lehnet, mitte üksnes tema tõhusa töö eest Euroopa osaühingu põhikirja koostamise juhtimisel nõuandemenetluses, vaid ka raportis sisalduvate huvitavate ja leidlike lahenduste eest.

Me oleme kriitilises faasis. Iga päev kuuleme teateid sellest, et vaja on suurendada ja taastada maailmamajanduse toimimise kindlus. Finants- ja majanduskriis on tabanud Euroopat rängalt ja ma usun, et nüüd on olulisem kui eales varem kasutada ära väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete täielik potentsiaal. Nead on Euroopa majanduse päästerõngas.

Algatus „Small Business Act“, mille komisjon 2008. aasta juunis vastu võttis, sätestab üksikasjaliku lühiajaliste, keskmise tähtajaga ja pikaajaliste meetmete raamistiku VKEde kasvu ja konkurentsivõime tagamiseks Lissaboni strateegia raames. Algatuses „Small Business Act“ esitatakse 10 põhimõtet ja mitmeid konkreetseid algatusi, millega püütakse tagada VKEde murede asetamine otsuste langetamise keskmisse või nagu proua Herczog on öelnud, VKEde süvalaiendamine tähelepanu ja strateegiate keskmisse.

SBA hõlmab tervet rida seadusandlikke algatusi, sealhulgas Euroopa osaühingu põhikirja ettepanekut. SBA peab tagama, et põhimõte „esimõtle väiksele“ ja väikeettevõtlus kui prioriteet kinnitaksid püsivalt ja pöördumatult kanda kogu liitu hõlmavas poliitika kujundamises. SBA kutsub üles tunnustama ka ettevõtlust ja ettevõtjaid. Praegusel ajal vajame me rohkem kui kunagi varem inimesi, kes on valmis võtma initsiatiivi, koostama projekte ja võtma riske. Samuti usume, et ausad ettevõtjad, kelle äri ebaõnnestub, väärivad teist võimalust.

Praeguses majanduskriisis peame määratlema prioriteedid ja võtma kiiresti meetmeid, millel on suurim potentsiaal aidata kaasa majanduse taastumisele. SBA tegevuskava ja Euroopa majanduse taastamise kava sätestavad ambitsioonikad meetmed kolmes põhivaldkonnas: esiteks, parandada laenude kättesaadavust; teiseks, vähendada halduskoormust; kolmandaks, aidata VKEdel ajada äri välismaal.

Algatuse „Small Business Act“ edukus sõltub kõigi huvirühmade laitmatust koostööst. Me oleme teie toetuse eest tänulikud. Resolutsioon, mille parlament detsembri alguses vastu võttis, oli õigeaegne ja tervitatav algatus. Nagu te teate, toetasid riigipead ja valitsusjuhid hiljem detsembris Prantsusmaa eesistumisajal toimunud tippkohtumisel üksmeelselt algatust „Small Business Act“.

Seepärast on tähtis, et parlament avaldaks täna täielikku toetust proua Herczogi raportile, et panna tugev ja õigustatud alus edasiseks tegevuseks. Ma kutsun teid toetama algatust „Small Business Act“ oma riigis ja valimisringkonnas, et see ambitsioonikas programm saaks ellu viidud ja tõepoolest aitaks VKEsid nende igapäevategevuses.

Lubage mul nüüd pöörduda härra Lehne raportite juurde. Parlament on alati olnud Euroopa osaühingu põhikirja tugev toetaja. Teie 2006. aasta algatusraport ja komisjoni ettepaneku kiire menetlus aitasid oluliselt kaasa uue Euroopa osaühingu põhikirja edukusele.

Euroopa osaühingu põhikiri on algatuse „Small Business Act“ üks põhielemente. See on mõeldud VKEdele. Seepärast tegi komisjon ettepaneku asutada Euroopa äriühingu täpselt nagu mis tahes kodumaise äriühingu, ilma nõudeta tegutseda erinevates liikmesriikides või omamata osanikke rohkem kui ühest riigist – täpselt nagu kodumaal. On neid, kes leiavad, et piiriületuse nõue on Euroopa osaühinguid silmas pidades määrava tähtsusega. Parlamendi resolutsioon, mis jätab äriühingutele valikuvõimaluse erinevate piiriüleste elementide

vahel, on paindlik. Euroopa osaühingud saavad täita selle nõude, asutades näiteks tütarettevõtte välisriigis või pelgalt registreerides oma kavatsuse piiriülesele tegutseda.

Te olete pakkunud välja ka paindliku lahenduse seoses miinimumkapitali nõudega. Nagu teate, tegi komisjon ettepaneku kehtestada kohustuslikuks miinimumkapitaliks 1 euro ja sellest suurema kapitali puhul jätta osanike otsustada, kui palju kapitali nende Euroopa osaühing vajab. Selle sätte on seadnud kahtluse alla need, kes leiavad, et kapitalinõuded aitavad kaitsta väikeettevõtete võlausaldajaid.

Euroopa Parlamendi raportis on pakutud välja alternatiivseid lahendusi võlausaldajate kaitse tagamiseks. See tähendab, et osaühingud saavad valida maksevõimepõhise ja kapitali säilitamise põhise võlausaldajate kaitse režiimi vahel.

Komisjon nõustub nende raporti elementidega, mille eesmärgiks on suurendada põhikirja ühtsust ja suurendada selle rakendamise õiguskindlust. Nende elementide hulka kuuluvad osaühingu tegevusvaldkonna registreerimise kohustus, samuti täpsustus, et keeld osasid avalikkusele pakkuda ei laiene osaühingu töötajatele suunatud pakumistele ning juhatuse liikmete kohustusi ja vastutust puudutavate eeskirjade täiustamine. Kõik need elemendid on põhikirja rakendamisel abiks.

Ühtlasi tervitan teie kasulikku soovitusi lisada põhikirja vahekohtumenetluse klausel, mis õhutab osanikke otsima vaidluste lahendamiseks alternatiivseid võimalusi.

Lõpetuseks tahaksin mainida teemat, mida on nii parlamendis kui ka mujal kõige enam arutletud – selleks on töötajate osalemine Euroopa osaühingu juhatuses. Nagu ma mainisin, koostas komisjon põhikirja väiksemate ettevõtete jaoks. Töötajate osalemist VKEde juhtimises kohtab vaid üksikutes liikmesriikides ja seepärast näis kõige sobivam ja mõistlikum lahendus, mille aluseks on sisemine õigus ja mis võimaldab erinevate mudelite koosseksisteerimist.

Parlamendi muudatustega tuuakse sisse täiendavad ja keerukad sätted, mis ei ole kohaldatavad enamiku liikmesriikide õiguse kohaselt asutatud VKEde suhtes. See muudaks Euroopa osaühingu neis liikmesriikides mitteatraktiivseks ja VKEde jaoks eapraktilisemaks võimaluseks.

Teie aruandes on mitmeid kasulikke lahendusi. Mõned neist võiksid sillutada teed kompromisside kiiremaks saavutamiseks liikmesriikide vahel. Seepärast tervitab komisjon raporti vastuvõtmist.

Lõpetuseks mõni sõna äriühingute asukoha piiriülesest muutmisest. Komisjon on varasematel kordadel teavitanud parlamenti põhjustest, mille tõttu ei esitanud 14. ühinguõiguse direktiivi ettepanekut. Nimetatud põhjused on endiselt asjakohased. Me nõustume raportööriga, et äriühingutel peaks ühisturul olema asutamisevabadus ja nad peaksid saama vabalt viia oma asukoha üle ühest riigist teise. Samas pole me kindlad, et ettepaneku tegemine uue õigusakti vastuvõtmiseks on parim lahendus selle eesmärgi saavutamiseks. Euroopa Kohtu pretsedendiõigus võimaldab selgelt äriühingute liikuvust. Lisaks sätestab kehtiv õigus – piiriüleste ühinemiste direktiiv – asukoha muutmise raamistiku, sealhulgas kolmandate isikute vajaliku kaitse. Lisaks võimaldab piiriüleste ühinemiste direktiiv äriühingul asutada uus tütarettevõtte teises riigis ja ühendada olemasolev äriühing selle tütarettevõttega. Õiguskomisjoni poolt väljapakutud asukoha muutmise kord ja kaitsemeetmed sarnanevad väga direktiivis sätestatud teele.

Meie majandusanalüüsid näitavad, et asukoha piiriülese muutmise korra keerukusaste on võrreldav piiriülese ühinemise korra omaga. Piiriüleste ühinemiste direktiivi pidid liikmesriigid võtma üle 2007. aasta detsembriks. Selle täit rakendust on veel liialt vara hinnata. Enne uue õigusakti vastuvõtmist peaks komisjon esmalt hindama, kuidas uus õigusraamistik praktikas toimib. Samuti pole me veendunud, et direktiiv parandaks olukorda sisemises õiguses ja Euroopa Kohtu praktikast vastavas valdkonnas.

Võttes arvesse ülaltoodut ja seda, et praeguse seadusandja ametiaeg on lõppemas, oleks mõistlik jätta tulevase komisjoni otsustada, mida äriühingu registreeritud asukoha muutmise küsimusega peale hakata. Selleks ajaks on ka selgem, kas asukoha muutmise küsimus suudeti lahendada Euroopa osaühingu põhikirjaga.

Gunnar Hökmark, majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja. – (SV) Härra juhataja, see, millistes tingimustes väikeettevõtted peavad täna tegutsema, määrab homse töökohtade kasvu. Meie võime astuda praegusest kriisist paremasse ja oskuslikumasse ja konkurentsivõimelisemasse majandusse sõltub väikeettevõtetest. Väikeettevõtted on innovatsiooni tõukejõuks, ent nemad on ka need, kellel on liikmesriikides ja liidus praegu kõige suuremad probleemid.

Euroopa osaühingu põhikirjaga – siinkohal tahaksin tänada komisjoni ettepaneku ja raportööri tehtud töö eest – püüame me avada siseturu väikeettevõtete jaoks samas ulatuses nagu suurettevõtete jaoks. Sellega

seoses on vaja teha asju teisiti. Nagu majandus- ja rahanduskomisjonis arutatud, seisneb küsimus eeskirjade põhjalikus lihtsustamises, mis avab ukseid väikeettevõtetele.

Vaja on tagada, et riigihankemenetlus võimaldaks väikeettevõtetele osaleda riigihangetes samas ulatuses, mis suurettevõtetele. Väikeettevõtete piiriülest tegutsemist tuleb lihtsustada, sealhulgas seoses selliste küsimustega nagu käibemaksu tasumine ja käesoleval ajal takistuseks osutunud bürokraatia vähendamine. Samuti on vaja tagada Euroopa finantsturgudele paremad laienemis- ja kasvuvõimalused, luues väikeettevõtetele parema laenuturu Euroopa Investeeringispanga ja teiste institutsioonide abiga. Lõpetuseks tahaksin lisada, et

majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse raportöör väike on ilus. Väike on homseks suurem ja loob uusi töökohti ja suurendab heaolu.

Harald Ettl, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Suur tänu, härra juhataja. Hetkel seisavad äriühingu asukoha muutmise teel haldustakistused, kulud ja sotsiaalsed tõkked ning osanikel, võlausaldajatel ja töötajatel puudub vajalik õiguskindlus. 2004. aastal korraldatud avalik arutelu näitas, kui tähtis on võtta kasutusele 14. direktiiv.

Sel põhjusel kutsun üles komisjoni esitama selle kohta esimesel võimalusel ettepanekut õigusakti vastuvõtmiseks, et lihtsustada äriühingute liikumist, ja tagada, et osalusega seotud küsimused äriühingu asukoha muutmise kontekstis ei jääks Euroopa Kohtu otsustada.

Tulevane 14. direktiiv ei peaks olema pääseteeks tugeva osalusega süsteemidest. Olemasolevaid õigusi ei tohi mingil juhul pärssida. Selleks, et tagada töötaja osalemise korra ühtsus ja sisu, tuleks viidata Euroopa tööõukogude direktiivile, 10. direktiivile ja töötajate teavitamise ja nõustamise direktiivile. On ülimalt tähtis, et teave esitataks õigeaegselt ja et enne äriühingu asukoha muutmist väljastataks asukoha muutmise kava.

Donata Gottardi, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Euroopa osaühingute regulatsioon, mida me vastu võtma hakkame, lõpetab Euroopa tasandil reguleeritavate ühinguvormide raamistiku. Lõppteksti mõned osad kannavad endal majandus- ja rahanduskomisjoni poolt vastuvõetud teksti pitserit.

Mul on kahju, et me ei kasutanud võimalust paluda komisjonil olla julgem, astuda täiendavaid samme konkreetse maksusüsteemi, sobiva raamatupidamissüsteemi ning ühtsete arveldus-, maksevõimetus-, ümberkujundamis-, ühinemis-, jagunemis-, lõpetamis- ja tühisuseeskirjade kehtestamiseks.

Endiselt on liiga palju valdkondi, mis jäävad liikmesriigi ühinguõiguse reguleerida, tuues kaasa tasandite kattuvuse ja kulude mitmekordistumise. Kui me oleme ühtse Euroopa süsteemi loomisega päri ja tahame vältida oportunistlikku ümberasumist, siis nüüd, kus raamistik on paigas pärast Euroopa äriühingu ja Euroopa ühistu loomist, oleks hea see küsimus taas üles võtta ja viia asi järgmisele tasandile.

Harald Ettl, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, ettepanekul, mille komisjon esitas Euroopa osaühingu kohta algatuse „Small Business Act“ raames, on mitmeid nõrkusi. Selles pööratakse vähe tähelepanu võlausaldajate, töötajate, tarbijate ja väikeste tarnijate huvidele. Näiteks nähti ette 1 euro suurune miinimumkapital ja lisaks ebaadekvaatne registreerimise kord, puuduvad piiriülese tegevuse ning põhikirja, asukoha ja tegeliku tegevuskoha eraldatuse nõue.

Viimane oleks toonud kaasa töötajate osalusest möödahiilimise. Iga uus Euroopa ühinguõiguse direktiiv peaks aitama saavutada töötajate õiguste ühtlustamise eesmärki ja Euroopa osalemisstandardi ideed, mille aluseks on uus ELi reformileping, sealhulgas põhiõiguste harta. Töötajate õigused on sotsiaalse Euroopa põhiõigused.

Anja Weisgerber, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on meie ühiskonna selgroog andes kuuskümmend seitse protsenti Euroopa erasektori töökohtadest.

Seepärast tervitan ma algatust „esalt mõtle väikselt“ ja teen kõik selleks, et tagada selle põhimõtte arvestamist poliitikakujunduses kõikidel poliitilistel ja haldustasanditel. Eriti praeguse finantskriisi ajal on oluline luua VKEdes jaoks tõelist, käegakatsutavat lisandväärtust, et tugevdada neid kui kriisi stabiliseerivat tegurit.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostajana osalesin praegu hääletamisele tulevate ideede sõnastamisel. Tekst sisaldab arvukalt minu poolt tehtud ettepanekuid, sealhulgas paindlikkuse ja turvalisuse

põhimõtte tähtsust. See kontseptsioon peaks tagama paindlikud tööturud, mis pakuvad samas töötajate tugevat kaitset.

Arvestatud on ka minu soovitus, mille kohaselt peaks tööõigus andma VKEdele usaldusväärse aluse. VKEd ei saa sageli õigus- ega personaliosakonda pidada ja seepärast sõltuvad nad lihtsatest ja selgetest eeskirjadest.

Üks minu kõige olulisemaid nõudmisi – seadusandlike algatuste VKE-test – pälvis samuti vastutava komisjoni toetuse. Bürokratia tuleb hävitada juba eos. Uute õigusaktide mõju hindamised peavad toimuma süstemaatiliselt. Enne vastuvõtmist tuleb kontrollida kõigi ELi õigusnormide mõju VKEdele. Minu jaoks on tähtis, et VKE-testi tulemusi hindaks sõltumatu organ ja see idee on samuti sellesse teksti sisse viidud.

VKEed on üleilmse finantskriisi tingimustes silmitsi suurte probleemidega ja seepärast tervitan raportis toodud üleskutset rakendada võimalikult kiiresti Edmund Stoiberi poolt juhitud halduskoormust käsitleva sõltumatute huvirühmade kõrgetasemelise töörühma ettepanekuid. Me peame tegutsema kiiresti, et see potentsiaal ära kasutada.

Othmar Karas, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, me kõik teame, et meie võimest kasutada ära väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasvu- ja uuendustegevuse potentsiaal sõltub Euroopa Liidu jõukus. VKEedel on tähtis osa kriisi ületamisel. Seepärast peame kergendama nende koormat ja neid toetama lahtuvalt põhimõttest, et eeskirjade vähendamisel on VKEde jaoks suur tähtsus.

VKEde fraktsioonidevahelise töörühma juhatajana tahaksin anda aga selgelt mõista, et algatus „Small Business Act“ on lihtsalt riigipeade ja valitsusjuhtide tahteavaldus. Pelgalt tahteavaldus VKEsid ei aita ja seepärast esitame selge üleskutse võtta vastu liikmesriikide ja Euroopa Liidu õigusaktid, mis oleksid kantud põhimõttest „esmaltpõhine“ ning oleme esitanud neli nõudmist.

Esiteks peavad liikmesriigid teatama, kuidas ja millise aja jooksul kehtestavad nad põhimõtte „esmaltpõhine“ põhielemendid sisemises õiguses. Teiseks peavad liikmesriigid olema kohustatud andma aru põhimõtte „esmaltpõhine“ rakendamise edukuse kohta aastaaruannetes, milles käsitletakse Lissaboni protsessi riiklikke reformiprogramme. Kolmandaks on meil vaja standardkriteeriume põhimõtte „esmaltpõhine“ rakendamise edukuse mõõtmiseks. Neljandaks peame me tegema põhimõtte „esmaltpõhine“ tulevaste õigusaktide kohustuslikuks elemendiks ka Euroopa tasandil. Lisaks praegustele sündmustele reageerimisel tuleks analüüsida kogu kehtivat õigust lahtuvalt selle protsüklilisest mõjust VKEdele. Meil on vaja tegutseda kiiresti.

Juhataja. – Kahjuks ei ole meil võimalik kuulda naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni seisukohti, sest proua Podimata on hetkel hõivatud.

Nicole Fontaine, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, esiteks tahaksin rõhutada VKEsid puudutava ühisarutelu tähtsust ja ma südamest loodan, et VKEd kuulevad seda tugevat signaali, mida parlament neile edastada soovib.

Meie fraktsioon võttis komisjoni poolt esitatud algatuse „Small Business Act“ eelnõu kahel käel vastu. On tõsi, et VKEde suhtes on tehtud algatusi alates 2000. aastast. Neid hinnati, ent need olid ebaadekvaatsed. Miks ebaadekvaatsed? Sest inimeste väitel, keda need puudutasid, piirdusid need sageli lihtsalt heade kavatsustega. Nüüd peame kaugemale minema. Algatus „Small Business Act“ annab meile selle võimaluse, sest on osa tõeliselt proaktiivsest üleilmsest lähenemisviisist.

Juhin tähelepanu sellele, et tegeledes meie poolt detsembris esitatud suulise küsimusega, on Euroopa Parlament juba saavutanud edu – konkurentsiohkukogu võttis ühehäälselt vastu tegevuskava, mida volinik Figel' äsja mainis.

See näitas loomulikult valitsuste tugevat poliitilist tahet ja täna tahaksin ma tervitada proua Herczogi suurepärase raportit, mis laiendab seda impulssi täpselt õigel ajal. Ma tahaksin tänada tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis saavutatud koostöö kvaliteedi ja suurepärase tehtud töö eest. Täna on täiskogul esitatud vaid kaks muudatusettepanekut. See näitab, et oleme oma tööd hästi teinud.

Mis puutub meie fraktsiooni, siis meie poolt esitatud muudatusettepanekutega, millega meie raportöör on igati nõus olnud, püüame leida viisi, kuidas panna liikmesriike ja ühenduse organeid tagama, et kavandatavad meetmed VKEdele tõepoolest lisandväärtust annaksid.

Me oleme teinud ettepaneku muuta põhimõtte „esalt mõtle väiksel“ kõigi tulevaste õigusaktide kohustuslikuks ja lahutamatuks osaks. Me oleme nõudnud ühenduse patendi kasutuselevõttu ja loomulikult rahaliste vahendite eraldamist ning nende tõhusa ja kiire kättesaadavuse tagamist.

Ieke van den Burg, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, lubage mul esalt öelda üht-teist komisjoni avalduse kohta.

Esitaks on mul kahju, et voliniku kolleegi, härra McCreevyt ei ole siin – ilmselt on hobuste võiduajamiste hooaeg juba alanud. Mul on sellest siiralt kahju, sest ühinguõigus on oluline teema ja tema tegevus on eeskätt sellega seotud. Teiseks, lugupeetud volinik, on kahetsusväärne teie väited seoses parlamendi ettepanekutega töötajate kaasotsustusõiguse kohta. Me ütlesime selgelt, et see pole mõeldud väikeste äriühingute jaoks, vaid et Euroopa osaühingu põhikiri on mõeldud kõikidele äriühingutele. See ei peaks piirduma suurusega. Me ei taha, et Euroopa osaühingu põhikirja saaks kasutada kehtiva õiguse – eeskätt sisemaiste tavade – väärkasutamiseks ja sellest mööda hiilimiseks; see on kaasotsustamise väga oluline aspekt. Me ei taha, et ettevõtjatele avaneks sobivaima asukoha jahtimise võimalus ja et Euroopa Liidus tekiks uus Delaware, kus äriühingud saavad seda laadi õigusaktidest mööda hiilida.

Kolmandaks, mis puutub 14. direktiivi, mida härra McCreevy teadupärast ei poolda, siis te esitasite samu väiteid, mis temagi. Ta peaks võtma tõsiselt asjaolu, et parlament tahab, et ta selle ettepaneku teeks.

Neljandaks esitasime me ühiselt resolutsiooni, milles palusime komisjonil konsulteerida sotsiaalpartneritega vastavalt artiklile 138. Seda oleks tulnud teha enne kui tegime otsuse Euroopa osaühingut puudutava määruse osas, sest kaasotsustamine on küsimus, mida reguleerib EÜ asutamislepingu artikkel 138 ja mis nõuab esalt sotsiaalpartneritega konsulteerimist. Seda pole tehtud. Nüüd palume teha seda viivitamatult tagantjärele. Kui ma kuulen komisjonilt sedasorti reaktsiooni, siis mul tekib tõsine tahtmine ümber mööda ja ma soovitan oma fraktsioonil veel kord kaaluda, kas me ikka saame toetada Euroopa osaühingu põhikirja. Soovitan teil helistada täna härra McCreevyle ja härra Špidlale ning püüda homme enne hääletust teha parem ettepanek.

Lühidalt, kuna mu aeg hakkab otsa lõppema, PSE ei ole selle väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele mõeldud põhikirja vastu – me toetame seda, ent me oleme sedasorti väärkasutuse vastu. Me leidsime raportööri väga hea kompromissi. Võttes arvesse aktsionäride ja finantsturgude hävitavaid tegemisi, on väga õige aeg ja sugugi mitte iganenud, vaid vägagi päevakohane kaaluda parema viisi leidmist äriühingute juhtimiseks, milles osaleksid töötajad. Volinik, te peaksite koos oma kolleegi ja vastutavate volinikega kaaluma positiivsema avalduse tegemist parlamendile.

Jean Marie Beaupuy, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Härra juhataja, volinik, tahaksin tänada proua Herczogi suurepärase 90-punktilise raporti eest „Small Business Acti“ kohta.

Ent, lugupeetud volinik, Euroopa Parlamendi töö saab olla tõeliselt tõhus vaid juhul, kui kõik liikmesriigid vastuvõetud õigusakte kiiresti ja tõhusalt rakendavad.

Te ütlesite oma avalduse sissejuhatuses, et selle raporti alusel koostate üleilmse strateegia, ent te ju teate, et praegu valitseb finantskriis, majanduskriis ja kliimakriis, mis nõuavad meilt kiireid vastuseid.

Toon kaks näidet. Esimene: ma kutsun üles tegema äriühingutele makseid 30 päeva jooksul. See on lisatud 87. punkti seoses Ühtekuuluvusfondiga. Ma kutsun üles komisjoni ja liikmesriike võtma meetmeid, et riigihankelepingud sõlmitaks äriühingutega 30 päeva jooksul.

Kui on teada, et kakskümmend protsenti pankrotiavaldustest on seotud ametivõimude makseviivitustega, siis näeme, kui suures ulatuses selline valitsuste ja komisjoni poolt astutud samm vähendaks tööpuudust, mis kasvab iga päevaga.

Teine näide: bürokraatia. Punktis 72 kutsume üles vähendama bürokraatiat kahekümne viie protsendi võrra. Ma võin teile kinnitada, et äriühingu juhatajana olen aastaid oodanud sellist konkreetset meetet. Äriühingute juhatajate ülesanne ei ole terve päev erinevaid blankette täita. Nende ülesanne on pakkuda kaaskodanikele tooteid ja teenuseid.

Lugupeetud volinik, kui te seda üleskutset kuulda võtate, mitte üksnes lisaks üleilmsele strateegiale, mida te koostate soovite, vaid kui te väljendate seda ka praktilise reaktsioonina valitsustele ja komisjonile, siis saavad praegustes taastamiskavades olema sätted, mis pakuvad otsekohe lahendusi meie kaaskodanikele.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, praeguses arutelus tahaksin juhtida tähelepanu neljale küsimusele. Esitaks loodan, et Klaus-Heiner Lehne raport annab Euroopa Komisjonile

tugeva tõuke, valmistamaks ette sobivad õiguslikud meetmed, mis kooskõlas EÜ asutamislepingus tagatud asutamishabadusega võimaldavad äriühingutel muuta oma registrijärgset asukohta Euroopa Liidu piires ilma, et nad peaksid maadlema liigse bürokraatiaga.

Teiseks peaks sedasorti muutused aitama kaasa osanike, võlausaldajate ja eriti töötajate olemasolevate õiguste kaitsele. Ma tahaksin väljendada lootust, et raportööri poolt välja pakutud lahendused, mis hõlmavad asukoha muutmise ettepaneku koostamist, ja eeskätt raport, mis selgitab ja põhjendab äriühingu asukoha muutmist võimaldava muudatuse juriidilisi ja eelkõige majanduslikke aspekte ning muudatuse mõju osanikele ja töötajatele, ei kujune täiendavaks takistuseks äriühingute asukoha muutmisele.

Neljandaks näib, et pakutud lahenduste peamiseks põhjuseks on maksu- ja palgakonkurents, milles nähakse positiivset mõju liikmesriikide ja seega kogu Euroopa Liidu majanduskasvu tempole.

Francis Wurtz, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, komisjon on esitanud Euroopa osaühingu põhikirja eelnõu Euroopa algatuse „Small Business Act“ osana.

Selles raamistiku puhul ja võttes arvesse USA mudelit, kavandati alguses riigihankelepingutest kindla osa eraldamist väikeettevõtete tarbeks. Selliseid üllaid kavatsusi tuleb tunnustada.

Kahjuks on raamistik nüüdseks tundmatuseni muutnud ja sellesse on lisandunud Euroopa osaühing. Esiteks, vaadake sihtrühmaks olevate ettevõtete suurust. Väikeettevõtete asemel on nüüdseks lipsanud sisse juba mõnevõrra hõlpsam väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete mõiste. Selle tulemuseks on – ma tsiteerin komisjoni poolt vastu võetud määruse eelnõu seletuskirja – „põhikiri, millest võib olla abi ka suurematele ettevõtetele ja kontsernidele“. See muudab kogu poliitika filosoofiat ja mis neist pseudo-VKEdest siis saab? Tegelikult on lugu selline, et on tütarettevõtetega rahvusvahelisi äriühinguid, mis on pikka aega nõudnud kehtiva põhikirjaga võrreldes vähem siduvat põhikirja ettevõtete jaoks, mis erinevates Euroopa riikides nende kontrolli all on.

Vaadake nüüd, mis laadi hüvesid Euroopa osaühingu põhikiri äriühingutele pakub. Enam pole küsimus riigihankelepingute kättesaadavamaks tegemises. Selle asemel – ma tsiteerin taas komisjoni teksti seletuskirja – on nüüd eesmärgiks „parandada ettevõtete raamtingimusi ühisturul“. Selleks saavad kõik Euroopa osaühingud võimaluse registreerida oma asukoht ühes riigis ja tegutseda tegelikult teises. Nad võivad viia oma registreeritud asukoha mis tahes liikmesriiki.

Kuidas on võimalik neis sätetes mitte näha kõnealustele äriühingutele võimaluse andmist luua piirangutevabad postkastifirmad ärimaailma kõige leebemate tingimuste kohaselt? Kas komisjon isegi mitte ei sätesta, et „Euroopa osaühingule kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kus asub tema registrijärgne asukoht“?

Nagu Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon õigesti märgib: „On suur oht, et äriühingud kasutavad Euroopa osaühingu põhikirja selleks, et vältida õiguskorda, mis pakub töötajatele kõige suuremat kaitset.“

Nüüd me mõistame, miks komisjon ei konsulteerinud ametiühinguorganisatsioonidega enne selle ettepaneku vastuvõtmist, piirdudes vaid formaalse konsultatsiooniga Interneti teel.

Kokkuvõttes näib määruse eelnõud lugedes, et rõhu asetamisel „väikeettevõtetele“ on tegu eelkõige hea poliitilise mulje jätmisega, et kahjuks üsna tuntud „päritolumaa“ põhimõtte ümbersõnastus vastuvõetavaks muuta. Tegemine on Bolkensteini ideede täiendusega.

Seepärast teeb minu fraktsioon ettepaneku, et parlament saadaks komisjonile ja nõukogule selge signaali ja lükkaks Euroopa osaühingu põhikirja ettepaneku tagasi.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma usun, et me peame lahendama selle väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kriisi tõeliselt euroopalikul viisil. Me näeme, kuidas laenukraanide kinnikeeramise katk nakatab väikeseid ja keskmise suurusega äriühinguid üle kogu kontinendi. Probleem on selles, et pangad ei laena ettevõtetele ja mõningate valitsuste püüdeid rahastada pankasid, et need omakorda rahastaksid väikeettevõtteid, ei ole krooninud edu, sest keegi ei tea, kui suuri kahjumeid pangad hetkel tegelikult teenivad.

Seepärast teen ettepaneku, et liikmesriikide keskpangad trüüksid raha või sellele vastavaid tähikuid ning finantseeriks seeläbi väikeettevõtteid. Sellise katse tegi hiljuti Taiwani Vabariik, mis väljastas igas mõttes rahale vastavaid tähikuid ning jagas neid isiklike tähikute kujul Taiwani kodanikele. Seeläbi lasti Taiwani Vabariigi ringlusse 3 miljardit USA dollarit või eurot.

Me peame tegema sama; peame andma laenu väikeettevõtetele, väljastades raha sisuliselt kui riigid, mis ei ole miinuses, vaid plussis.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, ma keskendun arutelu esimesele temale, s.o Euroopa osaühingu põhikirjale. Nagu te teate, teevad piiriüleseid tehinguid vaid kaheksa protsenti Euroopa väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest, samas kui väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted moodustavad ligikaudu üheksakümmend üheksa protsenti Euroopa Liidu äriühingutest.

See asjaolu viitab senise ühendusesisest ettevõtlust edendava poliitika puudustele. Samuti tõestab see vajadust võtta suunatud meetmeid, et luua Euroopa tasandil ühtne ja soodsam regulatiivne raamistik.

Üleilmne majanduskriis on nüüdseks tabanud reaalmajandust ehk miljoneid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtteid kogu Euroopas. Praeguses olukorras peavad meie peamiseks sihiks olema väikesed tõhusad ettevõtted.

Komisjoni määruse ettepanekus nõukogule on minu arvates võetud õige suund, milleks on vähendada miinimumini halduskoormust, mille tõttu peavad Euroopa väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted äriühingu asutamiseks vastama erinevatele kohalikele haldusnõuetele.

Euroopa osaühingute paindlikkus ja ühetaolisus, minimaalne nõutav piiriülene element, asutamislepingu ja põhikirja seaduslikkuse kontrolli lihtsustamine ning 1 euro suurune miinimumkapital on peamised põhimõtted strateegias, mis võib anda ühendusesisesele ettevõtlusele uue hoo.

Lõpetuseks sooviksin õnnitleda raportöör Lehnet tema jõupingutuste eest, mille tulemusena on saavutatud edukas kompromiss õiguskomisjoni liikmete ja fraktsioonide erinevate arvamuste vahel.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Härra juhataja, ma usun, et tänaõhtune arutelu võimaldab selgitada teatud küsimusi: esiteks ei tähenda asjaolu, et Euroopa osaühingut puudutav arutelu toimub samaaegselt Euroopa väikeettevõtteid puudutava aruteluga, seda, et Euroopa osaühing on ilmtingimata Euroopa väikeettevõtte.

Nagu ütles proua van den Burg, ja ma usun, et ka härra Wurtz rõhutas seda küsimust ettepaneku kriitikas, on komisjoni ettepanekus sisalduv ja õiguskomisjoni poolt heaks kiidetud Euroopa osaühingu põhikiri vahend, mille abil asutada äriühinguid, mis võivad olla suured ja millel on teatud omadused, näiteks osanike piiratud vastutus ja keeld kaubelda nende äriühingute osadega avalikul turul. Nii Euroopa osaühingud kui ka liikmesriikide osaühingud võivad aga olla nii väike- kui ka suurettevõtted.

Nagu ütles proua van den Burg, peame just Euroopa osaühingu paindlikkuse tõttu olema iseäranis ettevaatlikud. See on olnud õiguskomisjoni ülesanne. Õiguskomisjoni poolt vastu võetud muudatused, mida on üsna palju, on tehtud selleks, et Euroopa osaühingu valem ei oleks võimalik kasutada – võttes tarvitusele proua van den Burgi väljendi – Euroopa Delaware'i tekitamiseks. See puudutab eeskätt üht härra Wurtzi poolt väljendatud muret: töötajate osalemist äriühingu juhtimises.

Ma arvan, et õiguskomisjoni vastu võetud sõnastus juhib selgelt tähelepanu nendele piirangutele. Erinevalt härra Wurtzi väitest, ei ole küsimus päritolumaa reegli kohaldamises, vaid õiguskomisjoni poolt vastu võetud reeglite kohaselt – ma soovitan härra Wurtzil lugeda läbi meie poolt vastu võetud muudatused – on kehtestatud rida piiranguid, mis takistavad päritolumaa reegli kohaldamist äriühingutele, milles töötajate osalus äriühingu juhtimises on tavalisest suurem. Nad on lisatud täielikult meie poolt vastu võetud muudatustesse ja ma usun, et tänu nendele muudatustele on tekst täiesti vastuvõetav ka härra Wurtzi seisukohast.

Ehk teisisõnu, me tegeleme Euroopa äriühingu vormiga, mis on olemas kõigis liikmesriikides ja mida tuleb Euroopa Liidu kontekstis ühtlustada. Seda tehes ei tohi me aga lubada neil äriühingutel muutuda virtuaalseteks juriidilisteks isikuteks, vaid nad peavad eksisteerima riiklike olukordade kontekstis ja olema kooskõlas sisemaise õigusega, eeskätt sellise delikaatse valdkonnaga nagu töötajate kaasotsustusõigus.

Ma usun, et õiguskomisjoni poolt vastu võetud tekst sisaldab olulisi muudatusi ja komisjon teeks vea, kui ei võtaks neid arvesse.

Ma usun, et õiguskomisjoni muudatused on suunatud komisjoni teksti puuduste vähendamisele ja parlament võib need võtta vastu puhta südametunnistusega, mitte üksnes progressi tõttu, mida see väikeettevõtete valdkonnas tähendab, vaid ka võttes arvesse sedasorti äriühingu juhtimist, mis on õigusaktides sätestatud ja mida töötajad kaasotsustusõigusega süsteemis põhjalikult kontrolliksid.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU*Asepresident*

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). - (DE) Proua juhataja, volinik, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ei ole iial nii olulised olnud kui täna. Pigem suur- kui väikeettevõtete poolt põhjustatud majandus- ja finantskriisi taustal on VKEd eriti olulised. VKEd on olulised seetõttu, et ka nemad hakkavad varsti kannatama, ent neist sõltuvad olulised määral meie majandustulemused.

Riigis, mida ma kõige paremini tunnen, on kakskümmend protsenti kõigist patentidest, nelikümmend protsenti kõigist brutoinvesteeringutest, nelikümmend üheksa protsenti kogukäibest, seitsekümmend protsenti töötajatest ja kaheksakümmend protsenti praktikantidest omistatavad VKEdele. Ma arvan, et vaja on muuta mõtlemist. Kujundlikult väljendudes peame vajutama suurt algoleku taastamise nuppu. Me peame toetama ettevõtlikkust – selle eest algatus „Small Business Act“ hea seisabki.

Seepärast õnnitlen proua Herczogi selle raporti puhul. On tähtis, et me kirjeldaksime ja käsitleksime VKEsid läbilõikena, kaaluksime uuesti toetusmeetmeid, eelistaksime väikeettevõtteid riigihangetel („esvalt mõtle väikselt“) ja väldiksime konkurentsi moonutamist ametiasutuste poolt. Seepärast soovin teile õnne; nüüd on veel tarvis alandada makse tömahukates sektorites.

Eoin Ryan (UEN). - Proua juhataja, ka mina tervitan seda raportit. Ligikaudu kaheksakümmend protsenti kõigist töökohtadest Euroopa Liidust on loodud VKEde poolt ja minu valimisringkonnas Dublinis töötab VKE sektoris ligikaudu 400 000 inimest ja tegutseb ligikaudu 100 000 ettevõtet.

Me peame tegema kõik endast oleneva, et toetada neid ettevõtteid rasketel aegadel. Ma tervitan asjaolu, et Euroopa Investeeringupangal on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tarbeks 31 miljardi euro jagu rahalisi vahendeid.

Tervitada tuleb ka bürokraatia vähendamist komisjoni poolt. See säästab Euroopa Liidule umbes 2,3 miljardit eurot. Mul oli kohtumine volinik Verheugeniga, kus me arutasime koos liri ettevõtjatega nende probleeme. Üks mõte, millele tuleks tähelepanu pöörata, on moratooriumi kehtestamine täiendavale Euroopast tulevale bürokraatialle, sest see pärsib ettevõtlust. Rasketel aegadel peame tegema kõik, mis vähegi võimalik, et tagada ettevõtete ellujäämine, kuni majandus taas tõusule pöördub.

Euroopa Liit ei saa seda aga üksi teha. Seda peavad tegema ka liikmesriikide valitsused ja kohalikud omavalitsused, kellel on suur roll. Kui tahame, et meie väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted hakkaksid Euroopa Liidus ja igas liikmesriigis stabiliseeruma, siis peame tegema kõik endast oleneva, et neid päästa.

Meie praegune ülesanne on seotud töökohtade, töökohtade ja veel kord töökohtadega ning me peame kasvõi silda viskama, et kaitsta olemasolevaid töökohti ja loodetavasti luua eelseisvatel aastatel ka uusi töökohti. See on äärmiselt tähtis meie kõigi jaoks.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Proua juhataja, Bolkensteini direktiivi mõttemalle järgiv Euroopa osaihing on püüe teha veel suuremat kahju töötajate sotsiaalsetele ja tööõigustele. Põhjuseks tuuakse, et selline osaihing on kasulik väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, ent tegelikult tugevdab see monopoolseid kontserne.

Luuakse kapitalita (piisab vaid 1 eurost) äriühinguvorm, millele on võimalik registreerida fiktiivne asukoht ja tegutseda kus iganes. Seepeale hakatakse kasutama liikmesriike, kus palkade ja sotsiaalsete õiguste kaitse on madalaim, et minna mööda töötajate õigustest ja vähendada neid miinimumini.

Määrus, mis on liikmesriikides otsekohalduv, on Bolkensteini direktiivi ja Euroopa Kohtu poolt kohtuasjades Viking, Laval ja Ruffert tehtud töötajavastaste otsuste loomulik järelm. See on Maastrichti lepingu ning nelja põhivabaduse rakendamise tagajärg. Euroopa osaihing paljastab poliitilised jõud, mis hääletasid Maastrichti lepingu poolt ja püüdsid petta töötajaid, kui hääletasid Bolkensteini direktiivi poolt, valetades ja väites, et see ei mõjuta töötajate õigusi.

Seepärast hääletame selle määruse vastu. Kõik need, kes toetavad seda rohujuuretasandi vastast poliitikat, külvavad tuult ja lõikavad tormi.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, asjaolu, et seitsekümmend protsenti erasektori töökohtadest Euroopas on omistatavad VKEdele, näitab nende ettevõtlikku järeleandmatust, sest ELi rõhuv regulatsioon teeb nende elu tarbetult väga raskeks.

Seepärast kordan oma varasemat üleskutset, et praeguses majanduslanguses peab andma VKEdele regulatiivset puhkust. Ühendkuningriigis hinnatakse ELi regulatsiooni maksumuseks viimase kümne aasta jooksul 107 miljardit naelsterlingit. Need 107 miljardit naelsterlingit oleks tulnud kulutada uuendustegevusele, ekspordi suurendamisele ja kasvule. Selle asemel on lõviosa sellest rahast kulutatud pelgalt õigusaktidele vastavuse tagamisele. VKEde õitsengu tagamiseks on vaja lihtsustada hankemenetlust, vähendada patendikulusid, vähendada riigiabieeskirjade rangust ja võtta reaalseid meetmeid Kaug-Idast lähtuva ebaausa konkurentsi vastu.

Täna on meil rohkem kui kunagi varem vaja väikeseid ja keskmise suurusega pereettevõtteid – väikeettevõtteid –, sest neil on pühendumus ja järjekindlus, mis aitab meid sellest kriisist välja. Ent nad vajavad meie abi ja selleks on vaja kõrvaldada ELi regulatsiooni pidurdav mõju.

Kurt Lechner (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, paljud liikmed on tõstatanud äriühingute juhtimises osalemise teema. Ma ei taha praegu sellel väga pikalt peatuda, ent tahan juhtida tähelepanu asjaolule, et liikmesriikide ühinguõiguse ülesandeks on muu hulgas kaitsta ka avalikke huve, nagu näiteks võlausaldajate kaitse, tagada õigussüsteemi usaldusväärsus ja tarbijakaitse; selle ülesande täitmise eest hoolitsevad liikmesriigid ennetavate meetmete võtmise abil, näiteks vormi ja registreerimist käsitlevate normide abil. Selles vallas valitsevad liikmesriikide vahel suured erinevused.

Õiguskomisjoni otsused võtavad seda mitmeti arvesse – ja see on tervitatav –, jättes liikmesriikidele valikuvõimalused. Eelnimetatud ülesande täitmist õõnestab või vähemalt võib õõnestada see, kui lubada äriühingu registrijärgse asukoha ja tegeliku asukoha erinemise võimalust, mis muudab nimetatud kaitsemeetmed mõttetuks. Äriühing saab muuta oma registrijärgset asukohta nii kuidas ise tahab ja seega hiilida kõrvale selle riigi eeskirjadest, kus ta tegelikult tegutseb. Minu arvates kaotavad liikmesriigid seeläbi *de facto*, ehkki mitte *de jure*, suure osa oma suveräänsusest seoses ühinguõiguse ja selle regulatiivsusega, sest need võivad muutuda kehtetuks.

Tahan lisada, et see seab või pigem võib seada kahtluse alla Euroopa osaühingu maine, vähemasti liikmesriikides, kus kehtivad rangemad nõuded. On soovitatud oodata ja vaadata, mis toimuma hakkab, ja teha seejärel vajalikud täiendused – ma oleks sellega nõus, kui säärast arengut ei tugevdataks korra ja ühtlustamisega. See on minu suurim mure. Säärase tegevuse jaoks puudub vajadus. Euroopa Kohtu praktika on vaid lünkade täitmise meede, sest meil puudub direktiiv äriühingute asukoha muutmise kohta, ent äsja kirjeldatud kujul suurendaks Euroopa osaühing lagunemist veelgi, sätestades selle alatiseks ühenduse õiguses. Seepärast palun nõukogu antud küsimust väga hoolikalt kaaluda.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Proua juhataja, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on Euroopa Liidu majanduse selgroog. Nende suur energia ning kasvu- ja uuendusvõime on taganud neile tähtsa koha ELi poliitikavaldkondades.

Me soovime proua Herczogile õnne, sest tema raport toetab VKEde kasvu, tuginedes põhimõttele, mis pole kaugeltki tähtsusetu: ELi ja tema liikmesriikide poliitiliste ja majanduslike meetmete puhul peaksime esmalt mõtlema väikselt.

Algatus „Small Business Act“ sisaldab ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks ja poliitilisi kokkuleppeid, mis loovad haldus-, regulatiivseid ja finantstingimusi, millel on potentsiaali arendada VKEsid Euroopa majanduses. Praegune kriis ja finantssüsteemi ebastabiilsus piiravad VKEde juurdepääsu krediitidele ja see aeglustab nende tavapäraselt majandusaktiivsust. Nüüd vajame me rohkem kui eales varem koordineeritud reaktsiooni Euroopa tasandil ja liikmesriikide algatused peaksid olema struktureeritud täna arutlusel oleva dokumendi kohaselt ja sellega kooskõlas.

Lõpetuks tahaksin öelda, et eriti tähtis on eraldada 30 000 miljonit eurot aastateks 2009–2011, et toetada VKEdele laenamist. See algatus lisandub konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammile ja algatusele JEREMIE ning mitmekordistab rahalisi vahendeid, mida VKEd kasutada saavad.

Me oleme täiesti veendunud, et Euroopa reaktsiooni ulatusest sõltub majanduskasvu taastamine.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, algatus „Small Business Act“ eostati ja see sündis teistsugustes tingimustes, kasvu ja arengu ajal. Täna peab parlament võtma selle vastu täiesti teistsuguses olukorras, kus VKEdele on suured probleemid ja raskused seoses neid tabanud tootmis- ja finantskriisiga.

Akti parlamendis vastu võttes peaks minu arvates olema VKEdele edastatavaks põhisõnumiks see, et parlament ja Euroopa institutsioonid toetavad neid ning tahavad tugevdada Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tahet ja vastupanuvõimet, mida viimased praeguses kriisis üles näitavad. Me tahame aidata kaasa

VKEde toetamisele, juhtides tähelepanu toetuse prioriteetidele ja öeldes mõningaid praktilisi asju, s.o kutsudes üles suurendama õiguse paindlikkust ja vähendama keskkonna vaenulikkust nende äriühingute suhtes.

Teiseks peame minu arvates näitama, et me abistame VKEsid praegusel ajal ühe kõige olulisema teguri, nimelt krediidid kättesaadavuse valdkonnas. Euroopa Investeeringispanga poolt eraldatavatest rahalistest vahenditest ei piisa: on ülimalt tähtis, et me annaksime mõista – ja meie fraktsioon kavatseb seda homme teha –, et me tahame teha enam, et võimaldada väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel saada krediiti.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, finantskriis ja sellest tingitud majanduskriis sunnivad töandjaid muutma oma äriühingute õiguslikku seisundit, et vähendada kulusid, sealhulgas töötajate õiguste ja sotsiaalsete kohustustega seotud kulusid. Seepärast otsivad nad võimalust registreerida oma äriühingu asukoht riikides, kus õiguskord ja majandustingimused loovad kulude kokkuhoiu võimalusi, sest õiguslikud nõuded, nt miinimumpalk või pensionimaksed, on madalamad. Raportis sisalduv teave juhib tähelepanu asjaolule, et äriühingute asukoha piiriülene muutmine ei tohiks tuua kaasa õiguslikust, sotsiaalsest ega maksuregulatsioonist möödahiilimist äriühingute poolt. Töötajate õigused ei tohi kannatada. Me ei saa lubada sotsiaalsete standardite alandamist. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamiseks tuleb leida muid viise, näiteks laenude andmine.

Vladimír Remek (GUE/NGL). – (CS) Daamid ja härrad, proua Herczogi raportis VKEde kohta räägime me seitsmekümnest protsendist töökohtadest ja seitsmekümnest protsendist ELi käibemaksutulust. Seepärast väärrib raportööri algatus lisaks tunnustusele ka toetust. Praeguses kriisis kuuluvad VKEd selgelt kõrge riski kategooriasse. Seepärast peame suurendama VKEde sotsiaalset teadlikkust. Nad on pidevalt silmitsi paljude takistustega. Neil on palju raskem saada laenu kui suurettevõtetel. Haldus- ja bürokraatiakoorem on VKEde puhul samuti suurem. Võrreldes USA ja paljude Aasia riikidega on Euroopas VKEdel palju raskem võita riigihankeid. Me väidame, et VKEdest sõltub Euroopa majanduse tervis. Seepärast andkem neile võimalused, mida on tarvis praegusel ajal, mil kriis levib finantshiiglaste ja rahvusvaheliste ettevõtete poolt algatatud doominoefekti tõttu.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, Euroopa äriühingu põhikirja vastuvõtmine võimaldab luua selliseid äriühinguid, mis tegutsevad kõikides liikmesriikides võrdsetel alustel. Lõppastmes on eesmärgiks kõrvaldada kehtiv regulatsioon, mis on rahvusvaheliselt tegutsevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks liialt koormav. Selleks, et VKEd saaksid rahvusvaheliselt tegutseda, sunnitakse neid *de facto* asutama äriühingut sihtriigis. See protsess, võttes arvesse, et ELis on 27 erinevat õigussüsteemi, tekitab ilmselgelt suuri kulusid. Euroopa osäiühingu puhul saavad omanikud registreerida oma ettevõtte samas vormis, olenemata sellest, kas nad tegutsevad oma kodumaal või muus liikmesriigis. Õigusnõu, juhtimis- ja haldusmenetluse pealt kokku hoitud aeg ja raha muudab protsessi kahtlemata lihtsamaks ja mugavamaks ettevõtjate jaoks, kes otsivad investeerimisvõimalusi.

Skeptikute üks peamisi hirme on seotud sellega, et puudub piisav kapitalinõue võlausaldajate kaitse tagamiseks. See väide on täiesti väär. Piiratud vastutusega äriühingud tõestavad, et äriühing võib olla edukas ilma osakapitalita – tegu on maailma kõige populaarsema ühinguvormiga. Tänapäeva maailmas on osakapital kaotanud oma kõige tähtsama ülesande, milleks on võlausaldajate kaitse. Euroopa osäiühingu puhul tagatakse kaitse teiste mehhanismide abil, mis tuginevad eeskätt tegevuse suuremale läbipaistvusele ja tihedamale koostööle võlausaldajatega. Täna ei pööra äripartnerid tähelepanu mitte niivõrd osakapitalile, vaid kapitali- ehk rahavoogudele, mis annavad kapitaliga võrreldes palju rohkem teavet äriühingu maksevõime kohta.

Jääb veel töötajate õiguste küsimus – just selles kontekstis kardavad ametiühingud varasemate standardite kõrvaleheitmist. Tegu on valehäärega. Kavandatavas põhikirjas on üheselt mõistetav säte, mille kohaselt toimub töötajate osalemine juhtimises kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega. Euroopa osäiühing kaotaks oma atraktiivsuse, kui kehtestataks liialt madal töötajate osalemise määr. Ma arvan, et miinimummääraks võiks olla 500 töötajat, et mitte tekitada väiksematele ettevõtetele lisakulusid.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). - (ES) Proua juhataja, Euroopa Liidus tuleks pöörata rohkem tähelepanu VKEdele, sest nad moodustavad üheksakümmend üheksa protsenti äriühingutest, nad annavad seitsekümmend protsenti töökohtadest ja ligikaudu kuuskümmend protsenti Euroopa äritegevuse lisandväärtusest ning neil on kandev osa Euroopa mitmekesisuses, uuendustegevuses ja ühtekuuluvuses.

Tähtis on, et me tagaksime neile integreeritud raamistiku, mis edendab ettevõtlikkust, aktsepteerib poliitika kujundamisel põhimõtet „esmalts mõtle väikselts“ ning toetab nende tohutut potentsiaali. Haldusorganid peaksid kohandama oma tegevuse lähtuvalt nende vajadustest ja suunatusest perekonnale, et toetada VKEde püsijäämist ja võõrandamist eeskätt haiguse, pensionilemineku, pankroti ja likvideerimise korral.

23 miljoni Euroopa VKE suhtes ei saa kehtestada samu nõudeid nagu 41 000 suurettevõtte suhtes. Vajalik on lihtsam õiguskeskkond ilma ebaproportsionaalse bürokraatiakoormata. Liikumine selles suunas hõlmab Euroopa osaühingu põhikirja, algatust võimaldada äriühingu asutamist 48 tunniga, vähendada halduskulusid 2012. aastaks kahekümne viie protsendi võrra, käibemaksu „universaalse kava“ loomist ja töömahukate kohalikul tasandil osutatavate teenuste maksustamist madalama käibemaksumääraga ning ühist konsolideeritud ettevõtte tulumaksu baasi.

VKEde peaksid suurendama oma osalust siseturul ja riigihangetel. Hetkel tegeleb vaid kaheksa protsenti VKEdest piiriülese tegevusega ja nende osalus riigihangetel on nelikümmend kaks protsenti. Tasakaalustatute konkurentsitingimuste edendamise viisideks oleks uuest riigiabi kategooriatest vabastamine, koostöö edendamine, makseviivituse direktiivi muutmine, et tagada makse tegemine 30 päeva jooksul, ning takistuste kõrvaldamine riigihangetelt.

Kriisi ajal on võtmeküsimuseks liidu tegevus, tagamaks VKEdele juurdepääsu finantseerimisele. Samuti on tähtsad meetmed, mille abil pidevalt suurendada teadmiste siiret ja tugiteenuste tõhusust.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Proua juhataja, me teame, et väikeettevõtted on majanduse selgroog. Eriti just praegusel ajal peavad EL ja liikmesriigid muutma asjad lihtsamaks nii olemasolevate kui ka tulevaste väikeettevõtete jaoks, vähendades eeskirjade arvu, bürokraatiat ja kulusid. Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel on suurettevõtetega võrreldes täiesti teistsugune võimekus kohaneda uute olukordadega ning võtta kasutusele uusi avastusi ja tehnoloogiaid.

Lisaks sellele, et lihtsustada väikeettevõtete jaoks riigihangetel osalemist, lihtsustades juurdepääsu siseturule, teha kapitali hankimine lihtsamaks ja muutes riigiabi eeskirjad mittediskrimineerivaks, on vaja suhtumise muutust otsuste langetamisel, koolides, ülikoolides ja töökohtadel. Uuringud näitavad, et ettevõtlikkuse ja kasvu vahel on tugev seos. Peagi eesistujaks saav Rootsi peab hakkama tegema eesmärgipäraseid püüdeid selleks, et toetada naiste ettevõtlust, mis on tuleviku seisukohast oluline Euroopa strateegia.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). - (ES) Proua juhataja, seoses käesoleva aruteluga peame teadvustama seda, et tegu pole mitte seadusandliku standardiga – ja seega liikmesriikide suhtes kohaldatava ühenduse normiga –, vaid pigem võrdlusnäitajate komplektiga, millega püütakse tagada, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid võtaksid kasutusele sama lähenemisviisi väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes.

Sellel teemal on palju aspekte, ent ma nimetan kolme, mis on minu arvates kindlasti tähtsad.

Esiteks on vajadus kõrvaldada paljud õiguslikud tõkked, takistused ja liigne bürokraatia, mis takistab – mõnedes riikides lausa enneolematult – väikeettevõtete asutamist ning nende ettevõtete arengut pärast nende loomist. Kõik see nõuab finants- ja inimressursside tohutu ülemäärase regulatsiooniga toimetulekuks ja neid ressursse ei saa seega kasutada muuks otstarbeks.

Teiseks, tehnoloogilise uuendustegevuse ja rakendusuringutega seotud probleemid. Selles vallas peame me kahekordistama oma jõupingutusi, et tagada VKEdele juurdepääs ühenduse programmidele, mida sageli iseloomustab samuti liigne bürokraatia.

Ma usun, et tähtis on VKEde ning koolitus- ja haridussfääri vaheline suhe: kui VKEdest ehk väikeettevõtetest ei saa täiendkoolituse loomulikku tandrit erinevatel koolitustasanditel, siis jääme me või õigemini VKEde jäävad ebatavalistest ressurssidest ilma ja selle all pean ma silmas koolitatavaid isikuid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Proua juhataja, käesolev ettepanek koos komisjonile Euroopa osaühingu põhikirja kohta antud soovitusetega õigusakti vastuvõtmiseks vastab suuresti Euroopa Parlamendi resolutsioonile, mis võeti vastu kaks aastat tagasi. Ettepaneku eesmärgiks on luua ühenduse õiguse raames standardne ettevõtlusvorm, mis on atraktiivne väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, ning tugineb lihtsustatud tingimustele ja piirdub minimaalse bürokraatiaga.

Komisjoni poolt pakutud 10 000 euro suurune miinimumkapital võib parandada äriühingu mainet, andes talle teatud usaldusväärsuse. Samas on selle summa kokkusaamine mõnedes liikmesriikides raskem kui teistes. Osakapital ei tohiks olla ettevõtluse alustamisel tõsiseks takistuseks ja seepärast toetan õiguskomisjoni poolt vastu võetud kompromissettepanekut, mille kohaselt võiks Euroopa osaühingu miinimumkapital olla 1 euro, ent millega kaasneb nõue, et osaühingu juhtorgan peab allkirjastama maksevõime kinnituse.

Mis puutub töötajate osalemisel äriühingu juhtimises, siis see tuleks otsustada selle riigi õiguses, kus asub äriühingu registrijärgne asukoht. Sellest reeglist tuleks teha erand, kui teatud töötajate hulga õigust osaleda äriühingu juhtimises, mis kehtib liikmesriigis, kus nad tegelikult töötavad, piiraks selles riigis kehtiv õigus,

kus Euroopa osatühing registreeritud on. Sellisel juhul oleks äriühingu juhtkond kohustatud looma ühtse osalemissüsteemi töötajate esindajaga sõlmitud lepingu raames.

Tahaksin lisada, et see uus ühinguvorm ei asenda teisi ettevõtlusvorme, mis on liikmesriikides olemas, vaid pakub neile alternatiivi ja ainult sel juhul, kui on täidetud konkreetsed tingimused sellise äriühingu asutamiseks.

Giles Chichester (PPE-DE). - Proua juhataja, ärimehena, kellel on 25-aastane kogemus „tõelises maailmas“, toetan ma algatuse „Small Business Act“ laiapõhjalist impulssi ja proua Herczogi raportit, mis on koostatud minu komisjoni nimel.

Eeskätt tahaksin tervitada ettepanekut võtta just praegusel ajal vastu direktiiv, millega vähendatakse töömahukate ja kohalikul tasandil osutatavate teenuste käibemaksumäära.

Samuti tervitan muudatusettepanekuid, millega kutsutakse üles rakendama tulemusi, milleni jõudis kõrgetasemeline eksperdirühm, mis tegeles halduskoormuse vähendamise küsimusega. Peamine, mida väikeettevõtteid vajavad, on halduskoormuse vähendamine.

Samuti tervitan ma muudatusettepanekut, milles kutsutakse üles sõlmima kiiret kokkulepet seoses VKEde vajadusi arvestava ühenduse patendiga. Juhin tähelepanu sellele, et sõnad „kiire“ ja „ühenduse patent“ ei ole kuigi hästi kokkusobivad mõisted.

Samuti tervitan üleskutset parandada finantseerimise kättesaadavust, sest praeguses majanduskliimas sõltub sellest ellujäämine, õitsengust rääkimata.

Siiski on mul ka kaks muret. Esimene puudutab ettepanekut kehtestada ühtne konsolideeritud maksubaas, sest ma kardan, et see välistaks VKEde ja ka liikmesriikide paindlikkuse. Teiseks on mul isiklikud kahtlused makseviivituse direktiivi plusside osas. Ma olen isiklikult olnud alati skeptiline seoses väärtusega, mida see väikeettevõtetele pakub, sest mulle tundub, et nad saavad krediidi juhtimisega paremini hakkama kui seadusandlus.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, käesolevas raportis püüame rõhutada VKEde, sealhulgas pereettevõtete ja sotsiaalmajandusse integreeritud ettevõtete tähtsust. Ma tahan õnnitleda oma kolleegi Edit Herczogi, sest tema raport on selles kontekstis ülioluline. Selles valdkonnas on koostatud teisigi dokumente ja loodud teksti ning oluline on, et neis ollakse raportiga nõus. Näiteks võiks nimetada Euroopa programmi Eurostars ja raportit kommertskasutusele eelneva hanke kohta.

Proua juhataja, käesolevas aruandes rõhutatakse mitmeid bürokraatia vähendamise viise, mis muudavad sedalaadi ettevõtte asutamise lihtsamaks, et kasutada ära nende algatusvõimet, asutada uusi ettevõtteid, valmistada uusi tooteid, osutada uusi teenuseid, mis vastavad tarbijate ja teiste ettevõtete vajadustele ning seega toetavad Euroopa majanduse arengut. Ma tahan mainida ka midagi, mis on minu arvates väga tähtis – jutt on küsimusest, millele viidatakse Herczogi raporti punktis 47. Selles kontekstis on vaja parandada liikmesriikide õigus- ja maksusüsteemi teatud aspekte, sest enamikus liikmesriikides kehtiv mudel ei soodusta äriühingute, eeskätt pereettevõtete võõrandamist, suurendades seega äriühingu likvideerimise või lõpetamise riski. Liikmesriigid peavad seega hoolikalt analüüsima oma õigus- ja maksuraamistikku, et parandada äriühingute võõrandamise tingimusi, ning toetama ja rakendama äriühingu võõrandamist kui alternatiivi äriühingu sulgemisele. See lähenemisviis võimaldaks töökohtade kaitset ja kasumi reinvesteeringut, et ettevõtteid paremini arendada.

Lõpetuseks juhiksin tähelepanu sellele, et praeguses kontekstis on VKEde toetamiseks olulised tegurid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete uuendustegevuse projektide toetamine, hõlpsam juurdepääs Euroopa rahadele ja krediidile.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Esiteks tahan tänada raportööri ja neid, kes on töötanud selle õigusakti kallal, mis on parlamendi praeguse koosseisu tõenäoliselt üks olulisemaid õigusakte.

Tuleb rõhutada, et me omistame suurt tähtsust VKEdele ja naiste ettevõtlusele ning kuna me tähistasime 8. märtsil rahvusvahelist naistepäeva, siis tahaksin edastada siinkohal naistele omapoolsed parimad soovid. Meil tuleb rõhutada, et tegu on üsna keeruka aktiga, millesse oleme lisanud kõik, mida me saime VKEde kohta lisada: bürokraatia vähendamine, teadus- ja arendustegevuse ning sellega seotud rahaliste vahendite tähtsustamine VKEdes.

Ma leian, et see õigusakt sobib praeguses majanduskriisis nagu rusikas silmaauku, sest Euroopa majandus vajab ühtekuuluvust ja selle suurimat tõukejõudu – VKEsid. Sel põhjusel usun ma, et me peame avaldama

komisjonile ja nõukogule võimalikult tugevat toetust, kiirendama akti vastuvõtmist ja rõhutama Euroopa majanduse tugevust ja dünaamilisust selles valdkonnas, et säilitada Euroopas kõik see, mille eest Euroopa majandus ja tootmine hea seisab.

Lõpetuseks peame paluma komisjonil leida võimalikult palju rahastamisallikaid ja pakkuda VKEdele võimalikult palju krediidimehhanisme.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Seoses väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid käsitleva raportiga tahaksin esmalt õnnitleda komisjoni ja eeskätt raportöör Herczogi suurepärase töö eest. Samal ajal on mul kahju, et raportit ei koostatud kooskõlas kodukorra artikliga 39, mille kohaselt peab komisjon esitama konkreetsed ettepanekud õigusakti vastuvõtmiseks.

Liikmesriikide huvides on nõuda, et nad annaksid iga-aastastes Lissaboni raportites aru tehtud edusammude kohta. Vastasel korral jääb lõviosa siinkohal tehtud headest soovitud tähelepanuta. Ma nõustun ka Edit Herczogiga, et kogu ettevõtmise oluliseks poliitiliseks tagajärjeks on uute liikmesriikide, eriti euroalasse mittekuuluvate uute liikmesriikide eelistamine. Nad on iseäranis raskes olukorras, mis ulatub kaugemale väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete üldisest kehvemast seisundist, ent neil võib olla ülioluline roll kriisi ületamisel.

Nimetades vaid mõningaid siseturu elemente: probleemiks on tõepoolest see, et vaid kaheksa protsenti VKEdest osaleb piiriülese tegevuses – seda protsenti tuleb suurendada. Mentorlus on eriti oluline sellise tegevuse toetamisel. Seda on võimalik saavutada ühest küljest halduskoormuse vähendamise teel ja teisest küljest käibemaksu hõlmavate meetmete, näiteks koondmenetluse süsteemi või käibemaksu soodusmäära abil. Lisaks peame edendama ka VKEde tugevamat keskendumist riigihangetele ühenduse tasandil, näiteks valides VKEsid sagedamini töövõtjaks või väljastades just neile mõeldud pakkumiskutseid.

SME Circle, mille esimees ma olen, tahaks väga näha tulemusi põhjaliku garantii- ja krediidsüsteemi kehtestamisel ELi tasandil. Ma loodan, et uus Euroopa Investeeringupanga (EIP) pakutav võimalus täidab sellele pandud lootusi. Mis puutub maksedirektiivide kiirese rakendamisse ja võlaolukorra lahendamisse, siis tuleb liikmesriikide tasandil astuda koordineeritud samme. Kokkuvõttes, nii selleks, et leida uusi turge, kui ka selleks, et tegelda haldusprobleemidega, peavad liikmesriigid tugevdama mentorlussüsteemi ja ELi toetus sellele ettevõtmisele peab tulema kiiresti.

Jacques Toubon (PPE-DE). - (FR) Proua juhataja, ma tahaksin tervitada arutelu ja Euroopa osaiühingu põhikirja vastuvõtmist ning ma soovin eriti kiita meie raportööri härra Lehnet. Ma arvan, et parlamendi poolt vastuvõetav tekst kannab teatavas mõttes tema nime ja järeltulevad põlvkonnad hakkavad nimetama Euroopa äriühingut Klaus-Heiner Lehne äriühinguks.

Ma tahaksin selgitada üht küsimust. Ma jagan härra Becsey poolt äsja avaldatud seisukohta. Ma usun, et kompromissis välja pakutud töötajate osalemise sätted teevad kokkulepitud eesmärgile karuteene ehk teisisõnu nad vähendavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete põhikirja lihtsust ja tõhusust.

Ma arvan, et sellisel, s.t nii väikeste ettevõtete tasandil töötajate osalemise kasutuselevõtt on viga. Ma mõistan täielikult seotust sotsiaalse ja majandusliku juhtimise süsteemiga, mis on oma väärtust tõestanud. Ma leian, et antud juhul ohverdame me kavandatava ja vastuvõetava põhikirja tõhususe, kui kehtestame suurettevõtetele sobivad töötajate osalemise süsteemid väikeettevõtetes. Kui aga see küsimus kõrvale jätta, siis on tekst minu arvates suurepärase.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.00.

Martí Grau i Segú, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja. – (ES) Proua juhataja, esiteks tahaksin ma tänada raportöör Edit Herczogi raporti ja koostöö eest teiste komisjonide arvamuste koostajatega.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostajana tahaksin juhtida lühidalt tähelepanu kolmele elemendile, mis meie arvates on tähtsad – ehkki meil on väga laiapõhjaline konsensus ülejäänud elementide osas – ja mida soovisime rõhutada oma arvamuse koostamisel.

Esiteks tahan juhtida tähelepanu vajadusele astuda samme, lahendamaks olukord, mis tekib sageli siis, kui väikese või keskmise suurusega ettevõtte omanik läheb pensionile. Liialt paljudel juhtudel kaasneb pensionile jäämisega nende ettevõtete tegevuse lõppemine või ülevõtmine suuremate ettevõtete poolt, mille tulemusena lakkavad nad olemast väikesed või keskmise suurusega ettevõtted.

Teiseks tahaksin rõhutada koolituse kui põhielemendi väärtust nii ettevõtete kui ka nende töötajate võimekuse suurendamisel ning ettevõtete sotsiaalse väärtuse rõhutamisel ühiskonna laiemas kontekstis.

Lõpetuseks tahan viidata eeskätt naisettevõtjatele, kes võitlevad suurimate raskustega seda tüüpi ettevõtete juhtimisel.

Richard Corbett (PSE). - Proua juhataja, ma vaidlen vastu härra Allisteri absurdsetele märkustele, mis puudutavad ELi regulatsiooni väidetavat maksumust ettevõtetele, eeskätt Briti ettevõtetele.

Need märkused tuginevad nõndanimetatud „uuringutele“, mida praegu levitab Briti euroskeptiline ajakirjandus, mille kulude kalkulatsioonid on veelgi sensatsioonilisemad.

Neis uuringutes eksitakse aga kolmes aspektis. Esiteks kantakse liikmesriigi tasandil vastu võetud õigusaktide hulk liialdades ELi tasandil vastu võetud õigusaktide arvele – väidetavalt on ELi õigusaktide osakaal viiskümmend protsenti, samas kui tegelikult on see vahemikus kuus kuni viisteistkümmend protsenti. Teiseks ei võeta arvesse asjaolu, et oma eesmärgi täitev ELi õigus vähendab ettevõtete kulusid ja bürokraatiat, kehtestades ühtsed standardid – ühtsed eeskirjad ühisturu jaoks – 27 erineva ja eraldiseisva standardi asemel. Kolmandaks ei võeta arvesse asjaolu, et kulude tekitamise puhul on tegu tahtliku sammuga, et säästa raha ahela teistes lülides. Kui me kehtestame nõude, mille kohaselt peab sigaretipakkidel olema hoiatus selle kohta, et suitsetamine kahjustab tervist, või kui nõuame asbesti kasutamise lõpetamist toodetes ja töökohtadel, siis teeme seda selleks, et vähendada kulutusi tervishoiule ja päästa inimesid ahela teistes lülides.

Need uuringud ei tee küüniliselt mingit katset kogu pilti tasakaalustada ja on skandaalne, et inimene, kes väidab end esindavat kõiki oma valijaid, lahkab probleemi vaid ühekülgset.

Ieke van den Burg (PSE). - Proua juhataja, kahju, et härra Toubon lahkub, sest ma tahtsin vastata süüdistusele, mida ta meie kompromissi kohta esitas, väites, et kompromissiga pannakse VKEdele uus raske koorem. Kompromissi puhul muudetakse *status quo*-d seoses äriühingute ühinemise, jagunemise ja asukoha muutmise. Mis puutub uutesse äriühingutesse, mis alustavad nullist, siis on üsna suur hulk neid, kus on alla 500 töötajat. Äriühingute suhtes, kus on 500–1000 töötajat, kehtib kõik, mis teistes direktiivides kirjas. Ei saa öelda, et *status quo* muutub veel karmimaks – see muutub lihtsamaks. Sotsiaalpartneritega konsulteerides püüame leida võimalusi olukorra lihtsustamiseks ja luua parema süsteemi, mis on ühtne kogu ELis.

Ján Figel, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma tahaksin tänada kõiki väga huvitava arutelu eest. Esiteks tahaksin vabandada oma kolleegi Charlie McCreavy nimel, kellel tuleb homme varakult täita rahandusministrite nõukogu kohtumisega seotud kohustusi. Tema puudumine on seotud selle kohtumise ettevalmistamisega.

Ma tahaksin vastata mõningatele tõstatatud küsimustele. Osa vastusest peitub üldises protsessis, mida parlament ja komisjon koos tagant tõukavad, sealhulgas näiteks tugevates poliitilistes signaalides, mille parlament on VKEdele 2009. aastal saatnud.

Mul on hea meel, et alates 2007. aastast oleme teinud koostööd ettevõtluse peadirektoraadi ja volinik Verheugeniga seoses ettevõtjate harimisega, mis on Euroopas väga vajalik ning paljudest teistest valdkondadest maas. Ma võin tuua palju näiteid heade instrumentide kohta – näiteks Erasmus programm noorte ettevõtjate jaoks –, ent ei taha neil siinkohal pikemalt peatuda. Tegu on mitmetahulise protsessiga, mis keerleb finantseerimise kättesaadavuse ümber. EIP on tegemas laenude jaoks ruumi: 30 miljardit eurot VKEdele, täiendav miljard eurot aastas keskmise suurusega ettevõtetele ja täiendav miljard eurot vaherahastamiseks.

Nagu teate, otsustasime hiljuti leevendada riigiabi eeskirju, alandades miinimumläve 500 000 euroni, mis tähendab üldiselt paremaid tingimusi intensiivsema riigiabi jaoks. See aitab ka suurendada toetust roheliste toodete valmistamiseks.

Härra Karas rääkis algatusest „Small Business Act“ (SBA). Mõned liikmesriigid juba teostavad järelevalvet SBA rakendamise üle ja annavad selle kohta aru. Nii oli see 2008. aastal ja alates 2009. aastast viivad liikmesriigid riiklike reformiprogrammide raames läbi iga-aastaseid hindamisi. Seepärast teame rohkem ning see süvalaiendamise ja toetuse kultuur kasvab.

Komisjon pidas riigihangete ja VKEde teemal ulatuslikke konsultatsioone huvirühmadega, sealhulgas ettevõtlusorganisatsioonidega. Üheks tõsiseks probleemiks on eeskirjade kohaldamine avalik-õiguslike tellijate poolt. Meil on vaja suuremat konkurentsi, läbipaistvust ja diskrimineerimise puudumist, ent hea uudis on see, et nelikümmend kaks protsenti lepingute mahust – ELi lävest enam – läheb juba Euroopa Liidu VKEdele, mis on tõepoolest märkimisväärne tugi.

Härra Wurtz rääkis registrijärgse asukoha ja peakorteri eraldamisest ja töötajate osalemise hääbumise ohust. VKEdes registrijärgse asukoha ja peakorteri eraldatus on juba tavapärane praktika pooltes liikmesriikides, sealhulgas neis, kus sotsiaalpoliitilised garantiid on väga suured. See tagab paindlikkuse, mida äriühingud vajavad selleks, et tegutseda rohkem kui ühes riigis.

Mis puutub härra Beaupuy 30 päeva nõudesse, siis sellega tuleks tegeleda makseviivitusi puudutavas ettepanekus, mis on juba arutlusel ja mille komisjon peaks enne kuu lõpu vastu võtma.

Konsulteerimise ja töötajate osalemisega seotud küsimusi on siin juba palju arutatud ja mitte pelgalt täna. Ettevalmistuste raames viis komisjon 2007. aasta juulist oktoobrini läbi avaliku konsultatsiooni võimaliku Euroopa osaühingu teemal. Ametiühingute, sealhulgas Euroopa ametiühingute esindajad esitasid oma seisukohad konverentsidel eeskätt 2008. aastal. Suur konverents toimus 2008. aasta märtsis ja me arutasime neid küsimusi Euroopa ametiühingute ekspertidega 2008. aastal mitmeid kordi. Ma tahan rõhutada üht olulist asja – õiguslikku alust. Selleks ei ole artikkel 138, sest me ei käsitle sotsiaalpoliitikat, vaid artikkel 308, mistõttu on tegu liikmesriikide üksmeelel põhineva, teistsuguse algatusega. Polnud põhjust erikonsultatsioonide alustamiseks artikli 138 raames.

Tuletan teile meelde, et me juba tegelesime suurettevõtetega, kui algatasime ettepaneku Euroopa äriühingu kohta, ning et Euroopa osaühing on mõeldud VKEdele. Töötajate teabe- ja konsultatsiooniõigustega tegeleti 2001. aastal, esimeses Euroopa äriühingu direktiivis.

Alates 2002. aastast on meil Euroopa Liidus olemas üldraamistik töötajate teavitamiseks ja nendega konsulteerimiseks. Pole põhjust neid eeskirju eirata ja tulla välja teistsuguse lahendusega ettepanekus, milles käsitletakse Euroopa osaühingut.

Selleks, et parandada töötajate kollektiivsete õiguste kaitset, mis on meie soov, ei tuleks seda teha seoses üksnes üht tüüpi äriühinguga, vaid üldisema algatuse kaudu, mis võtab arvesse ka liikmesriikide erinevaid tavasid.

Me oleme juba teinud Euroopa osaühingu põhikirjas olulisi edusamme töötajate õiguste hindamisel. Järelemeetmeid hakatakse kaaluma pärast hindamise lõpuleviimist 2010. aastal.

Küsi ka seda, miks ei tegelda maksustamise ja raamatupidamise küsimustega. Ma tuletan teile meelde, et meil pole seadusandlikku pädevust kõigis küsimustes. Seadusandlikud algatused ühinguõiguse, pankrotiõiguse, raamatupidamis- ja maksuõiguse valdkonnas on seotud väga spetsiifiliste ja sageli piiratud õiguslike alustega, mis on sätestatud asutamislepingutes ning kehtiv EÜ asutamisleping ei ole kogu Euroopa äriõiguse aluseks.

Lõpetuseks tahan tänada teid avatud ja konstruktiivse arutelu eest ja ka tõelise koostöö eest VKEsid puudutava poliitika küsimustes. Ma näen siin palju VKEde sõpru. Esimeses raportis antud soovitusi võetakse arvesse tegevuskava rakendamisel ja eeskätt kõigis asjaomastes küsimustes, mis on seotud väikeettevõtetega.

Mis puutub härra Lehne raportisse, siis on vaja veel teha palju tööd, sest meil on vaja saavutada kokkulepe nõukogus. Meil on vaja pisut aega, eriti arvestades ühehäälsuse nõuet, ent teie panuse abil on võimalik pingeid vähendada ja aidata saavutada tõeline konsensus ja heakskiit. Me tahame seda arengut toetada ja kehtestada põhikirja, millest Euroopa ettevõtetel on tõepoolest abi.

Mis puudutab registrijärgse asukoha piiriülest muutmist, siis komisjon on seisukohal, et äriühingud peaksid saama oma asukohta Euroopa Liidu piires vabalt muuta eeldusel, et aktsionäride, kreditoride ja töötajate õigused on tagatud. Seepärast peame saavutama õige tasakaalu asutamisvabaduse ja kolmandate isikute huvide vahel.

Lõpetuseks lisan, et käimas on Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta ning on väga tähtis, et meil oleks lähenemisviis, mis suurendab meie ettevõtete loovat potentsiaali. Inimesed on väga tähtsad, mitte ainult seepärast, et valitseb kriis, vaid seepärast, et inimolendite potentsiaal suuremat potentsiaali pole. Selliseid küsimusi nagu intellektuaalse omandi õigused või ühenduse patent saab lähitulevikus asuda lahendama avatuma ja vastutulevama poliitilise lähenemisviisi abil. Euroopa saab VKEde toetamisel olla uuenduslikum ja loovam.

Klaus-Heiner Lehne, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinik, ma tahaksin teha neli märkust. Esiteks arvan ma seoses registrijärgse asukoha muutmise direktiiviga, et komisjon peaks oma väidetest loobuma, sest vastasel korral võib temast saada ekspertide hulgas naerualune. Teooria, mille kohaselt saab äriühingute asukohta muuta nii, et äriühing asutatakse naaberriigis ja seejärel ühendatakse oma äriühing sellega ühinemiste direktiivi kohaselt, on kõige ehedam bürokraatia. Me räägime bürokraatia vähendamisest ja sellest, et tahame

olukorda VKEdes jaoks lihtsustada. See ettepanek tõestab, kui mõttetu on komisjonil keelduda ettepaneku tegemisest 14. direktiivi kohta. Sellest ei võida keegi peale juristide.

Minu teine märkus puudutab osalemist. Proua van den Burgil on õigus – tõelisi VKEsid meie poolt esitatud kompromiss vähimalgi määral ei mõjuta. Me püüame vaid vältida kuritarvitamisi ja seda, et Euroopa osaühinguna registreeriks end suurettevõtteid, mis sobiksid töötajate arvu poolest paremini Euroopa äriühinguks kui Euroopa osaühinguks. Küsimus on sisuliselt vaid kuritarvituste vältimises.

Kolmas märkus puudutab tegeliku asukoha teooriat, mida pooldavad vaid seitse liikmesriiki – üksnes seitse! Eelmisel aastal loobus sellest teooriast suurim liikmesriik Saksamaa. Euroopa Kohus seda ei propageeri, ent võimaldab seda erandjuhtudel, nagu tõestas otsus Cartesio kohtuasjas. See rong on läinud – enam pole mõtet selle üle vaielda.

Neljandaks tahan öelda, et arutelu varasemas osas mitteosalenud vasakpoolsete liikmete väide, et ettepanek tuleks tagasi lükata, ei võta arvesse raporti sisu – härra Medina Ortegal on selles suhtes täiesti õigus. Raportis käsitletakse tegelikult kogu esitatud kriitikat. Seepärast soovitan ka vaskpoolsetel parlamendiliikmetel raport ja muudatusettepanekud veel kord läbi lugeda ning neid seejärel oma fraktsioonis veel kord arutada.

Edit Herczog, raportöör. – Proua juhataja, kahju, et kõiki minu valijaid täna siin ei ole – oli äärmiselt meeldiv, et nii paljud liikmed nii paljudest liikmesriikidest ja parteidest tervitasid minu raportit algatuse „Small Business Act“ kohta. Pean aga tunnistama, et minu raport poleks valminud ilma komisjoni, eeskätt härra Verheugeni ja tema väikeettevõtete meeskonna, proua Le Baili ja teiste abita. Ma poleks saanud hakkama ka ilma väikeettevõtete fraktsioonidevahelise tööühmaga.

Asjaolu, et väga palju muudatusettepanekuid ei tehtud, annab tunnistust sellest, et paljud minu kolleegid olid nõus kõigega, mis raportis sätestatud. Mõned kolleegid küsisid, miks see pole õiguslikult siduv. See pole laadilt õiguslikult siduv mitmel põhjusel. Homme pannakse aga paljud lõiked nimelisele hääletusele, et kinnitada parlamendi ühtsust selles küsimuses suhtes nõukoguga, et raportis sätestatu kujuneks õiguslikult siduvaks.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et täpselt 200 aastat tagasi avaldas Darwin oma raamatu liikide tekke kohta. Ta ütles, et ellu ei jää mitte tugevaim, vaid kõige kohanemisevõimelisem. Algatusega „Small Business Act“ oleme püüdnud anda liikmesriikidele võimaluse kohaneda ja manööverdada ning liikmesriikide väikeettevõtetele võimaluse kohaneda kiiremini, jääda kriisis ellu ja astuda vastu järgmistele ülesannetele. Suur tänu toetuse eest!

Juhataja. - Olen saanud neljalt fraktsioonilt neli resolutsiooni⁽¹⁾ ettepanekut töötajate osalemise kohta Euroopa osaühingu juhtimises.

Hääletamine toimub neljapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gabriela Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin rõhutada kaht väga olulist aspekti.

Juurdepäas finantsidele koos õiguslike ja haldusvõimalustega on üliolulised. Eraldi fondi loomine VKEdes jaoks ning mikrokrediidi väljatöötamine on tingimused, ilma milleta ei suudaks VKEd seista vastu rasketele turutingimustele ja võimalus asutada uusi VKEsid saaks olema väga piiratud.

Teine aspekt on seotud väikeettevõtete juhtivate naiste staatusega. Mitmes mõttes ei erine nad oluliselt oma töötajatest. Selle põhjuseks on eraelu ja töö kokkusobitamist võimaldavate teenuste puudumine ning karm konkurentsikeskkond, milles loevad väga palju võrgustikud. Säärased võrgustikud, mis tagavad teabevoogu ja pakuvad vajaduse korral tuge, on omased meeste poolt juhitud ettevõtetele, samas kui naised on sellest seisukohast vaadatuna haavatavamad. Seepärast tuleb toetada kontakte meeste ja naiste poolt juhitud ettevõtete vahel.

Samuti kutsume üles tunnustama kõikides liikmesriikides väikestes pereettevõtetes töötavate naiste kaasomandit. Enamikul juhtudel on omanikuks mees, samas kui naist loetakse tasustamata peretööliseks. Neile ei laiene sotsiaalkindlustus, mis laieneb töötajatele. Kõrgesse ikka jõudes ja kui nad on abikaasast lahutatud, kujunevad negatiivsed tagajärjed ilmseks ja katastroofiliseks ...

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Adrian Manole (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) VKEd konkurentsivõimet vähendatakse sageli piiriülesele kaubandusele kehtestatavate tõketega. Nende tõkete eelmaldamine tagaks suurema õigusstabiilsuse ja teeks võimalikuks hinnata tõhusamalt ettevõtete ja ettevõtjate vastutusega seotud riske. Selle raportiga on Euroopa Parlament näidanud, et ta on täielikult mõistnud seda olulist rolli, mida etendavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted Euroopa majanduse konkurentsivõime mõistes.

Hästi koostatud Euroopa osaiühingu põhikiri, mille eesmärgiks on täiendada olemasolevaid õiguslikke vorme, aitab mitmeti suurendada Euroopa VKEd konkurentsivõimet: see konsolideerib Euroopa siseturu, lihtsustab ettevõtete õiguslikku raamistikku, vähendades seeläbi nõustamiskulusid ja hõlbustades juurdepääsu piiriülesetele turgudele, ning toetab majanduslikku integratsiooni ja kasvu.

Põhikiri pakub suuremat paindlikkust ka VKEdele.

VKEd moodustavad üle üheksakümne protsendi ELi majandusest ja 2/3 kõigist töökohtadest. Seepärast tuleks neile tagada parimad võimalikud tingimused, et aidata kaasa majanduskasvule integreeritud siseturul, kapitaliseerida olemasolevad võimalused ja astuda vastu üleilmastumisest tulenevatele probleemidele.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult. – (DA) Käesoleva ettepaneku eesmärk on komisjoni väitel parandada ettevõtluse raamtingimusi ELi siseturul.

Ettepanekuga püütakse seda saavutada, andes ettevõtetele võimaluse vabalt valida ELi liikmesriik, milles registreerida oma asukoht, olenemata sellest, kus tegevus tegelikult toimub, ja olles kohustatud järgima vaid selle riigi seadusi, kus asub registrijärgne asukoht.

See avab tee ELi liikmesriikides raskesti kätte võidetud töötajate õigustest möödahiilimiseks.

Tõde on spetsiifiline. Lubage mul olla spetsiifiline.

Taani äriühing, mille registrijärgne asukoht on Kopenhaagenis ja kus on 35 töötajat, on Taani õiguse kohaselt kohustatud aktsepteerima seda, et töötajad nimetavad oma esindajad ettevõtte juhtkonda. See tagab selle, et töötajad saavad ülevaate ettevõtte seisundist ja tulevikust.

Kui esitatud ettepanek võetakse vastu muutmata kujul, siis saab kõnealune äriühing ennast lihtsalt registreerida Soomes asuva Euroopa osaiühinguna. Ühtäkki on vaja 150 töötajat selleks, et nimetada juhtkonda töötajate esindaja. Enamikus teistes liikmesriikides on olukord veelgi hullem.

Vahest komisjoni ettepanek edasiste läbirääkimiste käigus pisut paraneb. Võib-olla ei kujune lõplikult vastu võetud tekst nii kehvaks.

Igal juhul peaksime esitama endale küsimuse „Miks?“. Miks esitab komisjon ikka ja jälle ettepanekuid, mille ainus eesmärk on vähendada töötajate õigusi? Kas asi võib olla selles, et ELiga on midagi põhimõtteliselt valesti?

19. Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulevik (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Giusto Catania koostatud raport (A6-0050/2009) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta (2008/2305(INI)).

Giusto Catania, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, eelmisel aastal suurenes pagulaste arv kogu maailmas. Praegu on see ligikaudu 12 miljonit. Kui lisada riigisiselt ümberasustatud isikud, siis kerkib näitaja kogu maailmas üle 26 miljoni inimese, kes vajavad mingisugust kaitset. Põhjuseks on maailmas toimuvad sõjad – praegu on Iraagis 4 miljonit pagulast ja ümberasustatud isikut ja on selge, et need pagulased tekkisid sõja tõttu, mille alustamises osalesid ka Euroopa Liidu liikmesriigid.

Ühtse Euroopa varjupaigapoliitika loomine on vajalik, sest õigusriigina on meil kohustus tagada, et neid inimesi võetaks võrdselt vastu kogu Euroopa Liidus. See muutub veelgi tähtsamaks, kui võtta arvesse seda, et mõnedes liikmesriikides puudub süstemaatiline varjupaigaõigus. Pean kahetsusega nentima, et varjupaigamenetluse ühtlustamist on kaks aastat edasi lükatud, mis tähendab seda, et seda hakatakse rakendada 2012. aastal. Me peame tegema lõpu sellele kohutavale erinevusele, mis esineb liikmesriikide ja erinevate varjupaigasüsteemide vahel. Praegu oleme paradoksaalses olukorras, kus pagulasseisundi kandidaatide tunnustamise määr kõigub teatud kolmandate riikide kodanike puhul nullist kuni üheksakümne protsendini, sõltuvalt sellest, millisele liikmesriigile taotlus esitatakse.

Standardite ühtlustamine peaks tagama tugeva kaitse kogu ELis ega tohiks tugineda madalaimale ühishimetaajale. Varjupaiga institutsioon on oluline osa meie demokraatiast ja inimõiguste kaitsest ning on vastuvõetamatu, et seda on viimastel aastatel tugevasti nõrgendatud, sest varjupaigataotlejate vajadusi ja rahvusvahelistes konventsioonides sätestatud mittetagasisaatmise põhimõtet ei ole alati järgitud. Euroopa Liit peaks oma välispiiridel kehtestama mehhanismid varjupaigataotlejate tuvastamiseks ja tagamiseks, et isikud, kellel on õigus rahvusvahelisele kaitsele, pääseksid Euroopa Liidu territooriumile, sealhulgas välispiiri kontrollimise operatsioonide käigus. Seepärast peame põhjendatuks vaadata läbi Frontexi tegevus, sest Frontex suhtub sageli varjupaigataotlejatesse kui illegaalsetesse immigrantidesse.

Käesolevas raportis palub Euroopa Parlament Frontexil esitada üksikasjalikud andmed operatsioonide käigus tuvastatud varjupaigataotlejate ning kinni peetud ja transiit- või päritoluriiki tagasisaadetud isikute kohta. Me peame tagama rahvusvaheliste konventsioonide ja kolmandate riikidega sõlmitud lepingute korrektse rakendamise. Lepinguid ei saa sõlmida riikidega, mis ei ole ühinenud Genfi konventsiooniga. Paljud liikmesriigid aga eiravad seda, sealhulgas Itaalia, kes on sõlminud migratsioonivoogude juhtimise lepingu Liibüaga, kes ei kavatsegi ühineda Genfi pagulaste konventsiooniga.

Me oleme väga rahul – oleme seda rõhutanud ja loodame, et see paistab ka raportist välja –, et Euroopa Kohus on tunnistanud kehtetuks varjupaiga taotlemise direktiivi artikli, mis puudutab „turvaliste kolmandate riikide“ kontsepti ja turvaliste kolmandate riikide üldist nimekirja. Meie arvates ei saa olla sellist asja nagu „turvaline kolmas riik“; tegu on eksliku kontseptiga, sest iga kodanikku saab taga kiusata ka riikides, kus on kõrged demokraatlikud standardid.

Varjupaigataotlejad on haavatavad inimesed, kellel on vaja asjakohaseid vastuvõtutingimusi. Liikmesriigid ei tohi pidada inimesi kinni pelgalt põhjusel, et nad taotlevad rahvusvahelist kaitset. Seepärast väidan, et põhimõtteliselt ei tohiks varjupaigataotlejaid kinni pidada. Kahjuks peetakse paljudes liikmesriikides varjupaigataotlejaid jätkuvalt kinni seoses asjaoluga, et nad sisenevad riiki ebaseaduslikult. Kahjuks – ja selle märkusega ma lõpetan – ei ole Euroopa Liitu sisenemiseks teist võimalust. See ongi paradoks – isegi varjupaigataotlejad arvatakse ELi sisenemisel erinevatest rühmadest koosnevate rändevoogude hulka. Varjupaik ei ole soodustus, vaid riikide kohustus ja sõja eest põgenejate õigus.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, lugupeetud liikmed, juunis võttis komisjon vastu varjupaigaküsimuste tegevuskava. Komisjon kohustus esitama 2008. aasta ja 2009. aasta vahel konkreetsed ettepanekud kaitsestandardite parandamiseks, solidaarsuse suurendamiseks liikmesriikide vahel ja praktilise koostöö tugevdamiseks.

Me oleme sätestanud põhimõtted, millest liit peaks oma tegevuses juhinduma, mis peaksid säilitama liidu humanitaarse ja kaitsetraditsiooni, tagama tõeliselt võrdse kohtlemise kogu liidus, parandama varjupaigasüsteemi tõhusust ja edendama solidaarsust liidus ning liidu ja kolmandate riikide vahel.

Mul on hea meel tõdeda, et parlament jagab täielikult komisjoni seisukohti. Parlament jagab meie soovi luua kaitsvam, tõhusam ja õiglasem Euroopa varjupaigasüsteem.

Asjaolu, et parlament on koos nõukoguga nüüd kaasseadusandja, sisendab minusse lootust, et pikaks kujunevate läbirääkimiste tulemusena on nüüd suuremad võimalused töötada välja kvaliteetsed instrumendid, mis on rohkem kooskõlas põhiõigustega.

Tänu kaasotsustusmenetlusele ja kvalifitseeritud häälteenamusele hääletamisel nõukogus saab liit ühtlustada need rahvusvahelised kaitsestandardid kõrgemal tasemel.

Ma tänan parlamenti tugeva toetuse eest, mida parlament on osutanud komisjoni tegevuskavas välja kuulutatud algatustele.

Ühtlasi tänan teid selle eest, et olete prioriteetsena käsitlenud minu hiljutist ettepanekut varjupaigaküsimuste Euroopa tugiameti loomise kohta. Meil on vaja parlamendi tuge, et tagada selle mehhanismi edukus, mis võimaldab meil tugevdada praktilist koostööd ja varjupaigasüsteemide kvaliteeti. Ma loodan, et kolm institutsiooni jõuavad kiiresti kokkuleppele, et see amet saaks võimalikult kiiresti tööd alustada.

Härra Catania – lubage mul end raporti eest tänada –, te olete mures mõningate olukordade, eeskätt varjupaigataotlejate kinnipidamistingimuste pärast, varjupaigataotleja õiguste pärast Dublini menetluse raames, piirikontrolli mõju pärast juurdepääsu eest kaitsele ning teatud liikmesriikide poolt varjupaigataotlejate voogude vastuvõtul võetud koorma pärast. Mul on teile mõned vastused.

Mis puutub varjupaiga taotlejate kinnipidamise tingimustesse, siis komisjon on teinud vastuvõtutingimuste direktiivi muudatustes ettepaneku kehtestada kehtivatega võrreldes selgemad eeskirjad, eeskätt üldise keelu pidada kinni saatjata alaealisi. Me oleme sätestanud ka juhud, mil on võimalik täiskasvanute kinnipidamine, kehtestades seejuures sellised kaitsemeetmed nagu tõhus õigusabi või õigus õigusabile ning kinnipidamismeetme regulaarne kohtulik kontroll.

Lisaks, kooskõlas 5. veebruaril vastu võetud proua Roure'i raportiga avatud ja turvaliste vastuvõtukeskuste kohta tuvastas parlament neis keskustes rea probleeme. Vastuvõtutingimuste direktiivi suhtes tehtud muudatusettepanekud peaksid need probleemid lahendama.

Samu põhimõtteid järgides tegin ettepaneku paremini tagada Dublini menetlusest tulenevad varjupaigataotlejate õigused. Näiteks peame me aitama kaasa perekondade taasühendamisele, laste taasühendamisele nende perekonnaliikmetega ja tugevdama Dublini menetlusest tulenevaid varjupaigataotlejate menetluslikke garantiisid.

Ka parim varjupaigamenetlus oleks kasutu, kui ei oleks tagatud juurdepääs sellisele menetlusele. Ma olen teiega nõus, härra Catania, seoses vajadusega parandada piirivalveametnike tööd, koolitada neid ja tõsta nende teadlikkust varjupaigaküsimustest. Te mainisite erinevatest rühmadest koosnevaid rändevooge. Fontex peab olema võimeline täitma seda koolitusülesannet. Pärast käivitamist aitab tugiamet sellele kaasa, koostades käsiraamatud piirivalveametnikele. Me peame paremini määratlema ka kohustused seoses merelt päästetud inimestega. Kuhu nad peaksid suunduma? Kus saaksid nad vajaduse korral taotleda varjupaika? Ma teen koostööd liikmesriikidega, et leida õiged vastused nendele küsimustele. Loomulikult tuleb teadvustada survet, mille all varjupaigasüsteemid mõnedes liikmesriikides on. Me tahame suuremat solidaarsust mitte üksnes rahaliselt, vaid ka ameti poolt moodustatud kiirreageerimisekspertide meeskondade näol.

Me analüüsim ka võimalust viia pagulased kaitset pakkunud liikmesriigist vabatahtlikult üle teise liikmesriiki.

Nädala lõpus lähen ma Lampedusale ja Maltale, et heita pilk praktilistele nõuetele ja sellele, kuidas saab ühendus oma tuge pakkuda.

Proua juhataja ja austatud liikmed, lubage mul kasutada võimalust tänada teid täiendava 10 miljoni euro eest, mille eraldamise Euroopa pagulaste fondile parlament 2008. aasta lõpus heaks kiitis. Seda 10 miljonit eurot kasutatakse selleks, et 2009. aastal rohkem pagulasi liidu sees ümber paigutada. Sellega seoses tahan rõhutada, et väga tähtis on kohustus, mille liikmesriigid võtsid pärast Jordaaniale ja Süüriasse saadetud missiooni, mis puudutas Iraagi pagulaste ümberpaigutamist Euroopa Liidu liikmesriikidesse.

Me töötame ja mina töötan kõigil rinnetel ehk teisisõnu me tegeleme õigusaktide kvaliteedi, praktilise koostöö ja liikmesriikidevahelise ning liidu ja kolmandate riikide vahelise solidaarsuse parandamisega.

Ma olen parlamendile toetuse eest tõesti väga tänulik. Me peame tegema Euroopa Liidust tõeliselt ühtse kaitseala. Ma kavatsen lisada selle teema Stockholm programmi.

Täna teid, daamid ja härrad. Aitäh härra Catania ja proua Roure kogu tehtud ja väga kasuliku töö eest.

ISTUNGI JUHATAJA: MECHTILD ROTHE

Asepresident

Danutė Budreikaitė, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – (LT) Viimastel aastatel on pagulaste arv üle kogu maailma kerkinud 16 miljonini. 2007. aastal sai EL üle 200 000 varjupaigataotlejat. Probleeme on nii varjupaika taotlevatel pagulastel kui ka liikmesriikidel ning Euroopa ühine varjupaigasüsteem saaks seda koormat kergendada. Valitsusasutused peaksid rakendama konkreetseid, selgeid ja võrdseid tingimusi varjupaigataotlejate rahuldamise otsustamisel. Tähtis on anda pagulase staatus konkreetsete asjaolude, mitte näiteks rahvusele tugineva üldhinnangu põhjal. Ma tahaksin juhtida tähelepanu ka asjaolule, et Euroopa Komisjoni varjupaigapoliitika kavas ei mainita agentuuri Frontex, millel on väga tähtis osa pagulaste kaitsmisel. Lisaks on oluline mainida, et varjupaiga taotlejate arv sõltub otseselt varjupaigataotlejate päritolumaade poliitilisest, majanduslikust ja sotsiaalsest olukorrast. Seepärast peaks ühtne Euroopa varjupaigasüsteem olema tihedalt seotud Euroopa arengukoostööpoliitika ja humanitaartööga, mis vähendaks nende varjupaigataotlejate arvu, kes on tegelikult majanduslikel põhjustel ümberasujad.

Carlos Coelho, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (PT) Proua juhataja, komisjoni asepresident, daamid ja härrad, pärast Tampere otsuseid on tehtud palju liikmesriikide varjupaigaõiguse ühtlustamiseks. Ühtlustamise aluseks on olnud väikseim ühisosa olukorras, kus tavad ja menetlused on väga erinevad. Meil pole ikka veel võrdset

ligipääsu kaitsele Euroopa Liidus ja seetõttu on ikka veel probleeme pagulaste edasiliikumisega teistesse liikmesriikidesse ja taotluste dubleerimisega.

Nagu raportöör juba märkis, kerkis pagulaste arv 2008. aastal üle 12 miljoni. Seepärast on meil kiiresti vaja käivitada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teine faas. Ühesugune kaitse kogu ELi ulatuses on võimalik vaid siis, kui kehtestada ühtne varjupaiga taotlemise menetlus tõhususe, kiiruse, kvaliteedi ja otsustusprotsessi õigluse tagamiseks koos ühtsete standarditega isikute kvalifitseerimiseks pagulasteks või rahvusvahelist kaitset vajavateks isikuteks. Ainult niiviisi saab varjupaigataotlejaid kohelda võrdselt, olenemata liikmesriigist, kus nad oma varjupaigataotluse esitavad.

Seepärast on mul hea meel esitleda käesolevat varjupaiga tegevuskava, mille koostamisel on osalenud mitmed avalikud organisatsioonid ja mis sätestab tegevusjuhendi eelseisvateks aastateks eesmärgiga töötada välja Euroopa ühine varjupaigasüsteem. Ma toetan vastuvõtutingimuste direktiivi, varjupaigamenetluste direktiivi ja kvalifikatsiooni direktiivi muudatuseettepanekuid, millega täpsustatakse kriteeriume, mis võimaldavad varjupaigataotlejatel saada rahvusvahelist kaitset. Mul on hea meel, et volinik Barrot on rõhutanud vajadust tagada vastavus teiste poliitikavaldkondadega, mis mõjutavad rahvusvahelist kaitset, ja ma lootan, et see vastavuses olev lähenemine laieneb teistele ühisvaldkondadele.

Lõpetuseks tahaksin önnitleda raportöör Giusto Cataniat tehtud töö eest, mida toetavad Euroopa Rahvapartei (Kristlikud Demokraadid) ja Euroopa Demokraadid.

Martine Roure, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Proua juhataja, ma soovin önnitleda meie raportööri suurepärase raporti puhul, mis kajastab õigesti seda tasakaalustamatust, mis iseloomustab praegust varjupaigasüsteemi Euroopas ja esitab mitmeid ettepanekuid, mis võimaldavad meil liikuda edasi õiges suunas.

Me peame tegema lõpu olemasolevatele vastuvõetamatutele erinevustele liikmesriikide vahel. Varjupaigataotlejale antav vastus sõltub riigist, kus ta varjupaigataotluse esitab.

Ühtlasi kutsume üles oluliselt parandama varjupaigataotlejate majutustingimusi. Selleks on vaja kinnitada põhimõtet, mille kohaselt varjupaigataotlejaid, eeskätt haavatavaid isikuid, naisi, lapsi ja piinamisohvreid ei tohi kinni pidada. See nõuab ka garanteeritud juurdepääsu minimaalsele õigusele elamispiinnale, tööle, tervishoiule ja haridusele ehk teisisõnu põhiõigustele, mis tagavad inimväärikuse.

Tähtis on reformida Dublin II süsteem. Eeskätt kinnipidamiskeskuste külastused on meile näidanud – nagu ütles härra Rothe –, missugune on ebasobiva tegevusega kaasnev kahju, niivõrd kuivõrd see tegevus asetab vastuvõetamatu koorma riikidele, keda otseselt mõjutavad Euroopa ukse poole suunduvate sisserändajate vood.

Meil on käia veel pikk tee, enne kui saavutame ühtse varjupaigapoliitika. Meil ei maksa laskuda illusioonidesse, kuid ma lootan, et komisjoni uued ettepanekud, mille suhtes saame anda tõhusa panuse, võimaldavad meil panna aluse struktuurile, mis hoolimata sellest, et ta on täna veel nõrk, kujuneb loodetavasti tugevaks tulevikus.

Ma tänan südamest volinik Jacques Barrot' käesolevas asjas üles näidatud vankumatu tahte eest, sest siinkohal on tarvis just tugevat tahet. Ma lootan, lugupeetud volinik, et teil on aega seda tööd teostada, sest see kohus tuleneb väärtustest, mida me Euroopa Liidus kaitseme.

Sarah Ludford, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Proua juhataja, ma toetan raportööri raportit ja komisjoni tööd. Pagulaste kehval olukorral ELis ei ole mingit vabandust, sest varjupaigataotluste arv on läbi aegade olnud madal. Ühistegevuse puudumine, erinevad allikad teabe hankimiseks päritolumaa kohta ja suutmatus rakendada ELi õigusakte tähendab, et mängureeglid ei ole võrdsed. Seetõttu keskenduvad varjupaigataotlejad riikidele, kus varjupaigataotluste rahuldamise tingimused on kõige leebemad, samas kui riigid püüavad suunata taotlejaid teisesse riikidesse.

Üks element, mis tekitab ebavõrdset juurdepääsu kaitsele, seisneb selles, et mõned liikmesriigid deporteerivad inimesed enne nende hindamist ning sisuliselt maksavad altkäemaksu kolmandatele riikidele, et need takistaks sisserändajate tulekut.

Paljud eri rühmadest koosnevad rändevood võivad sisaldada majanduslikel põhjustel sisserändajaid, ent see ei tee neist veel kurjategijaid. Isegi kui vaid mõned neist on pagulased, tuleb nad tuvastada. Nagu ütles härra Catania, tuleb inimõiguste kaitse integreerida piirikontrolli, eeskätt Frontexi mandaati. Inimesi ei tohi pidada kinni pelgalt seetõttu, et nad taotlevad varjupaika.

Lisaks ühtsele menetlusele ja kaitse sisule on vaja praktilist koostööd, toetust ja solidaarsust, sealhulgas olulise varjupaigaküsimuste Euroopa tugiameti kaudu, mis pakub ühtseid allikaid teabe saamiseks riikide kohta. Parem kvaliteet ja täpsemad esmaotsused säästavad raha, sest väheneb kulukate apellatsioonide arv.

ELi riikide kohustamine lubada varjupaigataotlejatel kuue kuu pärast töötada, kui nende taotluse osas ei ole otsust langetatud, on väga tähtis: säilib nende inimväärikus ja nad maksavad ka makse. Ma olen väga pettunud, et Ühendkuningriiki otsustas loobuda täiendatud vastuvõtudirektiivi rakendamisest, sest see keelab automaatse kinnipidamise pelgalt põhjusel, et isik on esitanud varjupaigataotluse, ei luba Ühendkuningriigi poolt kinnipidamisel kasutatud kiirmenetlust ja jõustab õiguse töötada pärast kuue kuu möödumist. On üsna häbiväärne, et minu oma riik peab neid tingimusi liiga koormavateks.

Jan Tadeusz Masiel, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Proua juhataja, me peaks veel kord kogu südamest tänama eesistujariiki Prantsusmaad, mis tegi varjupaigaküsimuses suuri edusamme, kui saavutas Euroopa sisse- ja varjupaigapakti vastuvõtmise nõukogus eelmise aasta oktoobris. On tõsi, et Euroopa Liit vajab ühtset varjupaigapoliitikat ja peab kujundama ühtse suhtumise pagulaste vastuvõtmise kohta. Abi tuleks osutada ELi liikmesriikidele, millesse suunduv varjupaigataotlejate voog on suurim. Varjupaiga küsimus on väga delikaatne. Raske on otsustada, kellel on tõepoolest vaja kaitset ja kes püüab põgeneda oma riigis valitseva vaesuse eest ning ehkki ka viimased vajavad abi, ei saa me kõiki vastu võtta. Kokkuvõttes peaks ELi menetlus olema ühtne, läbipaistev ja kiire.

Hélène Goudin, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, „Euroopa kindluse“ loomine kiireneb iga aastaga. See on äärmiselt kahetsusväärne mitte pelgalt seepärast, et ühtne varjupaigapoliitika kujuneb suure tõenäosusega rangemaks ja veelgi piiravamaks poliitikaks, mille korral kaotavad enim inimesed, kes vajavad kaitset. See areng on pehmelt öeldes murettekitav.

Raportis püütakse võtta kasutusele ühtsed standardid, määramaks, kas isiku puhul on tegu pagulasega. Ma küsin endalt: „Miks?“ Meil on juba rahvusvahelised konventsioonid, mis selle sätestavad. Me ei peaks püüdma luua uusi ELi standardeid, mis suure tõenäosusega kujunevad rangemaks kui näiteks Genfi konventsioon.

Peaaegu igal nädalal kuuleme kohutavaid teateid Lõuna-Euroopa pagulaslaagritest. Sinna sattunud elavad kohutavates tingimustes, mille suhtes võimud on otsustanud silmad kinni pigistada. Probleem ei ole mitte laagrites kinnipeetavates inimestes, vaid pigem asjaolus, et inimõigusi ei austata, olenemata sellest, et kõik liikmesriigid, vähemalt teoreetiliselt, vastavad Kopenhaageni kriteeriumitele. Hoopis see on küsimus, mida peaksime parlamendis arutama. Juurdepääs riigi territooriumile on iga riigi enese otsustada, ent rahvusvahelisi konventsioone ja lepinguid tuleb loomulikult täita.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Euroopa ühist varjupaigasüsteemi iseloomustab järjepidevuse puudumine rahvusvahelise kaitse instrumentide kohaldamisel.

Suurte erinevuste tõttu 27 liikmesriigi otsustusprotsessis varjupaigataotluste menetlemisel kõigub taotlejate pagulase staatuse tunnustamise määr vahemikus nullist üheksakümne protsendini. Lisaks panevad Dublini süsteemi kriteeriumid Euroopa Liidu välispiiril asuvatele liikmesriikidele ebaproportsionaalse koorma, sest nemad kui riigid, kuhu esmalt sisenetakse, vastutavad varjupaigataotluste menetlemise eest.

Endiselt esineb selliseid nähtusi nagu ühest liikmesriigist teise edasilikumine ja taotluste dubleerimine. Üks ELi varjupaigapoliitika põletavamaid vajadusi on seotud analüüside, kogemuste ja teabe vahetamisega liikmesriikide vahel. Koostöö arendamiseks varjupaigataotluse menetlemise eest vastutavate haldusorganite vahel tuleb leida praktilisi lahendusi.

Kõige keerukam lahendamist vajav probleem on liikmesriikide vaheline kommunikatsioon, mis puudutab rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute erinevat kohtlemist vastavalt nende päritolumaale. Ma loodan, et komisjoni poolt kolm nädalat tagasi esitatud määrus varjupaigaküsimuste Euroopa tugiameti loomiseks aitab praegused probleemid osaliselt lahendada.

Ma kutsun üles selle Euroopa ameti tulevase juhte mitte eirama koostööd Euroopa Välispiiridel Operatiivkoostöö Korraldamise Ametiga, Euroopa rändevõrgustikuga ning liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate ametiasutustega, mis tegelevad rände- ja varjupaigaküsimustega. Lisaks tegevuse dubleerimise vältimisele võimaldab koostöö koordineerida liikmesriikide tegevust ja kasutada ära nende oskusteavet varjupaigaküsimustes.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Proua juhataja, volinik Barrot, alustuseks tahaksin tänada härra Cataniat tema raporti eest. Ma olen täiesti nõus seisukohaga, et on kahetsusväärne, et jõustumine on lükatud edasi

aastani 2012. Ma tahaksin tõstatada kolm küsimust: laste õigused, inimkaubanduse ohvriks langenud naiste toetamine ja võimalused ning parem valmisolek maailmas ootamatult tekkivateks kriisideks.

On hea, et parlament kutsub üles pöörama tähelepanu asjaolule, et lastele ja alaealistele tuleks tagada erikaitse. Mind paneb jätkuvalt muretsema see, et lapsi peetakse kinni. See on vastuvõetamatu.

Eile oli rahvusvaheline naistepäev. Küsimus, millega mina selle koosseisu ametiajal tegelenud olen, puudutab seda, kuidas riigid kohtlevad naisi ja lapsi, kes on langenud inimkaubanduse ohvriks, s.t kas neil inimestel on õigus jääda ELi või saada abi koju naasmiseks. Kui Rootsis olid võimul sotsiaaldemokraadid, siis oli kindel, et naistel, keda oli Rootsis kuritarvitatud – olenemata sellest, kas see toimus seoses inimkaubanduse, abielu või vägivallaga – oli õigus jääda. Nüüd võidakse naisel lubada jääda, ent ainult juhul, kui ta teeb koostööd politsei ja prokuratuuriga. Milliste kuritegude puhul peale inimkaubanduse on varjupaiga saamise eeltingimuseks koostöö? Ma leian, et see on naiste ja laste diskrimineerimine ning arvestades, et eile oli naistepäev, tahtsin sellele küsimusele tähelepanu juhtida.

Kolmas küsimus seondub sellega, kuidas riigid võtavad vastu varjupaigataotlejaid ja mis riike valitakse. Minu kodumaa Rootsi on riik, mis on võtnud vastu kõige rohkem pagulasi Iraagist. Võrreldes nii USA kui ka Kanadaga on tegu tohutu hulga ja sama kehtib ka võrdluses enamiku ELi liikmesriikidega. Ma loodan, et ELi uus varjupaigasüsteem on paremini valmis ühise vastutuse võtmiseks, kui maailmas midagi juhtub või kui tungitakse riiki, nagu juhtus Iraagi puhul. ELi solidaarsusel põhinev süsteem ei peaks toimima vaid juhul, kui olukord on rahulik – see peab toimima ka kriiside ja konfliktide ajal.

Gerard Batten (IND/DEM). - Proua juhataja, pagulase staatuse tunnustamist ja varjupaika taotlevate inimeste arv kasvab plahvatuslikul kiirusel. Nagu raport ütleb, on maailmas hetkel ligikaudu 12 miljonit pagulast ja 26 miljonit riigisiselt ümberasustatud isikut. See pole sugugi üllatav, sest mõnedes riikides sellistel kontinentidel nagu Aafrika ja Aasia on süvenemas poliitiline kaos ja maailmas süveneb finants- ja majanduskriis, mille sügavus on veel teadmata.

Me võime olla kindlad selles, et lähikuudel ja -aastatel pagulaste ja varjupaigataotlejate arv suureneb veelgi. Kedagi ei üllata, et Euroopa Parlamendi lahenduseks on riiklike varjupaigasüsteemide ühtlustamine. Raportis pakutakse välja Euroopa ühine varjupaigasüsteem ja varjupaigaküsimuste tugiamet, mis lähtub ühistest standarditest pagulase staatuse tunnustamisel ja varjupaiga andmisel. Raportis tehakse ettepanek, mille kohaselt ei tohiks lubada liikmesriikide valitsustel pidada varjupaigataotlejat kinni pelgalt põhjusel, et ta taotleb varjupaika, ja et pagulastel tuleks võimaldada taotleda üleviimist ühest Euroopa riigist teise. Selles tehakse ettepanek, et kui taotlejat peetakse kinni, siis peab ta saama kaitsta oma õigusi liikmesriigi kohtus.

Kõik see on retsept liikmesriikide varjupaigasüsteemide poolt tekitatud kaose ja ummikseisu ületamiseks. Paljud, et mitte öelda enamik neist, kes taotlevad pagulaseks tunnustamist ja varjupaika kodust kaugel asuvates Euroopa riikides, on majanduslikel põhjustel sisseändajad, kes otsivad paremat elu. Neile ei saa seda pahaks panna. Ent mida hõlpsamaks muutub Euroopasse tulek, seda rohkem neid tuleb.

Väljapakutud ühised süsteemid muudavad liikmesriikidel oma piiride kaitsmise veelgi raskemaks ja teevad veelgi lihtsamaks liikmesriikidesse sisenemise majanduslikel põhjustel sisseändajate jaoks, kelle arvu ei ole võimalik ennustada. Suurbritannia vajab veel rangemaid piiranguid, mitte Euroopa Liidu poolt kehtestatavaid leebemaid reegleid.

Simon Busuttill (PPE-DE). - (MT) Raportööril oli õigus, kui ta ütles, et ühise varjupaigapoliitika aluseks peab olema solidaarsuspõhimõte. Just solidaarsusest on meie varjupaigapoliitikas puudu, nagu volinik Barrot sel nädalal minu kodumaad Maltat ja Lampedusa saart külastades märgib. Volinik, solidaarsust te sealt ei leia. Solidaarsus võeti esmakordselt kasutusele eelmise aasta oktoobris vastu võetud sisseände- ja varjupaigapaktis. See lisati koormuse jagamise klausliga, mis keskendus koormuse jaotamisele riikide vahel. Tegu oli selle esmakordse kasutuselevõtu ja positiivse sammuga. Seda klauslit kohaldatakse vabatahtlikkuse alusel ja see võimaldab ühte riiki saabunud ja varjupaika taotlevate sisseändajate üleviimist teise Euroopa Liidu riiki. Parlament eraldas Euroopa Liidu käesoleva aasta eelarvest koguni 5 miljonit eurot, et aidata kaasa selle klausli rakendamisele. Senini saab praktikast rääkida vaid ühest klausli rakendamise juhust, kui Prantsusmaa tegi ettepaneku võtta Maltalt vastu 80 varjupaiga taotlejat. Tegu on tähtsa žestiga, ent teised Euroopa Liidu riigid ei järginud seda eeskujut, millest on väga kahju. Seepärast küsin ma volinikult, mis meetmeid võtab komisjon selleks, et tagada selle koormuse jagamise mehhanismi rakendamine? Mida teeb komisjon, tagamaks, et suurem hulk riike näitaksid üles solidaarsust ja võtaksid vastu sisseändajaid riigist, mis kannatab ebaproportsionaalse sisseändajate koorma all? Kas komisjon kavatseb koostada programmi sisseändajate ümberjagamiseks riikide vahel ja kuidas ta kavatseb sellele klauslile tugineda ja seda kohaldada?

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Praeguses olukorras, kus pagulaste arv on üle maailma suurenenud ja Euroopa Liitu tuleb üle poolte varjupaigataotlejatest, on Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomine tähtis prioriteet.

Sellega seoses tervitan ettepanekut asutada varjupaigaküsimuste Euroopa tugiamet, et koordineerida liikmesriikide poliitikat ja vältida ebaproportsionaalse koormuse asetamist teatud liikmesriikide õlgadele. Ma arvan, et ameti töö tuleb korraldada nii, et ametil oleks oluline roll kriisi korral ja et amet hindaks taotlusi korrektselt.

Ma leian, et uutele Euroopa Liidu liikmesriikidele, eeskätt Rumeeniale ja Bulgaariale peaks Euroopa Liit andma toetust tõhusate solidaarsusmehhanismide abil, et tagada adekvaatsed tingimused varjupaiga taotlejate vastuvõtmiseks. Ärgem unustagem, et me peame olema Euroopa tasandil proaktiivsed, mitte reaktiivsed ning koondama tähelepanu koostööle kolmandate riikidega, et kriise vältida.

Alin Lucian Antochi (PSE). – (RO) Igal aastal annab Euroopa Liit peavarju miljonitele inimestele, kes põgenevad tagakiusamise ja konfliktide eest oma päritolumaal. Pagulasteks tunnustamise määr kõigub liikmesriigiti nullist üheksakümne protsendini. Dublini süsteem, mis hõlmab pagulaste vastuvõtmist riigi poolt, kuhu nad esmalt saabusid, tekitab lisaks ebakõla eelnimetatud riikide ja riikide vahel, mis ei külgne kolmandate riikidega seoses varjupaigapoliitika koordineerimisega ja pagulaste suhtes võetavate meetmetega.

Nagu eelkõnelejad juba öelnud on, peab Euroopa ühine varjupaigasüsteem võimaldama liikmesriikidel pakkuda pagulastele suuremat kaitset alates nende saabumisest kuni täieliku sulandumiseni kohalikku kogukonda, kehtestades ühtse varjupaigamenetluse, mis sätestab selged, mõistlikud ja ühtsed tingimused, mida ametiasutused saavad kasutada varjupaigataotlejate menetlemiseks.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata liikmesriikide vahelisele solidaarsusele eesmärgiga koordineerida suuri pagulaste voogusid mõnedes riikides nii finantsabi kaudu kui ka sisemiste ümberpaigutamise- ja jaotusmehhanismide abil, mis võimaldavad pagulaste ühtlast hajutamist üle kogu Euroopa Liidu.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Ma tahaksin tänada raportööri ja rõhutada selle teema tähtsust, kuigi esindan Eestit, kuhu jõuab väga väike hulk pagulasi.

Senini on pagulastena tunnustatud vaid mõni inimene aastas, ent me oleme väike riik ja ehkki meil käib ka turiste, on elu meil raske. Me mõistame vajadust solidaarsuse järele, ent ma leian, et neid, kes on juba pidanud elus palju kannatama, ei tuleks veel kord karistada karmi kliimaga, kui nad seda ise ei soovi.

Seepärast oleks mõistlik rääkida kohustuste, mitte inimeste jagamisest, et parandada nende riikide olukorda, kuhu saabub suur hulk varjupaigataotlejaid. Standardite ühtlustamine väärrib kahtlemata toetust. Kui meil on üks piir, siis on loogiline, et varjupaigataotlejatele tagatakse võrdne kohtlemine kogu Euroopa Liidus.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, ma ei ole absoluutselt nõus euroskeptikute kampaaniaga Lissaboni lepingus sätestatud ühise sisserände- ja varjupaigapoliitika vastu. Me peame tegutsema ühiselt ja kindlamalt, et võidelda ebaseadusliku sisserändega, tagades samas varjupaigataotlejatele inimväärikamad tingimused. Mind häirib, et Euroopa pagulaslaagrites ei ole pagulaste lastel juurdepääsu haridusele ega kuude kaupa vajalikku tervishoidu. Samuti on vastuvõetamatu, et mõned Schengeni alasse kuuluvad riigid ei tunnusta pagulaste staatust, samas kui teised seda teevad. On kahetsusväärne, et Frontex ei jälgi rahvusvahelise kaitse taotlejate arvu ja päritoluriike. Jah, meil on vaja ühist varjupaigasüsteemi ja meil on vaja ka puhverriike solidaarsuse alusel. Me peame aga siduma varjupaigapoliitika ka arengupoliitikaga, et ennetada sisserännet.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, ma teen lühidalt, ehkki ma kuulasin hoolega kõiki kõnelejaid ja tänan Euroopa Parlamenti tugeva toetuse eest püüdlusele anda varjupaigapoliitikale täielik ulatus, mida ta vajab kõigi maailmas tagakiusatud inimeste suhtes. Nagu Martine Roure ütles, on meil moraalne kohustus seda teha.

Ma tahaksin teha paar täpsustust. Mõned teist eesotsas härra Cataniaga mainisid Frontexit. Pean ütlema, et Frontexil on nüüd kontaktisik ÜRO Pagulaste Ülemkomissari büroos. Frontex püüab täielikult mõista varjupaigataotlejate probleeme ja komisjon on teinud ettepaneku kehtestada reeglid, et parandada Frontexi kohustuste määratlust mereoperatsioonide korral. Praegu arutame seda olulist küsimust liikmesriikidega.

Ma tahaksin tulla tagasi solidaarsusnõude juurde, mille paljud teist esitasid. Ma pean silmas eeskätt härra Busuttili, kes mainis rasket olukorda, milles Malta antud küsimuses on. On tõsi, et varjupaigaküsimuste tegevuskavas tegi komisjon ettepaneku uurida võimalusi, mida saab pakkuda varjupaigataotlejate jaotamiseks liikmesriikide vahel vabatahtlikkuse alusel.

Arutelud liikmesriikidega algasid sügisel mitteametliku dokumendiga, milles sätestati mitmed võimalused solidaarsuspõhimõtte rakendamiseks varjupaigaküsimustes. Pean tunnistama, et liikmesriikide enamuse nõusoleku saamine pagulaste omavaheliseks jagamiseks ei ole lihtne. Me algatame aga uuringu taolise jagamise mõju ja võimaluste kohta liidu tasandil.

Tahaksin ka lisada, et me oleme valmis rahastama projekte, mis on seotud pagulaste jagamise ja ümberpaigutamisega Euroopa pagulaste fondi raames. Mul on võimalus korrata seda liikmesriikides, mida külastan. Nende puhul on sageli tegu riikidega, kuhu saabub enim varjupaigataotlejaid.

Kokkuvõttes usun, et me oleme alustamas pikka teekonda, mis on oluline, kui tahame, et Euroopa säilitaks oma väärtustes tugeva identiteedi, mille kohaselt on tegu piirkonnaga, mis võtab avasüli vastu kõik kannatavad maailma inimesed, kes loodavad meie abile.

Palju tänu Euroopa Parlamendile, proua juhatajale ja lugupeetud liikmetele seisukohtade eest, mis on mulle kui volinikule väga väärtuslikud.

Giusto Catania, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada kaasliikmeid, kes on seda raportit toetanud, ja ka härra Barrot' tema toetuse ja komisjoni poolt tehtava töö eest, selleks et muuta teatud direktiive, eeskätt varjupaigamenetluse direktiivi, näidates üles tahet ühist varjupaigasüsteemi paremaks muuta. Parlament tegutseb selles valdkonnas kaaseadusandjana ja ma leian, et me peame täitma oma ülesannet, et ühtlustada varjupaigamenetlus kõrgeimal tasemel, püüdes luua ühtlustatud süsteemi, mis võimaldab võtta vastu suurel hulgal pagulasi ja parandab liikmesriikide vastuvõtutingimusi nii, et süsteem muutub üha sidusamaks.

Ma usun, et parlamendi praegune koosseis on täitnud olulise ülesande, tutvudes pagulaste kinnipidamiskohtadega Euroopas. Me oleme külastanud paljusid – proua Roure oli viimase raporti koostaja – ja täheldanud, et sageli on liikmesriigid rikkunud varjupaiga saamise õigust, sageli pole tagatud normaalsed vastuvõtutingimused, nagu õigus tervishoiule ja õigusabile, ning ei ole antud teavet potentsiaalsete varjupaigataotlejate kohta. See on juhtunud seepärast, et erinevatest rühmadest koosnevaid rändevooge on juhitud viisil, mil võitlus ebaseadusliku sisserändega ja välispiiride kaitse on muutunud vastuvõtmise, eeskätt varjupaigataotlejate vastuvõtmise vajadusest tähtsamaks.

Ma olen nõus mõningate kaasliikmete poolt tehtud märkustega, eriti vajadusega vaadata läbi Dublini määrus ja tagada solidaarsusmehhanism liikmesriikide vahel, et seda koormat saaks jagada, ent ka sellega, et meil on vaja solidaarsusmehhanismi varjupaigataotlejate suhtes, sest tunnustada tuleb nende õigust teise kohta üleviimisele, et nende juhtumiga tutvuda.

Lõpetuseks, mõned liikmed tõstasid piirikontrolli küsimuse. Ma leian, et see on argumentatsiooni põhiviga: piiride kaitse ja varjupaigaküsimus on kaks täiesti erinevat asja. Me peame tagama õiguse varjupaigale kui Euroopa Liidu poolt järgitava põhiõiguse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, eelmisel aastal kerkis pagulaste arv maailmas üle 12 miljoni, samas kui 26 miljonit inimest on riigisiselt ümber asustatud, mis näitab probleemi tõsidust. Kahjuks ei ole standardid vähimalgi määral ühtlustatud, sest kolmandatest riikidest pärit taotlejate määr, kellele omistatakse pagulase staatus, kõigub erinevates liikmesriikides nullist üheksakümne protsendini.

Varjupaiga andmiseks tuleks kehtestada ühtne kord, samuti ühtsed standardid, mis võimaldaksid otsuste langetamist selle kohta, keda lugeda pagulaseks või kas isik vajab rahvusvahelist kaitset. Kõik inimesed, kes selles valdkonnas otsuseid teevad, peaksid saama võrdse juurdepääsu erialasele teabele taotleja päritolumaajast ja kaebusi lahendavate organite kohta ning teavet tuleks anda ka varjupaika taotlevatele inimestele.

Ooteperioodil on ülimalt tähtis, et ametiasutused võtaksid arvesse raskemas olukorras varjupaigataotlejate, sh laste, puuetega inimeste ja naiste erivajadusi. Tähtis on luua ühine andmebaas, et avaldada ja koguda teavet päritolumaade kohta.

Väärib rõhutamist, et kohustus osutada abi on tagatud ÜRO mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS) ja see on õiguslikult siduv kõigile ELi liikmesriikidele ja ELi agentuurile Frontex.

20. Romide sotsiaalne olukord ja nende tööturule juurdepääsu parandamine ELis (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on romide sotsiaalsel olukorda ja nende juurdepääsu parandamist ELi tööturule käsitleva raporti (A6-0038/2009, 2008/2137(INI)) lühiettekanne proua Kósáné Kovács poolt tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel.

Magda Kósáné Kovács, raportöör – (HU) Täna teid, proua juhataja. Austatud volinik, daamid ja härrad. Esitan pärast mitmekuist tööd parlamenti raporti romide sotsiaalse olukorra ja parema tööturulepääsu kohta, raporti, milles väljendub meie sügav vastutustunne liikmesriigi suuruse vähemusrühvuse – romide – tuleviku eest Euroopas.

Viimastel kuudel on vajadus midagi ära teha mitte kahanenud, vaid hoopis hädavajalikumaks muutunud. Üleilmne majanduskriis on haaranud kogu Euroopa ja sellega kaasnev majanduse segipaisatus mõjutab taas kord ühiskonna kõige haavatavamaid rühmi ja eriti romisid. Ühiskonna enamuse suurenev ja põhjendatud eksistentsiaalne ärevus on viljakas pinnas vähemuste vihkamiseks, diskrimineeriva ja tõrjuva hoiaku ning patuoinaste otsimise jaoks. Hea ja väga tähenduslik on, et romide raporti saab vastu võtta samal nädalal kui parlament valmistub järgmiseks nõukogu istungiks, kus otsitakse mitte ainult kriisist väljatuleku vahendeid, vaid ka võimalust vähendada inimeste traumeeritust ja ohtu elatusallikatele Euroopat ühendava solidaarsuspõhimõtte alusel.

Viimastel kümnenditel oleme teada saanud, et ei ole dünaamilist majandusarengut, mis pakuks olemasolevaid ümberjaotumissüsteeme kasutades automaatselt mobiilsust kõige madalama sotsiaalse kihi esindajatele. Vastupidi, oleme näinud, et kui võrdsete võimaluste põhimõtet ei toeta poliitika, võivad erinevused ühiskonna piirialadel arenguperioodidel veelgi suuremaks muutuda. Praegu on meie ülesanne mobiliseerida kriisiga tegelemise ressursid ja kasvatada majandust nii, et 10 miljonist romist ei saaks mitte kriisi ohvreid, vaid majanduse taastumises osalejad. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni valdava enamuse arvates on see, et märkimisväärt osa romisid elab arengumaadega võrreldavates tingimustes, lubamatu. Kümned tuhanded romi lapsed kasvavad endiselt üles segregeeritud koolides, kus nad ei saa konkurentsivõimelisi teadmisi, ning nad kannavad endaga kogu elu kaasas tõrjumise ja diskrimineerimise haavu. Miljonid elavad agulites, kus ei ole veevärki, kanalisatsiooni ja sageli ka elektrit, ning nende eluiga on 10–20 aastat lühem kui enamikel inimestel. Nad ei saa kutseõpet, elavad juhutöödest ja nende elustiili diskrimineeritakse selgelt iga päev. Ja mis on seejuures kõige dramaatilisem: see olukord kinnistab nende verbaalset tõrjumist, vihakõnesid ja etnilisi konflikte. Sest kes ei ole kuulnud ütlemist, et mustlane ei tahagi oma olukorda muuta, vaid eelistab töötegemisele varastamist?

Põhjus on see, et nende elukvaliteet on arengumaade tasemel; see omakorda suurendab kalduvust neid tõrjuda ja vihapuul kasvavad mõrvarlikud teod. Vägivalla saab kaotada vaid selle juuri läbi raiudes. See ei puuduta mitte ainult Kesk- ja Ida-Euroopa riike, kes tahavad rahu, vaid igat Euroopa kodanikku. Samuti ei tohi me unustada, et vananeva Euroopa põhihuvides on tagada see, et selles ei elaks õnnetud inimesed, kes sõltuvad sotsiaalabist, vaid hea haridusega töötajad, kes suudavad makse maksta. Selline on täna teie ette toodud raporti sisu.

Et teha, mida vaja, peavad Euroopa Liidu erinevad institutsioonid kõikehõlmavat romide poliitikat laiendama ja kavandatult ellu viima. Vaja on Euroopa ühist meelekindlust, et liikmesriikide heade kavatsustega, aga sageli kulukad ja ühise tahte puudumisel tulemusteta jäävad jõupingutused saaksid uue suuna. Tahaksin siiralt tänada kõiki kolleege, kelle olulised algatused aitasid teha sellest kõikehõlmavamast raportist. Koostöötahe võib parandada arusaamist, et Euroopa Liidule ei ole selle sajandeid oma keskkonnaga kohandunud suure potentsiaalse tööjõu kohene integreerimine mitte valiku, vaid vajaduse küsimus. Täna tähelepanu eest.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, proua Kósáné Kovács, daamid ja härrad, tahaksin proua Kósáné Kovácsit tänada tema raporti eest, mis aitab kaasa ühistele jõupingutustele romide sotsiaalsel kaasamisel.

Komisjon on teie analüüsiga ühel arvamisel, proua Kósáné Kovács, mis puudutab selle tõrjumise peamisi põhjusi: nende sotsiaalset eraldatust, takistusi hariduse omandamisel, diskrimineerimist, mis ei lase neil täiel määral osaleda tööelus, mis takistab juurdepääsu kaupadele ja teenustele, ja ennekõike – olete selle kenasti esile toonud – nende seotud eelarvamusi ja stereotüüpe.

Komisjon toetab ka Euroopa Parlamendi ettepanekuid leida jätkusuutlikud lahendused, eelkõige teie rõhuasetust laste arengule alates eelkoolieast ning mikrokrediidi väljatöötamist, et tugevdada ettevõtlust, ja

struktuurifondide sihipärast rakendamist. Komisjoni arvates nõuab tulemuslike ja jätkusuutlike lahenduste elluviimine kõikide oluliste osaliste, sealhulgas romide endi, tegevust, et neid puudutav poliitika välja töötada ja rakendada ning seda jälgida.

Lisaks on komisjoni arvates parem kasutada romide kaasamise saavutamiseks ühenduse instrumente ja poliitikat ning vahetada tuleks häid tavasid, nagu programm ACCEDER Hispaanias või desegregeerimine Ungaris. Et poliitika oleks tulemuslik ja saavutaks sotsiaalse integratsiooni eesmärgi, peab see olema sihipärane ja arvestama romide kogukondade eriolukorraga.

Proua Kósáné Kovács, komisjon jätkab teie raporti vaimus romide sotsiaalse kaasamise toetamist, tugevdades kõikide romide, eelkõige naiste ja laste, õiguste kaitset, võttes Euroopa tasandil poliitika kooskõlastamisel arvesse romide probleeme, eelkõige mis puudutab tööhõivet ja sotsiaalset kaasamist, püüdes rakendada aktiivsemalt struktuurifonde ja Euroopa Sotsiaalfondi, ning lõpuks tugevdades romide kodanikuühiskonna institutsionaalseid võimeid.

Tahan teid, proua Kósáné Kovács, tänada selle raporti eest. Võin teile öelda, et mu kolleeg, volinik Špidla, ja mina oleme neist probleemidest väga teadlikud. Lisaksin, et meie Põhiõiguste Amet peab esitama meile kaks raportit romide olukorra kohta ning loodan, et need aitavad meil esitada ja edendada seda, mida te just meile nii kenasti selgitasite.

Täna teid, proua Kósáné Kovács, ja aitäh parlamendile toetuse eest.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Hääletus toimub kolmapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Et leida Euroopa lahendus romide probleemidele, peame arvestama, et nad on kodanikud nagu meiegi, vaatamata sellele, et neid tõrjutakse. Esindusorganisatsioonid ja romide kogukonnad peavad osalema aktiivselt kaasamispoliitika koostamises.

Nende elutingimuste ning haridusele ja tervishoiuteenustele juurdepääsu parandamiseks on vaja suuremaid jõupingutusi. Need on miinimumtingimused, mis lubavad neil kodumaal tööd saada ja seda hoida. Rändamisvõimalused on neile hoopis vastupidiselt mõjunud ja nende diskrimineerimist suurendanud. Naised on veelgi haavatavamad olukorras, sest neid diskrimineeritakse nii soo, rahvuse kui ka sotsiaalse olukorra alusel.

Olemasolevad riiklikud kaasamise ja vaesuse vastu võitlemise programmid on andnud tagasihoidlikke tulemusi. Majanduskriisi ei tohi kasutada sotsiaalse kaasamise programmide rakendamata jätmiseks. See on hoopis põhjus ühtseks tegutsemiseks.

Romidele, nagu igale teisele ebasoodsas olukorras elanikkonna rühmale, võib kriis väga kalliks maksma minna. Itaalias nähtud ebatavalised reaktsioonid on hoiatus. Me võime kas probleemidele lahendusi leida või süüdlasi otsida. Parempoolsed on alati eelistanud teisi, peamiselt haavatavaid, süüdistada. Vasakpoolsena eelistaksin lahendusi otsida.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Tahaksin kiita proua Kósáné Kovácsit selle raporti eest, milles on romide kogukondade sotsiaalmajandusliku olukorra igakülgne analüüs. Tema raportis on palju tulevikku suunatud soovitusi, näiteks et komisjon arvestaks oma tehnilises poliitikas romide poliitika mõju ning soovitaks arenguprogrammidesse sisse viia ühtne nõuetesüsteem. Liikmesriikide põhjendamata kavad ja eraldiseisvad projektid, millest enamikku rahastab Euroopa Liit, ei anna reaalseid tulemusi. Vaja on ühist tegevuskava, mille aluseks on kindlad õiguslikud alused ja mis suudab sanktsioonide abil tagada liikmesriikide kohustuste täitmise. Romide kogukonnad peavad osalema kavandamises, rakendamises ja järelevalves madalaimast tasandist rahvusvaheliste konsultatiivorganiteni välja; investeeritud finantsressursside efektiivse kasutamise kontrollimiseks tuleb seada ühtsed võrdlusalused ja tähtajad.

Vaesus ja sotsiaalne tõrjutus on geograafiliselt kontsentreerunud ning uuringud on selgelt näidanud, milline on Euroopa vaesusekaart. Enamik romisid elab „surmamõistetud” väikestes piirkondades ja isegi praeguse elukvaliteedi säilitamine läheb tohutult palju maksma. Pikemas perspektiivis võib see eelarved halvata ja lõhkuda laiemat sotsiaalse ühtsuse. Sellepärast peab ühenduse strateegia võimaldama viivitamatut erakorralist sekkumist nendesse valdkondadesse konkreetsete programmide abil, mida rahastatakse ELi arengufondidest ja mis peaksid tegelema probleemidega kogu nende keerukuses, ning tagama fondidevahelise läbipaistvuse ja juurutama vajaduse korral piirkondlikud abivormid.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Parempoolsena usun iga kodaniku panusesse ühiskonna üldisesse heaolusse ja õitsengusse. Arvan, et kõikide sotsiaalsete rühmade integratsioon ühiskonda ja sotsiaalne sidusus peab olema eesmärk, mida hinnatakse ilma populismi ja kõva praalimist üles näitamata. Romide jätkusuutliku ja tulemusliku integratsiooni aluseks peab olema nende majanduslik panus ja neist iga osalus tööturul.

Minu riigis, mis ei ole erand, on romid sotsiaalselt tõrjutud ja elavad vaesuses. Nende haridustee lõpeb väga varajases etapis. Bulgaaria Teaduste Akadeemia poolt 2007. aastal läbi viidud uuringust on näha, et koolilõpetajate arv on peaaegu null: vaevalt 0,2 %. Selline hariduse puudumine asetab romid tööturu madalaimale astmele ja on põhjus, miks nende töötuse tase on nii kõrge. Nende tulemuslikuks integreerimiseks tuleb lisaks haridusele parandada nende elutingimusi ja kaasata nad aktiivselt tööturule. Ent midagi sellist ei saa juhtuda, kui romid selles ise ei osale, kui neil puudub aktiivne teadlik soov olukorda muuta. Minu arvates on see suur probleem.

Katalin Lévai (PSE), kirjalikult. – (HU) Varasemate aastate kogemused on näidanud, et on aeg Euroopa Liidus elavate romide majandusliku, kultuurilise ja tervisliku olukorraga tõsiselt tegelema hakata. Sotsiaalselt ebasoodne olukord on mõnes piirkonnas peaaegu traagiliste mõõtmetega ja ähvardab meid praeguses majanduskriisis sotsiaalse plahvatusena. Sellepärast on mul eriti hea meel Magda Kósáné Kovácsi raporti üle, mis püüab sellele tõsisele sotsiaalsele probleemile lahendust leida. Samuti on mul hea meel raportis seatud eesmärkide üle, aga olukorra hindamine, teavituskampaaniad ja kodanikuühiskonna tugevdamine ei ole iseenesest piisavad. Meil on vaja konkreetseid, otsustavaid samme hariduse ja töökohtade loomise valdkonnas.

Kui nende eesmärkide jaoks ei ole piisavaid finantse, jääb algatus vaid sõnadeks paberil. Samuti on vaja ELi romide strateegiat, et need välja pakutud eesmärgid mõjutaksid liikmesriikide majanduslikku, hariduslikku ja tervishoiupoliitikat; sest ainult nii on võimalik tagada inimväärikas elu 10 miljonile romile ja kiirendada nende integratsiooni.

Euroopa romide olukorra parandamise strateegia jaoks on vaja tegevuskava ja sellepärast loodan, et on inimesi, kes tahavad jätkata selles raportis alustatud tööd, mis eeldavasti hõlmab parlamendi mitut ametiaega.

Pier Antonio Panzeri (PSE), kirjalikult. – (IT) Kui Itaalias ei ole valitsuse lähenemine romide küsimusele olnud alati järjekindel ja on aegajalt olnud humanitaarpõhimõtteid arvestades isegi küsitav, siis Euroopas on alati olnud püüd hoida seda keerulist tasakaalu integratsiooni ja turvalisuse vahel. Euroopa Parlamendi resolutsioon romide sotsiaalse olukorra ja nende tööturule juurdepääsu parandamise kohta ELis on üks näide sellest.

Erakorraliste seadusandlike meetmete korduv kasutamine romidega seotud probleemidega tegelemiseks näitab suutmatust tegelda selle nähtusega, mis ei ole üldse mitte uus. Selle asemel on vaja hoopis süsteemset lähenemist ning kooskõlastatud pikaajalisi lahendusi haridus-, tervishoiu- ja, mis kõige olulisem, tööturupoliitikas, sest töötamine ja haridus soodustavad sotsiaalset tunnustamist ja integratsiooni.

Euroopa nõuab romide agulite elanike diskrimineeriva väljaviskamise lõpetamist ja selle asemel elamuprojektide väljatöötamist, mis leevendaks nende kogukondade elamispinnaprobleemi.

Lühidalt öeldes nõuame järjekindlaid poliitilisi valikuid, milles on ühendatud solidaarsus ja vastutus ning mis võimaldavad tasakaalus reageerimist hädaolukorrale, mis muidu kontrolli alt väljuda võib. Teame hästi, et see on raske tee, aga teist teed eesmärgini ei ole.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin komisjoni üles kutsuda võtma vastu konkreetseid meetmed romide integreerimiseks tööturule, andes nende koolituseks ja ümberõppeks vahendeid ning meetmed, mis tagaksid tööhõivega seotud diskrimineerimise vastaste õigusaktide karmi kohaldamise.

Taha korrata, et vaja on luua EÜs eriosakond, mis aitaks kaasa komisjoni ja riikide valitsuste omavahelisele suhtlemisele, mille eesmärk oleks romidest vähemuse sotsiaalsele, majanduslikule ja kultuurilisele integreerimisele suuandunud projektide elluviimine.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Teame kõik, et romide olukorrast tingitud probleem ei ole vaid iga üksiku liikmesriigi probleem, vaid Euroopa probleem ning see tuleb lahendada ka sellel tasandil.

Tahaksin rõhutada, et eriti vajavad ELilt korralikku abi uued liikmesriigid, et romid integreerida, nii sotsiaalselt kui ka tööturul.

On hästi teada, et nende romide arv, kellel puudub juurdepääs Euroopa Liidu tööturule, on murettekitav. Sellepärast ei tohi me enam edasi lükata efektiivsete Euroopa programmide loomist, mis suurendaks eelkõige romide juurdepääsu haridusele, nii et töötus ei kanduks enam alati põlvkonnast põlvkonda.

Vaba liikumine, mida uute liikmesriikide romid praegu naudivad, ei ole tähendanud sama lihtsat pääsu ELi tööturule. Võime vaid tõdeda, et ainus, mida romidest migrantid on teinud, on oma vaesuse eksportimine.

Praegust majanduskriisi arvestades on romidest kodanikel tööturule pääseda veelgi raskem, mis tähendab, et paljud neist elavad allpool vaesuspiiri.

Seetõttu on majanduskriisi ajal meie ees suur ülesanne julgustada tööandjaid pakkuma tööd Euroopa suurimale vähemusrahvusele.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Austatud daamid ja härrad!

Proua Kósáné Kovácsi raport romide sotsiaalse olukorra ja nende tööturule juurdepääsu parandamise kohta ELis kajastab Euroopa Parlamendi kõrgetasemelist poliitilist vastutust Euroopa kodanike ees üleilmse majanduskriisi tipphetkel. Raportis on üksikasjalikult esile toodud kõik suuremad probleemid, mis on seotud Euroopa ühe suurima vähemusrahvuse majandusliku olukorra ja sotsiaalse kaasamise parandamisega. Neil kriisiaegadel on oluline, et kaitseksime väärtusi, millel meie liit põhineb, ja meie ühiskonna nõrku liikmeid.

Romidele hariduse andmine, konkreetse tööhõivepoliitika rakendamine, tervishoiuteenustele juurdepääsu tagamine ja romi naiste võrdsuse edendamine peavad olema vahendid, millega pikemas perspektiivis lahendada Euroopa ühiskonna selle osa probleemid.

Raportis on selgelt ja silmatorkavalt esile toodud põhimõte, et sotsiaalse kaasamise poliitika koostamises ja rakendamises peavad osalema valitsusvälised organisatsioonid ja romid. Arvan, et romide kaasamise aastakümne neljandasse aastasse minnes peavad liikmesriigid jälgima tõsisemalt komisjoni poolt tehtud konkreetseid ettepanekuid selle Euroopa laia projekti rakendamise kohta.

Tänan teid tähelepanu eest.

21. Komisjoni tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raporti, mis käsitleb komisjoni tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks, (A6-0022/2009, 2008/2150(INI)) lühiettekanne proua Stauneri poolt eelarvekontrollikomisjoni nimel.

Gabriele Stauner, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, tulemusliku sisekontrolli põhimõte on üks olulisimaid eelarvepõhimõtteid, mida komisjon peab eelarvet rakendades ja rahasid kasutades järgima. Euroopa Kontrollikoda ja Euroopa Parlament on aastaid nõudnud eelarvevahendite tulemuslikku ja tõhusat kontrolli ning kontrollikoda on teinud palju püüdeid ja soovitusi, tagamaks, et komisjon kasutab neid vahendeid kohaselt ja säästlikult. Sellegipoolest ei ole kontrollikoda suutnud aastaid anda komisjonile positiivset kinnitavat avaldust. Pruugib teile ainult meenutada vaid mõne aasta taguseid eeskirjade eiramisi programmi Leonardo rakendamisel ja teisi abivaldkondi, mis on alati olnud soodsad eeskirjade eiramiseks ja võib-olla isegi pettusteks.

2006. aasta jaanuaris võttis komisjon vastu tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks, taas sooviga saada kontrollikojalt positiivset kinnitavat avaldust. Nagu meie raportis mainitud, ei ole kahtlustki, et komisjon on tegevuskava väljatöötamiseks teinud tõsiseid jõupingutusi. Ent parlamendile on üsna selge, et meetmete rakendamine on graafikust palju maas. Seetõttu peab komisjon kavandatud meetmete rakendamist oluliselt kiirendama, et kontrollikoja aastaaruandes oleks lähemas tulevikus näha positiivset mõju ja et meie, Euroopa Parlamendi liikmed, saaksime anda täitmisele heakskiidu puhta südametunnistusega.

Ma ei taha laskuda meetmete endiselt mitterahuldava rakendamise üksikasjadesse, aga tahaksin rõhutada, et tõhusad kontrollitegevused on nüüd veel vajalikumad, kui arvestada, et seoses majanduse taastamise paketiga on peaaegu kõiki abimeetmete rakendamise kriteeriume oluliselt leebemaks muudetud, sealhulgas kiire abi andmise huvides. Tuletan teile vaid meelde nõuete kavandatud leevendamisi struktuurifondides ja olulisi muudatusi abikõlblikkuse põhimõtetes seoses Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondis.

Muidugi me teame, et kõikide abimeetmete, eelkõige struktuurifondide abimeetmete, elluviimine toimub tihedas koostöös liikmesriikidega, mis on äärmiselt oluline, et tagada kulutuste kehtivus, aga tekitab ka olulisi probleeme seoses komisjonipoolse kontrolliga.

Oleme aastaid teadnud, et komisjon ei saa sellistele kontrollidele liikmesriikides läheneda alati nii nagu ta tahaks ning nagu on ette nähtud eelarvepõhimõtetes ja nagu kontrollikoda seda soovib. Parlamendil on suuri raskusi lõpliku pildi saamisel, eelkõige riikliku tasandi juhtkonna deklaratsioonide ja aastakokkuvõtete osas, mille komisjon esitas meile esmakordselt 15. veebruaril 2008, sest dokumendid ei järgi ühtseid kriteeriumeid.

Sellepärast nõutakse meie raportis, mille eelarvekontrollikomisjon ühehäälselt vastu võttis, et liikmesriikidele avaldatsk pidevat survet esitada andmeid, mis on nii täielikud kui ka arusaadavad. Loodan väga, et komisjon tegeleb sisekontrolliraamistiku rakendamisega jätkuvalt tõsiselt. Täna teid väga.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, täna proua Staunerit raporti eest ja parlamenti konstruktiivse dialoogi eest, mis meil on olnud sellest ajast alates, kui komisjon alustas täitmisele heakskiidu andmise tegevuskavaga, et saavutada positiivsem kinnitav avaldus.

Sellega seoses tunneb komisjon, et kontrollikoja poolt 2007. aasta kohta välja antud kinnitav avaldus on seni saadutest parim. Tegevuskava on sellele edule kaasa aidanud. Mul on hea meel teile öelda, et komisjon tõi saavutatud edu käsitleva viimase raporti vastuvõtmise varajasemale ajale – 3. veebruarile. Nagu proua Stauner oma raportis palus, peaks see võimaldama teil seda täitmisele heakskiidu andmise otsuses arvesse võtta.

Meie 3. veebruari teatistes on esitatud tegevuskava mõju esialgne hinnang 31. detsembri 2008. aasta seisuga. Selles järeldatakse, et praeguse komisjoni ametiaja jooksul on saavutatud märgatavat edu. Mainin selle mitut punkti.

Mis puudutab lihtsustamist, siis selgemate ja lihtsamalt kohaldatavate abikõlblikkuseeskirjade kohaselt kulutatud eelarvevahendite osakaal on tõusnud kahekümne viie protsendini eelarvest. Majanduse taastamise kava raames pakume välja teisi lihtsustamismeetmeid, eelkõige struktuurifondide jaoks.

Kontrollikoda märkis ära, et meetme nr 3 kohaselt komisjoni talituste kohta koostatud iga-aastaste tegevusaruannete selgus ja usaldusvärsus on paranenud.

Komisjon on tugevdanud finantskorrektiive – meede nr 11 struktuurifondides: 2008. aastal saadi tagasi miljard viissada miljonit. Võrdluseks võib mainida, et 2007. aastal saadi tagasi 288 miljonit.

Komisjoni talitused kohaldavad kontrollimeetoditele üha enam ühtseid standardeid, mis tagab parema kooskõlastatuse ja tulemuste jagamise. See aitab vähendada halduskoormust ja võimaldab kontrollitulemuste paremat kasutamist.

Tugevdame jätkuvalt liikmesriikide vastutust jagatud juhtimise eest – meede nr 5 – ja saime just teist korda aastaauditite kokkuvõtted. Komisjon jätkab neid meetmeid koos teiste kontrolliraamistiku parandamise algatustega.

Proua Staunerit raportis rõhutatakse aktsepteeritava riski mõiste olulist osa tulevase edu poole püüdluses. Selle mõistega püütakse poliitika tasandil määratleda vastuvõetav tasakaal kontrolli tulemuste ja nendega seotud kulude vahel. On selge, et vigade esinemismäär ei saa olla null ja on loogiline, et see võib valdkonniti varieeruda.

Selle mõiste arutelu institutsioonide vahel toimub komisjoni hiljutise teatise alusel. Asepresident Kallasel oli võimalus sellest parlamendiga rääkida jaanuaris. Tahaksin rõhutada selle algatuse olulisust, sest see võimaldab eelarve täitmise eest vastutaval asutusel hinnata komisjoni poolt rakendatud riskijuhtimise kvaliteeti.

Meie viimasest raportist võite näha, et komisjon on erinevad meetmed lõpule viinud. Kontrollikoda annab erinevate meetmete mõju kohta oma hinnangu 2008. aasta aruandes.

Täna proua Staunerit raporti eest, milles palutakse meil parandada oma raamatupidamisraamistikku veelgi.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – See raport, mille eesmärk on tagada suurem läbipaistvus, tõhusus ja aruandluskohustus seoses Euroopa kulutustega, on ELi eelarve rakendamise jaoks mõistliku finantshalduse põhimõtete kohaselt olulisem kui kunagi varem. Vaja on tõelist pühendumist läbipaistvusele ja tulemuslikke sisekontrolle, et saada oma poliitikast ja prioriteetidest maksimaalset kasu. Lisaks toetan täielikult arvamust, et kui meedet ei saa kulusid ja riske arvestades rahuldavalt ellu viia, siis tuleks asi ümber mõelda. Praeguses

majandusolukorras ei saa me lubada Euroopa vahendite raiskamist ega väärkasutamist. Samas peaks institutsioonil olema lihtsamad juriidilised nõuded. Taotlejate ja EList abisaajate haldus- ja finantskoormat tuleb vähendada, eelkõige kuna paljudel juhtudel on tarbetu bürokraatia takistanud poliitika tulemuslikku rakendamist. See on küll raske, aga tuleb leida õige tasakaal.

22. Online-hasartmängude usaldusvärsus (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on *online*-hasartmängude usaldusvärsust käsitleva raporti (A6-0064/2009, 2008/2215(INI)) lühiettekanne proua Schaldemose'i poolt siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel.

Christel Schaldemose, raportöör. – (DA) Austatud juhataja, olen uhke ja mul on hea meel selle üle, et saan esitleda teile sel õhtul algatusraportit *online*-hasartmängude usaldusvärsuse kohta. Nagu te teate, on hasartmängude teema olnud Euroopa Parlamendis alati äärmiselt vastuoluline. Hasartmängud võeti teenuste direktiivist välja, samuti e-kaubanduse direktiivist ja piirideta televisiooni direktiivist. Miks see nii on? Noh, mina arvan, et enamik meist on ühel meelel, et hasartmängud on õigupoolest finantsteenuse – Euroopa Kohus on nii otsustanud – aga see on täiesti eraldiseisev finantsteenuse. Interneti-põhiseid hasartmänge ei saa võrrelda elektrikannu ostmisega ega puusepa põrandat panema palkamisega ja sellepärast tuleb neid käsitleda eraldi. Seda on liikmesriigid senini teinudki. Nad on sätestanud karmid eeskirjad, et kaitsta tarbijaid hasartmängusõltuvuse eest ning pettuse ja mängude tulemustes kokkuleppimise eest, aga ka selleks, et vältida rahapesu. Lisaks on nende eesmärk olnud säilitada avalik kord. Ent hasartmängud on erinevad. Õigupoolest tekitavad *online*-hasartmängud mitmeid probleeme, mida reaalsed hasartmängud ei tekita; osaliselt sellepärast, et need on piiriülesed ja nii ligipääsetavad.

Raportiga seotud läbirääkimised on vahel olnud tulisemad kui ma oleksin tahtnud. Näiteks olime vägagi eri meelel selles küsimuses, kas *online*-hasartmängud on sõltuvuse tekitamise osas ohtlikumad. Mind see üllatab veidi, sest arvnäitajad näitavad seda täiesti selgesti. Rootsis ja teistes maades läbi viidud uuringust selgub, et hasartmängusõltuvuse tekkimise oht on viis kuni seitse korda suurem sellel inimesel, kes mängib pokkerit Internetis, kui sellel, kes teeb seda reaalses maailmas. Ent olen nõus esimesena tunnistama, et me ei tea kõiki tagajärgi tarbijatele, kes Internetis hasartmänge harrastavad. See oli üks valdkondi, kus me üksmeelel olime, ja see tähendab, et meil on vaja rohkem teavet selle kohta, kuidas tarbijaid paremini kaitsta.

Raportis on kuus punkti, mida ma täna õhtul eriti esile tuua tahaksin:

1. Oluline enamus siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmeid on arvamusel, et *online*-hasartmängude korraldajad ei peaks järgima mitte ainult oma liikmesriigi hasartmängualaseid õigusakte, vaid ka nende liikmesriikide vastavaid õigusakte, kus nende tarbija elab.
2. Enne kohtupoolseid selgitusi tuleks esitada selgitus poliitilisel tasandil selle kohta, kuidas tuleks tegelda Euroopa *online*-hasartmängude turu probleemidega.
3. Liikmesriikidevahelist koostööd tuleb oluliselt tihendada.
4. Peame välja töötama normid, millega kaitsta tarbijaid pettuse, mängusõltuvuse ja muude asjaomaste ohtude eest.
5. Seda valdkonda on vaja rohkem uurida.
6. Euroopa Parlament toetab täiel määral nõukogu algatusi ja protsesse ning julgustame komisjoni ka neid toetama.

Üldkokkuvõttes arvan, et raport aitab tuua hasartmängusektori taas poliitikasse, kuhu see kuulub. Raport on tasakaalus ja sai komisjoniliikmetelt laialdast toetust, vaatamata sellele, et see on tundlik teema. See võeti vastu 32 poolt- ja 10 vastuhäälega. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni vähemus on esitanud ka alternatiivse resolutsiooni. Püüdsin kaasata raportisse nii palju nende vaateid kui võimalik, aga poliitilised erinevused on nii põhimõttelised, et kõiki neid kaasata ei olnud võimalik. Tahaksin tänada kolleege toetuse eest ja loodan, et mu raport saab homme valdava enamuse poolthääled.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, proua Schaldemose, komisjonil on hea meel selle Euroopa Parlamendi algatusraporti üle. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ja teie, proua Schaldemose, kui selle raportööri töö on kiiduväärt ning eriti hea meel on komisjonil usaldusvärsuse küsimuste uurimise üle.

Nagu mu kolleeg, härra McCreevy on oma eelmistes kõnedes rõhutanud, on liikmesriikide praegused lähenemised liiga erinevad, et seadusandlik algatus oleks võimalik. Viimastest aruteludest konkurentsinoökogus on selgunud, et liikmesriigid ei jõuaks sellise algatuse osas üksmeelele.

Asutamisleping pakub teatud juhtumõtteid. 2007. aasta märtsis langetatud kohtuotsus Placanica kohtuasjas kinnitas hiljuti, et spordikihlveod on asutamislepingu artiklis 49 sätestatud teenus. Liikmesriikidel on õigus välja anda hasartmängude õigusakte riiklikul tasandil. Kui nad tahavad hasartmänge piirata, siis peavad nad ise otsustama läbi viia uurimise, mis neid piiranguid õigustaks; näiteks seoses sõltuvuse või pettusega.

Kui on tõestatud, et need meetmed on vajalikud, tuleb asutamislepingu kohaselt neid rakendada nii, et see ei oleks ühe liikmesriigi ja eri liikmesriikide erinevate mänguettevõtjate suhtes diskrimineeriv.

Komisjon kavatseb täita oma kohust ja uurida iga talle esitatud kaebust ning võtta kasutusele vajalikud menetlused, kui selgub, et asutamislepingut on rikutud.

Julgustav on märkida, et pärast rikkumismenetluste kohaldamist on mõned liikmesriigid, sealhulgas Prantsusmaa, Ungari ja Itaalia, komisjonile lähenenud ja võtnud endale kohustuse oma õigusakte muuta. Komisjon teeb muidugi tööd selle nimel, et aidata liikmesriikidel leida lahendusi, kuidas rikkumismenetlustele reageerida.

Komisjon avaldas 2006. aastal uurimuse hasartmänguturu juriidiliste ja majanduslike aspektide kohta. Antud tingimustes on komisjon arvamusel, et puudub vajadus võtta endale suurem roll ja uurida riiklikke õigusakte või laiemaid küsimusi, nagu sõltuvus, pettus või muud laiduväärt tegevused. Ent raportis on mõned eriti kasulikud selgitused.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Lasse Lehtinen (PSE), kirjalikult. – (FI) Homme näeme, et Euroopa paljudes kohtades on endiselt poliitilist tahet säilitada oma elulisel oluline monopolistaatus hasartmänguturul; nii ka Soomes. Euroopa Parlamendi toetus Soome Rahvusloteriile, Soome Mänguautomaadiliidule ja Soome hasartmänguettevõttele Fintoto on oluline, sest komisjoni algatatud rikkumismenetlused on endiselt päevakorras. Euroopa spordiliikumisele ja rohujuure tasandi tegevustele on oluline, et liikmesriigid säilitaksid oma hasartmängusüsteemid.

Samuti on need oluline element Soome spordielu eriomaduses, kus ühiskonna poolt toetatav vabatahtlik töö on samuti baastoetus tippspordile. Ka on lihtsam tegelda hasartmängude kõrvalmõjudega riikides, kus monopol kuulub riigile. *Online*-hasartmänge on turul ainult umbes viis protsenti, aga see sektor kasvab tohutu kiirusega. Seepärast on oluline, et liikmesriikide õigused jääksid endiseks ka Interneti-ajastul. Me ei tohiks unustada, et pärast Lissaboni lepingu vastuvõtmist saab EL pädevuse teatud spordivaldkondade üle. See aitab võidelda profispordi teatud kõrvalmõjude vastu, nagu rassism, doping ja huligaansus.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) 2004. aastal oli brutosissetulek Interneti-põhistelt hasartmängudest 2–3 miljardit eurot. Eelnimetatud uuringu SICL kohaselt moodustab see nüüd peaaegu viis protsenti ELi hasartmänguturust. Nende teenuse kiire kasv on tulevikus vältimatu ning sellepärast on vaja selgeid ja läbipaistvaid eeskirju.

Proua Schaldemose'i raportis kaalutakse teistsugust lähenemist Euroopa hasartmängusektorile ja seepärast ei saa ma seda toetada. Selles ei eristata seaduslikult tegutsevaid litsentseeritud mänguettevõtjaid ja neid, kes tegutsevad sageli litsentsita ja ebaseaduslikult.

Alustada tuleb sellest, et enamikes Euroopa riikides on hasartmängusektor. Olen nõus, et iga liikmesriik peab endiselt otsustama *online*-hasartmängude eeskirjade üle. Kuni puuduvad tõendid ohtudest mängijatele, rahapesust või korruptsioonist spordis, ei tohiks me kõiki ettevõtteid kurjategijateks pidada. On ka tõsisemaid ettevõtteid, kes kasutavad parimat tehnoloogiat ja tegutsevad seadustega kooskõlas.

Ma ei toeta *online*-hasartmänge, pigem olen nende vastane. Aga minu arvates viiks üldine keeld nende tegevuste kasvu ja ebaseaduslikkuse ning eeskirjade täieliku puudumiseni. Arvan, et minu ja mu kolleegide ühine arvamus on õiglasem ja selgem alternatiiv raportööri raportile.

23. Toiduainete kvaliteedi tagamine – harmoneerimine või normide vastastikune tunnustamine (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raporti „Toiduainete kvaliteedi tagamine – harmoneerimine või normide vastastikune tunnustamine” (A6-0088/2009, 2008/2220(INI)) lühiettekanne proua Petre'i poolt põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel.

Maria Petre, raportöör. – (RO) Kõigepealt tahaksin tänada Euroopa Komisjoni selle teretulnud rohelise raamatu algatuse eest, mis käsitleb põllumajandustoodete kvaliteeti, ja sel teemal alustatud konsulteerimise eest.

Roheline raamat on vastus liikmesriikidepoolsele tõelisele vajadusele edendada nende põllumajandustoodete mainet, eelkõige kvaliteedist tingitud eeliseid, nii Euroopa kui ka teiste riikide tarbijate seas. Neid karme standardeid nõuavad tarbijad ja nende abil saavutatakse maksimaalne lisandväärtus. Kuigi kaasotsustamismenetlust ei kohaldata, loodan siiski, et Euroopa Parlamendi arvamust võetakse tulevastest etappides arvesse.

Samuti tahaksin tänada kolleege põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonist ning eelkõige eksperte nende abi eest raporti propageerimisel.

Turustusnormide lihtsustamine, tarbijate parema informeerituse tagamine, eelkõige toidukaupade päritolu kohta, ning Euroopa kvaliteettoodete parem kaitsmine maailma tasandil on mõned raporti olulisimatest ettepanekutest.

Kvaliteedipoliitika on otseselt seotud ühise põllumajanduspoliitika tulevikuga ja ülesannetega, mis puudutavad kliimamuutust, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmist, energiavarustust ja veevarude majandamist. Samas näitavad tarbijad (nagu me kõik teame) üles aina elavamad huvi lisaks toiduohutusele ka toidu päritolu ja tootmismeetodite vastu.

Tarbija seostab sertifitseerimissüsteeme parema kvaliteedi tagamisega. Normide eesmärk peab olema aidata põllumajandustootjatel tuua turule kvaliteetseid tooteid, mis vastavad tarbijate ootustele, ei lase tarbijatel pettuda ja lihtsustavad eri kvaliteeditasemega toodete hinnavõrdlust.

Raportöörina tahaksin, et Euroopa põhinormide süsteem muutuks lihtsamaks ja väheneks Euroopa Liidu põllumajandusettevõtjate suhtes kehtivate ettekirjutuste arv. Pooldan lihtsustamist ja selliste eeskirjade kehtestamist, mis tagavad Euroopas piisava toiduohutuse.

Samuti pakun välja vahendeid normide väljatöötamise protsessi hõlbustamiseks – komisjonis läbiviidavate menetluste lühendamise teel, komisjoni sellealase vastutuse ülekandmise teel muudele organitele või rahvusvahelistest standarditest eeskujul võtmise teel. Samuti arvan, et lihtsustamise juures tuleb võtta arvesse avalik-õigusliku sektori ja sidusrühmade halduskoormust. Turusuundumuste muutudes ja tehnoloogia arenedes võivad turustusstandardid osaliselt aegunuks muutuda ning vajada kohandamist ja ajakohastamist.

Euroopa Liidu kohus on tagada kõikide toiduainete vastavus tootmismuutustele, eriti seoses tervisekaitse- ja ohutusnõuetega. Samuti on liidu ülesanne tagada Euroopa Liidu enda ja kolmandatest riikidest pärit toodete vaheline õiglane konkurents. Minu arvates tuleb tootele märkida, kas tooraine on toodetud Euroopa Liidus või väljaspool seda.

Samuti tuleks seda süsteemi laiendada töödeldud toidukaupadele, et arvestataks peamiste koostisainete ja toormaterjalide päritoluga ning seostatakse need viimase töötlemiskohaga. Arvan, et tuleb kehtestada eeskirjad mõistete „mäe-“ ja „saare-“ kasutamiseks, sest see annaks asjaomastest halvemas olukorras piirkondadest pärit põllumajandustoodetele ja toidule olulise lisandväärtuse.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, tahaksin tänada raportööri, proua Petre'it selle raporti eest. Euroopa põllumajandustoodete kvaliteedi poliitika on põllumajandustootjatele, üldiselt toidu tarneahelas osalejatele ja muidugi tarbijatele suur probleem. Sellepärast võttis komisjon vastu rohelise raamatu põllumajandustoodete kvaliteedi kohta ja konsulteeris enne seadusandlike ettepanekute koostamist sidusrühmadega.

Komisjonil on teie, proua Petre, raporti üle hea meel, samuti arutelude üle, mis on leidnud aset Euroopa Parlamendi erinevates komisjonides. Need arutelud toimusid lisaks neile 560-le arvamusele, mis saadi konsultatsiooniperioodi ajal, mis oli mõeldud komisjoni abistamiseks strateegiliste juhiste määratlemisel, mis avaldatakse selle aasta mai lõppu kavandatud teatises.

Komisjon kavatseb aidata Euroopa põllumajandustootjatel tulla toime karmide tootmistingimustega, mida nad järgima peavad. Ütlesin, et tootmiskoha äramärgimise ettepanek ei ole eriti toetust saanud ja veel vähem toetatakse Euroopa logo, mis näitaks vastavust Euroopa standarditele. Samas aga tahetakse märgistust päritolumaa kohta.

Komisjon tunneb heameelt, et toetatakse kaubandusnormide lihtsustamise poliitikat. Komisjon on alati pooldanud õigusaktide lihtsustamist, kui vaja. Seega, proua Petre, te kannustate ja julgustate meid oma tööd jätkama.

Komisjon on teada võtnud soovi määratleda vabatahtlikud märged nagu „talun” või „mäe”. Võin öelda, et see on ka enamiku rohelisele raamatule reageerinute arvamus.

Mis puudutab geograafilist teavet, siis on komisjon teiega ühel arvamusel. Menetlusi tuleks lihtsustada või vähemalt kiirendada. Tutvume praegu rohelise raamatu kohta saadetud arvamustega, et otsustada, kuidas seda teha.

Ameti küsimus on lahtine. Sellise organi poolt ja vastu argumente tuleb hoolega uurida.

Mis puudutab läbirääkimisi WTOga, siis võin teile kinnitada, et Euroopa kvaliteedisüsteemi tunnustamine on endiselt kindlalt komisjoni päevakorras. Ühtlustamise, sertimissüsteemide raamistiku loomise ja nende süsteemide vastastikuse tunnustamise vajaduse osas näib konsensus olevat silmapiiril. Piisaks suunistest, mis väldiks liialt suuri halduslikke piiranguid.

See on esimene samm põllumajandustoodete tõelise kvaliteedipoliitika suunas. Komisjon ootab nüüd kannatamatult uusi samme ja viljakaid arutelusid ning kolleeg Fischer Boeli nimel rääkides kinnitan teile, et komisjon kaasab parlamendi kõikidesse tulevastes tegevustes selles valdkonnas. See on valdkond, mille olulisust mitte ainult tootjate, vaid ka kõikide meie kui tarbijate jaoks olete õigesti esile tõstnud, proua Petre.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – Üleilmastunud maailmas avaldatakse põllumajandustootjatele üha enam survet. Konkurentsisis püsimiseks peavad nad kas kulusid kärpima või spetsialiseeruma kvaliteetsete toodete tootmisele. Seega ei ole toidukvaliteedikavad mitte ainult selleks, et tagada tarbijatele autentsed tooted, vaid ka selleks, et toetada maaelu arengut. Et pakkuda põllumajandustootjatele maaelu arengu alternatiivi, peame lihtsustama turustusnorme ja tugevdama väiketootjate osalemise stiimuleid. Ent normide lihtsustamine ei tähenda halvemate kvaliteeti või vähemate autentsust. ELis on toidu turuletoomise normid niigi maailma karmimate seas. Kvaliteedisüsteemidesse usu säilitamiseks on vaja rakendada neid koos tugevdatud kontrolli ja jälgimissüsteemidega. Lisaks oleks „kaitstud geograafiliste tähistega” või „kaitstud päritolunimetustega” puhul soovitatav märkida tootele peamiste komponentide päritolu, kui need ei ole pärit konkreetsest piirkonnast. Need tooted tagaksid tarbijatele kindla kvaliteedi, mis tuleneb teatud päritolust või tootmismeetodist. Ent on juhtumeid, kus etiketile kantud koostisaine ei ole täpselt sama, mida tegelikult kasutati, näiteks ei pärine Parma sink Parmast.

Véronique Mathieu (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Tarbija muutub põllumajandustoodete kvaliteedi, päritolu ja ohutuse osas aina nõudlikumaks. EL on edukalt võtnud kasutusele kvaliteedimärgiste süsteemi, mis tagab piirkondlike toodete ja traditsiooniliste tootmismeetodite autentsuse. Liikmesriigid ja Euroopa Liit peavad nüüd neid kvaliteettooteid propageerima ja neid maailmaturul rohkem kaitsma. See eeldab Euroopa toodete ja kolmandate riikide toodete vahelise ausa konkurentsi tagamist, eelkõige Euroopa põllumajandustootjate kaitsmist toodete eest, mis tunnustatud nomenklatuuri matkivad. WTO peaks rahvusvaheliselt kaitsma tooteid, mille nimetusi võidakse matkida, ja kolmandate riikide taotlusi registreerida kaitstud tähis tuleks kontrollida rohkem. Et tarbijale paremat teavet jagada, tuleb etiketile kanda tooraine päritolumaa ja töödeldud toodete puhul peamiste koostisainete päritolu ja see, kus toimus lõplik töötlus.

Samas peab EL tagama kvalifitseeritud turulepääsu põhimõtte järgimise, soovitades WTO-l vastu võtta karmimad kvaliteettoodete kaitse normid, et importtoodetele saaks kohaldada samu ohutus- ja kvaliteedinõudeid nagu Euroopa toodetele.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, kvaliteet on olulisim sõna kogu toidutootmisahelas ehk teel põllult lauale. Äärmiselt oluline on anda ELi tarbijatele teada neist karmidest nõuetest ja normidest, mida kohaldatakse toiduainetele ja mida põllumajandustootjad ning põllumajandus-

ja toidukaupade tootjad peavad järgima, ning nendega seotud kuludest. ELi toitu eristab selle kvaliteet ja vastavalt kõrged normid. Importkaupade kohta seda sageli öelda ei saa.

Ma ei arva, et peaksime ühenduse tasandil sertimissüsteeme või toidukaupu eristavaid tähiseid juurde looma. See eksitab tarbijat. Selle asemel peaksime keskenduma propageerimismeetmetele, et teavitada tarbijaid ELi tähistest, mida juba kasutatakse ja mida tarbijad peaksid pidama kvaliteedi garantiiks.

Veel üks probleem on tagada piirkondlike toodetega seotud taotluste hindamise protsessi parandamine ja registreerimisprotsessi kiirendamine. Kahjuks venib nende avalduste menetlemine Euroopa Komisjonis aastaid. Väike-Poola ja Kielce vojevoodkond Poolas ootavad endiselt järgmiste toodete registreerimist: *fasola korczyńska* (Korczyni uba), *kielbasa lisiecka* (Lisiecka vorst), *wisnia nadwiślanka* (Wisła piirkonna kirss), *śliwka szydlowska* (Szydlowieci ploom), *jablka łuckie* (Łącko õun), *obwarzanek krakowski* (Krakówi saiake) ja *fasola z Doliny Dunajca* (Doonau oru uba).

24. Liikmesriikide kohtute vaheline koostöö tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raporti „Liikmesriikide kohtute vaheline koostöö tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades” (A6-0058/2009; 2008/2180(INI) lühiettekanne hr Medina Ortega poolt õiguskomisjoni nimel.

Manuel Medina Ortega, raportöör. – (ES) Austatud juhataja, nii hilisel tunnil esmaspäeval on komisjonil tõenäoliselt mõtted murettekitavamatel asjadel kui see raport. Lühidalt öeldes vastame me lihtsalt komisjoni raportile, mis käsitleb nõukogu 28. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1206/2001 (liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades) kohaldamist.

See valdkond ei ole tegelikult mitte ühenduse valdkond, vaid valitsustevaheline, milles nõukogu on määruse kaudu proovinud julgustada kohtutevahelist koostööd. Arvan siiski, et Euroopa Liidu sellesisulised püüdlused ei ole olnud piisavalt karmid. See tähendab, et teatud meetmeid on võetud, nagu näiteks praktiliste ideede sõnastamine, elektroonilise meedia kasutamine jne, aga saan aru, et komisjonil on selles valdkonnas üsna raske midagi ette võtta.

Ma ei tea, mida komisjon on saavutanud või mida ta saavutada loodab, aga minu arvates on üsna raske midagi saavutada, sest seda sorti valitsustevahelises koostöös on tohtuid takistusi. Palume, et kohtuvõimud teeksid koostööd, aga jutt on 27 riigist, kohtuvõimudest, kes kasutavad 22 erinevat keelt ja kelle õigussüsteemid on oluliselt erinevad, ning meie püüame tulemusi saavutada.

Komisjon on leidnud, et tulemused ei ole head, et koostöömehhanismide rakendamine viibib tohtult ja seega, et meil ei ole ressursse selle saavutamiseks. Ideaalne lahendus oleks füüsiliste vahendite kasutamine. Näiteks, mida teeks komisjon, et varustada kohtud, eelkõige madalama tasandi kohtud, selliste tehnoloogiliste võimalustega nagu videokonverentsisüsteemid? Videokonverentside pidamine võiks olla asi, mis tundub paljudele Euroopa Liidu väikestele kohtutele kättesaamatu, aga see on ainus võimalus, kuidas seda saavutada.

Minu arvates peaks Euroopa Liit kasutama juba olemasolevaid institutsioone, konkreetselt Euroopa õiguslase koostöö võrgustikku. Peaksime seda institutsiooni tugevdama, et kohtunikud ise saaksid oma koostöösüsteeme kasutades arendada seda laadi suhtlemist.

Teisalt on oluline kogu kohtunike koolitamise valdkond. Ka see on midagi, mida komisjon üksi teha ei saa. Aga komisjon saab soodustada selliste kursuste väljatöötamist, kus õpetatakse ühenduse õigust ja erinevaid õigussüsteeme.

Sellele lisandub veel üks tohtu takistus, milleks on keeleprobleem: kuidas saavad näiteks hispaania ja soome kohtunikud omavahel suhelda, kui need kaks keelt on nii erinevad? Ei sa nõuda, et kohtunikel, kes peavad olema oma seaduste asjatundjad, mis on niigi keeruline, peaks olema ka sellised teadmised.

Mida praktilist me saame teha, et aidata kohtunikke tõlkimise valdkonnas? Mida me saame teha, et aidata neil seda saavutada? Raportit koostades ei suhtu ma komisjoni karmilt. Minu arust on ülesanne üsna raske. Arvestades seda, et praegu on siin sellest temast huvitatud volinik, tahaksin ma teada, mida komisjoni arvates saab teha, et see 2001. aasta määrus karmimaks muuta, kuna see oli veidi ebamäärane ja selle aluseks oli liiga palju vabatahtlikku tegevust; ma ei tea, kas see suudab mingeid praktilisi tulemusi anda või kas sellega on võimalik edu saavutada.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, tahan tänada hr Medina Ortegat, kes tõstas terve rea olulisi küsimusi. Iga riigi kohtunikud ja juristid peavad tõesti sellest määrusest rohkem teadlikud olema.

Tuleb rõhutada, et määruse artiklis 17 mainitud tõendite vahetu kogumine on ilma eriliste probleemideta lihtsustanud ja kiirendanud tõendite hankimist. Määruses nimetatud keskasutustel on oluline roll teostada järelevalvet kohtute üle, kes peavad määruse kohaselt tegelema esitatud taotlustega, ja lahendada kohtutel sellega seoses tekkivaid probleeme.

Väikeste kohtute jaoks, kes puutuvad tõendite piiriülese kogumisega seotud probleemidega kokku esmakordselt, võib olla keskasutuse osutatav abi hädavajalik.

IT ja videokonverentsid koos turvalise e-posti süsteemiga peaks, hr Medina Ortega, olema tõendite saatmise standard. Nagu te mainisite, on Euroopa tsiviil- ja kaubandusajadega seotud õiguslase koostöö võrgustiku tavaline ülesanne sellele juriidilisele koostööle Euroopas kaasa aidata. Pärast kehtima hakkamist on tõendite kogumise määruse rakendamine olnud mitmel korral võrgustiku töö keskmes. 2006. aastal koostati määruse kohaldamise käsiraamat, mida 2007. aastal jagati kõikidele Euroopa kohtutele. Euroopa tsiviil- ja kaubandusajadega seotud õiguslase koostöö võrgustik võib kahtlemata kasutada oma kontakte (selles osas on teil, hr Medina Ortega, õigus), et osaleda rohkem püüetes saavutada suurem vastavus taotlustega koguda tõendeid määruses sätestatud aja jooksul. See on tõsi.

Tahaksin jätkata tuleviku lühiülevaatega. Tõepoolest, määruses on sätestatud täpsed kriteeriumid taotluse vormile ja sisule. Taotlus tuleb täita vastavalt konkreetsele vormile ja peab sisaldama konkreetseid teavet: kohtuasja osapoolte nimesid ja aadresse, konkreetse asja olemust ja sisu ning kogutavate tõendite kirjeldust. Samuti on määruses sätestatud, et taotlus tuleb esitada selle saaja kohtu liikmesriigi ühes ametlikus keeles või muus keeles, mida saaja liikmesriik on nimetanud vastuvõetavaks, aga nagu te just rõhutasite, ei ole keel just väike probleem.

Tõendite kogumise taotlus tuleks tavaliselt kiiresti rahuldada. Kui taotlust ei ole võimalik rahuldada 90 päeva jooksul alates selle saamisest, peab saaja kohus väljaandja kohtule sellest teada andma ja viivitust põhjendama.

Tõendite kogumise taotluse rahuldamisest võib keelduda ainult harvadel erandjuhtudel.

Selline on määrus. 2007. aasta märtsis korraldati selle kohaldamise uuring, mille tulemuste alusel võttis komisjon 2007. aasta detsembris vastu raporti. Raport koostati vastavalt määruse artiklile 23. Mida see ütleb? Et määruse kohaldamine on mõnevõrra paranenud ja lihtsustunud ning see on kiirendanud kohtute koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades.

Seega on see juba saavutanud kaks põhieesmärki: lihtsustada liikmesriikidevahelist koostööd ja kiirendada tõendite kogumist.

Lihtsustamine on saavutatud eelkõige kohtutevahelise otsesuhtlusega (kuigi mõnikord lähevad taotlused ka keskasutustesse) ja standardvormide kasutuselevõtuga. Samuti on märgata tõendite kogumise taotluste menetlemise kiirenemist. Enamuse taotlustega tegeletakse õnneks kiiremini kui enne määruse kehtima hakkamist ja määruses sätestatud 90 päeva jooksul.

Seetõttu ütlesin, hr Medina Ortega, et meie arvates ei ole määrust muuta vaja. Aga selle toimimist tuleb parandada. 2008. aasta novembris vastu võetud tegevuskavas usaldas nõukogu komisjonile ülesande luua Euroopa e-õiguskeskkond. Selle esimese versiooni loomine ja toimima hakkamine sel aastal on meile ja mulle selgelt absoluutne prioriteet.

Mis puudutab videokonverentsi kasutamise võimalusi, siis ka sellest saab prioriteet. Euroopa õiguslase koostöö võrgustik tsiviil- ja kaubandusajades tegeleb praegu tõendite kogumises videokonverentsi kasutamise õiguslike aspektide käsiraamatu koostamisega. Loomulikult saadetakse see selle aasta lõpuks valmiv käsiraamat Euroopa kõikidele kohtunikele. See on osa keskkonnast, mis, nagu ma ütlesin, hakkab tööle selle aasta lõpus.

On selge, et endiselt on kohtusaalidesse vaja videokonverentsi korraldamise seadmeid. Loodame kasutada uusi rahastamise meetodeid finantsperspektiivi 2010–2013 läbivaatamise ajal. Piiriüleste projektide rahastamise võimalused on juba olemas programmis „Tsiviilõigus“, kus videokonverentsid on prioriteet.

Ütleksin, et olen teiega, hr Medina Ortega, ühel meelel olulises küsimuses, mis minu arvates peab Stockholmis olema prioriteet: ma mõtlen kohtunike koolitust. Mis puudutab küsimust, mille te täna tõstasite – tõendite kogumist, siis meil on tõesti vaja kohtunike koolitust. Minu jaoks on see tulevase Stockholmi programmi üks suuniseid.

Igatahes tänan teid selle kasuliku raporti eest, mis oli väga valgustav.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Hääletus toimub homme.

25. Direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) rakendamine (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) rakendamist käsitleva raporti (2008/2247(INI); A6-0014/2009) lühiettekanne hr Doorni poolt.

Bert Doorn, raportöör. – (NL) Austatud juhataja, raportis käsitletakse kaheksanda raamatupidamise aastaaruannete kohustusliku auditi direktiivi rakendamist. Hea, et parlament pöörab rohkem tähelepanu meie vastuvõetud õigusaktide rakendamisele ja ülevõtmisele. Võime siin parlamendis otsustada parimate eeskirjade kasuks, aga kui neid liikmesriikides ei rakendata ega järgita, raiskame me siin oma aega.

Ka kaheksanda direktiivi rakendamisel on palju asju viltu läinud. Põhimõisteid piiritletakse eri riikides erinevalt ja liikmesriike, kellel on sõltumatu avalik järelevalveorgan, on oluliselt vähem kui 27. Raportis palutakse komisjonil teha samme nende puudujääkide kiireks korrigeerimiseks.

Samuti kahtleme, kas kasutatud ühtlustamismeetod, nimelt minimaalne ühtlustamine, on ikka õige viis põhimõistete ühtseks kohaldamiseks. Ehk peaksime mõtlema sellele, kas sedalaadi põhimõisted on samm edasi või tuleks kasutada teist ühtlustamisviisi – sellist, mida ei saaks mitmeti tõlgendada.

Lõpetuseks, austatud juhataja, käsitletakse raportis komisjoni soovitus raamatupidajate tsiviilvastutuse piiramise kohta. Kui lähenemise saavutamiseks Euroopas on vaja veel meetmeid, siis ootame komisjoni ettepanekuid.

Eesmärk peab olema raamatupidajate tulemuslik ja sõltumatu auditeerimine. Majanduskriis on meile õpetanud, et range auditeerimine ja järelevalve on hädavajalikud.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja ja parlamendiliikmed, tahaksin kõigepealt tänada hr Doorni aruannete kohustusliku auditi direktiivi rakendamist käsitleva raporti eest. Samuti tahaksin tänada majandus- ja rahanduskomisjoni ja eelkõige pr van den Burgi, kes raporti koostamisele kaasa aitas.

Finantskriisi arvestades on oluline, et kõik liikmesriigid, kes on praegu maha jäänud, võtaksid direktiivi kiiresti üle, et saavutada seatud eesmärgid. Komisjon teostab pidevat järelevalvet direktiivi ülevõtmise käigu üle liikmesriikides. Meie veebisaidil avaldatakse regulaarselt vastavad andmed.

Liikmesriikide tulemused peaksid sel kevadel selgelt paranema. Hr Doorni raport on sellele edusammule kindlasti kaasa aidanud. Nagu raportis rõhutatakse, on komisjon juba võtnud vastu kvaliteedi tagamise soovitus ja kohustuslike audiitorite tsiviilvastutuse piiramise soovitus. Täna parlamenti nende kahe algatuse toetamise eest.

Soovitus audiitorite tsiviilvastutuse piiramise kohta kuulub auditituru kontsentreerumise vähendamise strateegiasse. Teiste sarnaste võimaluste uurimiseks avaldati novembris teemal „Auditiitettevõtete kontrollstruktuurid ja nende mõju auditeerimisturule” läbi viidud konsulteerimise tulemused.

Euroopa Parlament palub komisjonil hinnata direktiivi ülevõtvaid riiklikke õigusakte ja anda teada pärast audiitorite tsiviilvastutuse piiramise soovitus liikmesriikide poolt rakendatud meetmete mõjust. Sobival ajal oleme hea meelega nõus need hinnangud koostama, võttes arvesse hr Doorni raportis tõstatatud küsimusi. See on volinik McCreevy lubadus, mida on mul hea meel teile edasi öelda. Täna teid, hr Doorn, ja loodan, et reaalsed tulemused on varsti näha.

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

Asepresident

Juhataja. – See päevakorrapunkt on lõpetatud.

Hääletus toimub homme.

26. Naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealused (lühiettekanne)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealuste kohta koostatud raporti (2008/2212(INI); A6-0035/2009) lühiettekanne Herbert Reuli poolt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel.

Herbert Reul, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, daamid ja härrad, selles naftavarustust käsitlevas raportis esitan palve (milles oli üksmeelel ka komisjon) rõhutada nafta olulisust Euroopa energiavarustuses tulevikus. Nafta jääb selgelt väga oluliseks primaarenergia allikaks ELis ka keskpikas ja pikas perspektiivis.

Nõudlus on järsult kasvanud, sest majandus ja elanikkond on kasvanud ning samuti on kasvanud nõudlus individuaaltranspordivahendite järgi. Viimastel kuudel ja aastatel oleme mitmeti pead murdnud (ka raportis keskendutakse suuresti sellele) tekkiva loogilise küsimuse üle, kuidas vähendada tarbimist ja nõudlust. Kuidas saame oma tarbimist vähendada või katta seda ka teiste energiaallikatega?

Raportis püütakse vaadelda seda, millele meie, poliitikud, peaksime mõtlema – kas ja kuidas ressursse, pakkumispoolt suurendada ja mida sellega seoses teha saab. Sellega seoses mainitakse kolme või nelja asja. Esimene on see, et olemasoleva nafta tootmiseks ja kasutamiseks on vaja tohutuid investeeringuid: sellega seoses tsiteeritakse alati arvu 350 miljardit USA dollarit aastas.

Teiseks tuleb mainida, et peame olema tehnoloogiliste uuenduste valdkonnas palju aktiivsemad. Samuti peame mõtlema, kuidas kasutada olemasolevaid reserve võimalikult tõhusalt. See juhib tähelepanu mitte ainult tehnoloogia ja maakasutuse küsimustele, vaid väga kiiresti muidugi ka välispoliitika kaalutlustele. Ka sellega seoses (mitmes punktis, mida ma siin kõiki ette lugeda ei saa) püütakse raportis märkida, et peame suurendama jõupingutusi, et muuta mittetraditsioonilised naftaresursid kaubanduslikult elujõuliseks: et soodustada mitmekesisust, vastata küsimusele, kuidas saab muuta ka transpordimarsruute, ja tõstatada küsimus, milline võiks olla välispoliitika panus seoses Euroopa Liidu ja naftatootvate riikide suhete tugevdamise ning vastastikuse sõltuvuse ja usaldusväärsusega.

Raportis ei püüta leida vastust kõikidele naftaga seotud küsimustele, vaid püütakse uurida mitmeid teemasid, mis ei ole seni tähelepanu keskmes olnud. Selles ei käsitleta tõhususe ja energiasäästu teemasid; mitte sellepärast, et need ei oleks olulised, vaid sellepärast, et neid käsitletakse mujal. Sellega seoses tuleks tõstatada mitu uut küsimust ning me peaksime vaatama näiteks ka seda, kas tehnoloogiavaldkonda suundub piisavalt palju noori: noori, kes on valmis selles valdkonnas kaasa lööma ja uusi lahendusi otsima.

See oli raporti sisu lühike kokkuvõte.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, tänan komisjoni nimel hr Reuli, kes koostas raporti naftavarustusega seotud probleemide võimalike lahenduste kohta. Samuti tänan sel teemal arvamusi esitanud erinevate komisjonide liikmeid nende väärtusliku panuse eest sellesse olulisse arutellu.

Majanduslikud tingimused on pärast komisjoni 2008. aasta juuni teatist „Naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealused” oluliselt muutunud. Toona jõudis toornafta hind 140 dollarini barrelist, mis avaldas Euroopa Liidus olulist mõju majandusele üldiselt ja eraisikutele. Pärast seda on toornafta hind langenud tubli 100 dollari võrra kuni alla 40 dollarini barrelist.

Ent analüüs, mille komisjon tookord tegi, kehtib endiselt naftaturgude struktuuri tingimuste kohta, maailma naftanõudluse kohta keskpikas ja pikas perspektiivis ning Euroopa Liidu energia- ja kliimamuutusepoliitika olulisuse kohta. Kõik need tegurid muudavad meie tootmise ja tarbimise viise ja käitumist.

Paljusid neist küsimustest käsitleti üksikasjalikult 2008. aasta novembris vastu võetud energiapoliitika strateegilises analüüsis, mida on parlamendis arutatud muul ajal. Lisaks oli nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt energiat ja kliimamuutust käsitlevate ettepanekute paketi vastuvõtmine 2008. aasta detsembris oluline samm karmide meetmete suunas seoses meie tulevase energiavajadusega ja eelkõige eesmärgiga kasutada 2020. aastal kogu tarbitava energia seas kahekümne protsendi ulatuses taastuvallikatest pärinevat energiat.

Komisjon kiidab heaks enamiku hr Reuli raportis tõstatatud küsimustest. Märgime ära toetuse uutele investeeringutele alternatiivsetesse energiaallikatesse, nagu taastuvenergia, ning energiatõhusate kaupade ja teenuste prioriteediks seadmisele. Need punktid esitas komisjon Euroopa majanduse taastamise kavas.

Muidugi kiidame heaks selle, kui oluliseks peetakse dialoogi suurendamist tootjamaadega, et leida probleemidele pragmaatilisi lahendusi. Energia ja välispoliitika suurenevat seotust ja energiajulgeoleku

vajadust arvestades tuleb edendada häid suhteid tootjariikidega, et rahvusvaheliste turgude toimimine oleks ennustatavam.

Sellega seoses tuleb tõstatada naftavarude läbipaistvuse küsimus. Naftavarude läbipaistvuse küsimus tõstatati teise strateegilise analüüsi ajal. Sellega seoses uuritakse praegu võimalust avaldada iga nädal teavet kaubanduslike varude kohta.

Energia säästmise ja allikate mitmekesistamise küsimustes märgime ära argumendid energia säästmise potentsiaali kohta ehitussektoris ja ootame huviga hoonete energiatõhususe direktiivi muutmise arutelude lõppu.

Mis puudutab energiaallikate mitmekesistamisvajadust transpordisektoris ja energiatõhusate sõidukite potentsiaali ärakasutamist, märgin ära, et majanduse taastamise kavas on „roheline” autode algatus.

Lõpetuseks tahaksin juhtida teie tähelepanu komisjoni pühendumusele jätkata tegevust kõikides naftahindadega seotud küsimustes. Need küsimused kuuluvad üldisesse energia-, kliima- ja teadusuuringute poliitikasse.

Meil on hea meel jätkata kõikides nendes valdkondades koostööd Euroopa Parlamendiga ja veel kord aitäh hr Reulile, kes esitas teavet ja selgitusi, mis on meie tulevase energiapoliitika jaoks väga väärtuslik teejuht.

Juhataja. – See päevakorrapunkt on lõpetatud.

Hääletus toimub kolmapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hr Reuli raport on praegust majanduskriisi ja kliimamuutusega seotud probleeme arvestades äärmiselt oluline.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmena olen pidevalt pooldanud suhtumist, et investeringuid puhtasse tehnoloogiasse ja taastuvenergiasse ei tohi vähetahtsaks pidada, sest need vähendavad sõltuvust naftast ja CO₂ saastekoguseid ning loovad uusi töökohti ja soodustavad majanduskasvu.

Mul on hea meel tõdeda, et ka selles raportis on mainitud biokütuseid ressursina, mille kasutamine ei ole piisav, ning loodan, et Euroopa Komisjon arvestab soovitusena soodustada nende turulepääsu. Biokütuste kasutamine on jätkusuutlik majanduslik ja sotsiaalne alternatiiv maaelu arengu ja keskkonnakaitse jaoks.

Samas on mul hea meel suurenenud tähelepanu üle hoonete energiatõhususele, mis on Euroopa majanduse taastamise kava üks prioriteete ja mida hr Reuli raportis mainitakse lahendusena, mis vähendab nõudlust fossiilsete energiaallikate järele. Energiatõhususel on see eelis, et see vähendab ka tarbijate arveid, kui majanduskriis neid aina enam pigistab.

Anni Podimata (PSE), kirjalikult. – (EL) Euroopa Liit vajab nüüd rohkem kui kunagi varem ühtset energiapoliitikat, mis edendab energiajulgeolekut ja -solidaarsust ning samas toetab jätkusuutlikke energiaallikuid. Tänapäeval on nafta Euroopas kõige olulisem energiaallikas eelkõige selle laialdase kasutamise tõttu transpordisektoris. Näiteks on mainitud, et 2030. aastaks on ELi eeldatav naftasõltuvus üheksakümmend viis protsenti. Me ei saa eitada asjaolu, et naftat imporditakse peamiselt riikidest, mis on poliitiliselt ebastabiilsed ja seetõttu ei saa neid pidada turvaliseks.

Lisaks on Euroopa ees kolm probleemi: raha, energia ja keskkond, mis meie valikuid piiravad. Nafta on aegunud energiaallikas. Sellega seonduvad kulud on pärast 2005. aastat kahekordistunud, selle hind kõigub pidevalt ja see tekitab suurtes kogustes CO₂. Energiapoliitikale uue suuna andmine on seega ainus võimalus. Tuumaenergia või Aafrikas uute kaevanduste toetamine ei ole lahendus. Lahendus on toetada Euroopa ja riiklikke meetmeid, millega edendada energiatõhusust ja investeerida projektidesse, mis kasutavad taastuvenergiaallikaid.

27. Komisjoni 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruanded (lühiettekanne)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta koostatud raporti (2008/2243(INI); A6-0011/2009) lühiettekanne Jonathan Evansi poolt majandus- ja rahanduskomisjoni nimel.

Jonathan Evans, raportöör. – Austatud juhataja, Euroopa Komisjon esitab igal aastal konkurentsiaruande ning Euroopa Parlamendil on tavaks see üle vaadata ja koostada selle kohta omaalgatuslik raport.

Antud juhul on aja tõttu 2006. ja 2007. aasta aruanded kokku võetud, aga mainides volinik Barrot' varem mainitud asjaolu, on aruannete läbivaatamise kontekst üsna märgatavalt muutunud, sest alustasime nendega tutvumist mõnda aega tagasi. Toona keskendusime konkurentsipoliitika moderniseerimisele tervikuna, tohutule tööle, mille oli ära teinud volinik Mario Monti ja praegune volinik Neelie Kroes, ning selle mõjule komisjoni võimalusele võidelda turul omatava mõjuvõimu kuritarvitamise vastu ja tegelda tulemuslikumalt liitumiste ja riigiabiga. Üldjoontes on see olnud väga hea asi neis aruannetes ja seda on väga selgelt näha ka parlamendi raportist. Komisjon on kartellide vastu võitlemises rekordiliselt palju ära teinud, oleme näinud leebema kohtlemise süsteemi arengut, komisjoni kohaldatud rekordilisi trahve ja rekordilisi tegevusi seoses liitumiste ja riigiabiteatistega.

See on protsess, mis tähendab üha kiirenevat moderniseerimist, sest komisjon on praegu koostamas valget raamatut ettepanekutega erakahjunõuete sisseviimiseks. Ka see on midagi, mida meie komisjon ja parlament on toetanud.

Meie komisjon on juhtinud tähelepanu konkreetsetl kahele probleemile – meie arvates tootjate ja jaemüüjate vahelisele ebavõrdsele suhtele, eelkõige toidu jaemüügi osas. Parlament on koostanud sellekohase kirjaliku deklaratsiooni, millele on alla kirjutanud enam kui pooled parlamendiliikmed. Meie komisjon on samuti väljendanud mõningast muret positsiooni kuritarvitamise üle teenustesektoris.

Ent kontekstimuutust mainisin seetõttu, et pärast aruannete avaldamist komisjoni poolt on komisjoni töö – eelkõige riigiabi osas – võtnud hoopis uued mõõtmed. Komisjon näeb peaaegu iga päev praeguses finantsseaduses toimuvate ettevõtete päästmise mõju. On oluline (ja meie raportis väidetakse nii), et nende asjadega tegelemisel tunnistasime mõningaid takistusi efektiivsele avatud turule.

Väga oluline on, et kui komisjon annab oma heakskiidu, annab ta selle kooskõlas asutamislepinguga ega loo tulevikus sellist olulist mõjuvõimu turul, et see viiks juba oma olemuselt kuritarvitamiseni.

Praegu on Ühendkuningriigi pangandussektor selgelt üks selline valdkond, kus pärast majandusolude rahunemist peaksime vaatama läbi uue struktuuri, et kas see sobib vabale, õiglasele ja avatud turule. Volinik Kroes on meile seda lubanud, aga sellegipoolest pani meie komisjon need suunised raportisse. Üldiselt oleme arvamisel, et komisjoni tuleb selle töö eest kiita, ja selline oligi raport, mis minu arvates võetakse homme vastu väga suure hääleteenamusega.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja ja hr Evans, kõigepealt tänan teid Neelie Kroesi ja kogu komisjoni nimel.

Meil on hea meel Euroopa Parlamendi poolt selles raportis väljendatud selge toetuse üle rangele ja jätkusuutlikule konkurentsipoliitika kohaldamisele nendes tegevusvaldkondades: trustide ja kartellide vastases võitluses, liitumiste läbi omandamiste ohjamises ja riigiabis.

Komisjonil on eriti hea meel selle üle, kui oluliseks peab Euroopa Parlament konkurentsi peadirektoraadi personalivajadust, sest majanduskriisi ajal selle töökoormus kasvab.

Majanduslanguses on komisjon endiselt otsustanud otsustavalt võidelda proteksionismi pooldavate üleskutsete vastu. Komisjonil on hea meel Euroopa Parlamendi hoiatuse üle mitte peatada konkurentsieeskirjade kohaldamist, mis pakuvad selles jõupingutuses olulist abi. Hr Evans, kunagi ei tohiks unustada, et need konkurentsieeskirjad on olemas ka selleks, et soodustada tootlikkust ja võimaldada meil olla pärast kriisi veelgi paremas vormis.

Aasta 2009 peab olema koostööaasta. Loodame kõikide Euroopa institutsioonide ja rahvusvaheliste partnerite abile, et majandus taaskäivitada ja tagada turgude korrektne toimimine.

Täna teid, hr Evans. Võite olla kindel, et pr Kroes, kes on teile seda ehk juba öelnud, oli teie raportist väga huvitatud.

Juhataja. – See päevakorrapunkt on lõpetatud.

Hääletus toimub homme.

Järgmine päevakorrapunkt pidi olema meeste ja naiste võrdset kohtlemist ja juurdepääsu etenduskunstides käsitleva raporti (2008/2182(INI); A6-0003/2009) lühiettekanne Claire Gibault' poolt naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel.

Minu arvates on see väga huvitav raport. Kahjuks teatas pr Gibault meile, et ta ei saa täna õhtul oma raportit esitleda. Kodukorra kohaselt ei saa ma kellelegi teisele sõna anda, sest ta ei ole kedagi delegeerinud. Seega jääb tema raporti lühiettekanne ära.

Aga hääletus raporti üle toimub homme nagu päevakorras kirjas.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Tunnen heameelt komisjoni jõupingutuste üle konkurentsipoliitika valdkonnas, tulemusliku kartellivastase võitluse üle ning 2006. ja 2007. aastal rikkujatele kohaldatud rekordiliste trahvide üle. Toetan täielikult komisjoni järeltust, et Euroopa energiaturud ei toimi korralikult. Seetõttu on väga kahju, et Euroopa Ülemkogu ei ole suutnud lahendada komisjoni poolt sektorianalüüsis esile toodud probleeme. Energiakulud on osa leibkonna eelarvest, mis kasvab ärevust tekitava kiirusega, ja finantskriisi mõju suurendab ELis tõenäoliselt vaesust olulisel määral. On lubamatu, et energiaturu ebatõhusus moonutab turgu ettevõtete ja tarbijate kahjuks. Ebaratsionaalsete energiahindade vastu võitlemiseks peaksime ehk looma kõikides liikmesriikides sõltumatud energiaregulaatorid, kellel oleks pädevus tagada, et igasugune hinnatõus kommunaalteenustes, nagu energia, vesi, kanalisatsioon, lennujaamamaksud jms, oleks põhjendatud.

Eoin Ryan (UEN), kirjalikult. – Toetan parlamendiliige Evansi koostatud raporti tarbijakaitse üleskutseid, eelkõige nõuet, et komisjon viiks läbi *online*-reklaami sektoriuuringu. Segadust tekitavad *online*-pakkumised ja reklaam eksitavad tarbijaid sageli, vaatamata Euroopa õigusaktidele, millega püütakse seda vältida. Komisjon peab tegutsema, et tagada selle valdkonna õigusaktide järgimine, et need ei oleks vaid suusõnalised tarbijaõigused.

Kiidan heaks nõuded, et komisjon viiks läbi uuringu konkurentsi mõjust tarnijate ja jaemüüjate ebavõrdsele suhte. See on eriti suur probleem Iirimaa. Sellisel konkurentsipoliitika ebavõrdusel ei tohiks lubada jätkuda; nii karistatakse tarbijaid juba niigi problemaatilises majandusolukorras veelgi.

Samuti kiidan heaks üldise grupierandi määruse, mis lubab liikmesriikidel eelistada abi andmisel VKEsid, piirkondlikku arengut, koolitust, tööhõivet ja riskikapitali. Ettevõtlikkust ja uuendusi toetavad ning VKEsid abistavad meetmed tuleks sellistel rasketel aegadel kiiresti kasutusele võtta. VKEd on majanduse nurgakivi ja meie kohus on tagada meie parim ühisabi neile.

28. Järgmise istungi päevakord: vt protokoll

29. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.55.)

30. Istungjärgu lõpp

Juhataja. - Kuulutan Euroopa Parlamendi 2008.–2009. aasta istungjärgu lõppenuks.